

FoU- og innovasjonsstatistikk 2001

Spørreskjema, brev, veiledninger m.m. vedrørende innhenting av opplysninger til den nasjonale FoU-statistikken og innovasjonsundersøkelsen for 2001

Ansvarlige institusjoner

Norsk institutt for forskning og utdanning (NIFU)
Statistisk sentralbyrå (SSB)

Den offisielle FoU-statistikken for Norge utarbeides annethvert år. *Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU)* har, etter avtale med Norges forskningsråd, statistikkansvaret for universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren, mens *Statistisk sentralbyrå (SSB)* har ansvaret for næringslivet. NIFU har også ansvar for å sammenstille dataene til total FoU-statistikk for Norge. Statistikken utarbeides etter felles retningslinjer fra OECD, nedfelt i den såkalte "Frascati-manualen" og inngår både i EUs og OECDs statistikk for FoU. For mer informasjon om FoU-statistikken, se <http://www.nifu.no/>.

OECDs definisjon av FoU: Forskning og utviklingsarbeid (FoU) er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap – herunder kunnskap om mennesket, kultur og samfunn – og omfatter også bruken av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser.

Innhold

OM FOU-STATISTIKKEN OG INNOVASJONSUNDERSØKELSEN – OPPLEGG OG METODE	5
Universitets- og høyskolesektoren	5
Instituttsektoren	6
Næringslivet	6
SPØRRESKJEMA, FØLGEBREV M.M.....	9
Universitets- og høyskolesektoren	9
Instituttsektoren	53
Næringslivet	93

Om FoU-statistikken og innovasjonsundersøkelsen – opplegg og metode

Undersøkelser om FoU-virksomheten ved de utførende institusjonene har vært gjennomført siden 1963. Undersøkelsene ble gjennomført som et samarbeid mellom forskningsrådene. I 1972 ble dette samarbeidet formalisert gjennom Forskningsrådenes Statistikkutvalg under Forskningsrådenes samarbeidsutvalg (FSU). I 1993 ble de fem forskningsrådene slått sammen, og den offisielle FoU-statistikken for Norge har siden blitt utarbeidet etter avtale med Norges forskningsråd. NIFU er statistikkansvarlig for universitets- og høgskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU har også ansvar for å sammenstille dataene til total FoU-statistikk for Norge.

Norsk FoU-statistikk utarbeides på bakgrunn av administrative registre og spørreskjema til enhetene i de tre utførende sektorene. Den bygger på felles retningslinjer gjengitt i OECDs Frascati-manual. Fra 1977 har undersøkelsene vært gjennomført annethvert år.

For mer utførlig beskrivelse av undersøkelsene, se metoddelen (Vedlegg 2) i rapporten ”Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer”, 2001, utgitt av Norges forskningsråd.

Universitets- og høgskolesektoren

Statistikken ble tidligere gjennomført av NAVFs utredningsinstitutt (nå NIFU) og daværende Norges landbruksvitenskapelige forskningsråd (NLVF). Fra og med 1991 er statistikken overtatt av NIFU.

I universitets- og høgskolesektoren omfatter FoU-statistikken i 2001 enhetene ved de fire universitetene med tilhørende universitetssykehus, sentre og randsoneinstitusjoner, 6 offentlige og 4 private vitenskapelige høgskoler og de 26 statlige høgskolene. I tillegg omfatter sektoren Kunsthøgskolen i Oslo, Kunsthøgskolen i Bergen, Politihøgskolen i Oslo og Diakonhjemmets høgskolesenter.

Rundt 800 enheter/avdelinger ved lærestedene (inkl. universitetssykehusene) inngår i FoU-undersøkelsen. Distriktshøgskolene inngår i statistikkgrunnlaget fra og med 1974. I 1994 ble de tidligere regionale høgskolene slått sammen til 26 statlige høgskoler, og fra 1995 ble enhetene ved disse høgskolene tatt med i FoU-statistikken på lik linje med universiteter og vitenskapelige høgskoler.

De FoU-statistiske undersøkelsene i universitets- og høgskolesektoren er totalundersøkelser. Undersøkelsenheten er det enkelte institutt eller annen tilsvarende grunnenhet. I tillegg til opplysninger fra enhetene innhenter NIFU personal- og regnskapsopplysninger fra lærestedene, herunder også økonomiske data om eksternt finansiert virksomhet ved oppdragsseksjonene. En annen viktig del av kildematerialet er informasjon innhentet direkte fra eksterne finansieringskilder, bl.a. Norges forskningsråd og diverse fond og foreninger.

Alle institutter eller avdelinger med faglig virksomhet får tilsendt NIFUs spørreskjema om FoU-virksomheten. Her blir de bedt om å oppgi forskningsdrift (annuum), utstyr og dessuten fordele FoU-aktiviteten på grunnforskning, anvendt forskning, utviklingsarbeid, oppgi fag og formål for forskningen og å oppgi den delen av ekstern FoU-aktivitet som lærestedet sentralt

ikke har opplysninger om, dvs. personer institusjonen ikke har arbeidsgiveransvar for og FoU-utgifter knyttet til dette personalet.

I ressursene til FoU inngår i tillegg FoU-andelen av kapitalutgiftene (vitenskapelig utstyr, bygg) og forskningens andel av overheadutgiftene (administrasjon, drift av bygninger osv.).

FoU-undersøkelsen for 2001 er utvidet med spørsmål om marin FoU for enheter med virksomhet på dette området.

Instituttsektoren

FoU-undersøkelsene for instituttsektoren ble inntil 1991 gjennomført av NTNF, NLVF og NAVFs utredningsinstitutt (nå NIFU). Fra og med 1991 ble statistikken i sin helhet overtatt av NIFU.

Den FoU-statistiske undersøkelsen dekker i prinsippet alle enhetene i sektoren dvs. totalundersøkelse. Den dekker forskningsinstitutter og institusjoner med FoU-virksomhet utenom næringslivet på den ene siden og universitets- og høgskolesektoren på den andre. Dette er dels institusjoner med aktivitet rettet mot offentlig sektors behov (beslutningsunderlag o.l.), dels private institusjoner med virksomhet primært rettet mot næringslivets behov.

Undersøkelsesenheterne er de enkelte institutter eller institusjoner. I 2001 inngikk om lag 60 institutter underlagt Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. Disse står for vel 80 prosent av instituttsektorens samlede FoU-volum. Videre inngår rundt 60 andre institusjoner med varierende FoU-innslag. Antall respondenter i instituttsektoren har i løpet av 1990-tallet gått noe ned som følge av omorganiseringer og flytting av enheter til de andre FoU-utførende sektorene.

Datamaterialet samles inn ved hjelp av spørreskjemaer. Hovedundersøkelsen gjennomføres hvert annet år. Det sendes ut to ulike typer spørreskjemaer. Det ene går til instituttene som finansieres i henhold til de nevnte retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter, og inngår som en egen modul i instituttene årlige rapportering av nøkkeltall til Norges forskningsråd, som NIFU også står for. For de 60 øvrige institusjonene med FoU sendes det ut et spørreskjema som er begrenset til FoU-aktiviteten

FoU-undersøkelsen for 2001 er utvidet med spørsmål om marin FoU for institutter med virksomhet på dette området.

Næringslivet

FoU-statistikken ble tidligere utarbeidet av det daværende Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd (NTNF). Fra og med 1991 er statistikken overtatt av Statistisk sentralbyrå (SSB).

Alle bransjeenheter med 10 sysselsatte eller mer er i utgangspunktet med i FoU-undersøkelsen for næringslivet. Ikke alle bransjeenheter blir kontaktet, men for disse er det beregnet tall. Noen næringer er også utelatt fra undersøkelsen fordi vi av erfaring vet at de ikke har FoU.

Undersøkelsen dekket tidligere bare industri, men er gradvis blitt utvidet. Enheter innenfor de tjenesteytende næringene som databehandling, transport, teknisk tjenesteyting mv. ble første gang inkludert i undersøkelsen for 1983, og omfanget er utvidet etter hvert. Undersøkelsene for 1995 og 1997 er betydelig utvidet. For undersøkelser før 1995 er det ikke beregnet slike oppblåste totaltall.

Utvalget omfatter alle enheter med minst 50 sysselsatte (totaltelling). Blant enheter med mellom 10 og 50 sysselsatte er det trukket et tilfeldig utvalg, 35 prosent, av enhetene, (sannsynlighetsutvalget). For enhetene med mellom 10 og 50 sysselsatte konstrueres et spesialutvalg av enheter som rapporterte at de hadde egenutført FoU for mer enn 1 million eller innkjøpt FoU for mer enn 3 millioner i 1997 (tilleggsutvalget).

Enheten i undersøkelsen er fra og med 1991 bransjeenhet. En bransjeenhet er alle bedriftene i et foretak som har aktivitet i samme næringsundergruppe. Et foretak kan bestå av én eller flere bransjeenheter og bedrifter. En bedrift er en geografisk lokalisert enhet med hovedaktivitet avgrenset til en næringsundergruppe, og er den minste enheten SSB samler inn næringsstatistikk for.

Statistisk sentralbyrå gjennomfører for 2001 en samordnet undersøkelse over forskning og utviklingsarbeid og innovasjon i næringslivet. Undersøkelsen omfatter foretak både i industri og de fleste tjenesteytende sektorer. Innovasjonsdelen inngår i EU's harmoniserte undersøkelse og bygger på et standardskjema som blir brukt av alle landene. FoU-delen av skjema er i stor grad basert på forrige undersøkelse for 1999, men er forenklet noe. Også FoU-statistikken er i stor grad bundet opp av internasjonale standarder utarbeidet av OECD og EU's statistiske kontor Eurostat. Statistikken egner seg derfor godt til internasjonale sammenligninger.

Spørreskjema, følgebrev m.m.

Universitets- og høgskolesektoren

Personale

(sendt september/oktober 2001)

- Forespørsel om personale registrert ved sentraladministrasjonen
- Forespørsel om personale ansatt ved universitetssykehusene
- Forespørsel til instituttene (universiteter og vitenskapelige høgskoler) om eksternt personale
- Skjema for registrering av eksternt personale
- Forespørsel til avdelingene ved universitetssykehusene om eksternt personale og sykehuslønnet personale som deltar i FoU
- Skjema for registrering av eksternt personale og sykehuslønnet personale

FoU-utgifter m.m.

(sendt mars/april 2002)

- Følgebrev til spørreskjema til instituttene i UoH-sektoren
- Spørreskjema til instituttene i UoH-sektoren
- Veiledning til instituttene i UoH-sektoren
- Følgebrev til spørreskjema til avdelingene ved universitetssykehusene
- Spørreskjema til avdelingene ved universitetssykehusene
- Veiledning til avdelingene ved universitetssykehusene
- Vedlegg: FoU-statistikkens definisjoner/klassifikasjoner

Tilleggsundersøkelse Marin FoU

(sendt sammen med skjema om FoU-utgifter m.m.)

- Brev til instituttene som inngår i utvalget for undersøkelsen
- Spørreskjema om marin FoU

Deres ref.:

Vår ref.: U 277/2001 10010100

Oslo, 28. september 2001

Vitenskapelig personale 2001

FoU-statistikk for Norge utarbeides annet hvert år på oppdrag fra Norges forskningsråd. Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU) har statistikkansvaret for universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU har også et ansvar for å sammenstille dataene til total FoU-statistikk for Norge. Mer informasjon fremgår av NIFUs nettsider: <http://www.nifu.no>, med lenker til Statistisk sentralbyrås og Norges forskningsråds nettsider.

Undersøkelsen er basert på retningslinjer utformet av OECD. Resultatene inngår blant annet i internasjonal statistikk over forskning og utviklingsarbeid (FoU). Siste undersøkelse fant sted i 1999. Resultatene fra undersøkelsen i universitets- og høyskolesektoren forventes ferdig ved årsskiftet 2002/2003 og vil bl.a. bli presentert på NIFUs nettsider.

Vi ber i denne omgang om opplysninger om *vitenskapelig personale som mottok lønn i fast eller midlertidig stilling per 1. oktober 2001*. Også oppdragspersonale/eksternt finansierte og personale i bistillinger skal tas med. Oppdragspersonale skilles ut som egen gruppe (i egen fil eller markert på annen måte). Personer med permisjon uten lønn skal holdes utenfor.

Følgende opplysninger ønskes per person:

- navn (etternavn, fornavn)
- personnummer (11 siffer)
- institutt/fagseksjon/avdeling ol. (helst nummeridentifikasjon)
- stillingstekst og -kode
- stillingsbrøk for deltidsansatte
- finansieringskilde (som budsjettkapittel eller annen identifikasjon)

Vi ber om at dataene sendes som regneark (excel-fil), alternativt på ASCII-format.

For ordens skyld minner vi om at NIFU har konsesjon fra Datatilsynet for å føre register over norsk forskerpersonale.

For å få en rask ferdigstilling av registeret, ber vi om at dataene sendes oss så snart som mulig, og senest innen 1. november.

Eventuelle spørsmål om datainnhold og dataoverføring kan rettes til Kristoffer Rørstad, e-post: Kristoffer.Rorstad@nifu.no, tlf. 22 59 51 16.

På forhånd takk for hjelpen!

Med vennlig hilsen
for NIFU

Stig Slipersæter

Kristoffer Rørstad

Att.:

Deres ref.:

Vår ref.: U 277/2001 10010100

Oslo, 28. september 2001

Teknisk og administrativt personale 2001

FoU-statistikk for Norge utarbeides annet hvert år på oppdrag fra Norges forskningsråd. Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU) har statistikkansvaret for universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU har også et ansvar for å sammenstille dataene til total FoU-statistikk for Norge. Mer informasjon fremgår av NIFUs internettsider: <http://www.nifu.no>, med lenker til Statistisk sentralbyrås og Norges forskningsråds nettsider.

Undersøkelsen er basert på retningslinjer utformet av OECD. Resultatene inngår blant annet i internasjonal statistikk over forskning og utviklingsarbeid (FoU). Siste undersøkelse fant sted i 1999. Resultatene fra undersøkelsen i universitets- og høyskolesektoren forventes ferdig ved årsskiftet 2002/2003 og vil bl.a. bli presentert på NIFUs nettsider.

Før jul innhentet vi opplysninger om vitenskapelig personale. I denne omgangen ber vi om *teknisk og administrativt personale som mottok lønn i fast eller midlertidig stilling per 1. oktober 2001*. Også oppdragspersonale/eksternt finansierte og personale i bistillinger skal tas med. Oppdragspersonale skilles ut som egen gruppe (i egen fil eller markert på annen måte). Personer med permisjon uten lønn skal holdes utenfor.

Følgende opplysninger ønskes per person:

- navn (etternavn, fornavn)
- personnummer (11 siffer)
- institutt/fagseksjon/avdeling ol. (helst nummeridentifikasjon)
- stillingstekst og -kode
- stillingsbrøk for deltidsansatte
- finansieringskilde (som budsjettkapittel eller annen identifikasjon)

Vi ber om at dataene sendes som regneark (excel-fil), alternativt på ASCII-format. For ordens skyld minner vi om at NIFU har konsesjon fra Datatilsynet for å føre register over norsk forskerpersonale.

For å få en rask ferdigstilling av registeret, ber vi om at dataene sendes oss så snart som mulig, og senest innen 1. november.

Eventuelle spørsmål om datainnhold og dataoverføring kan rettes til Kristoffer Rørstad, e-post: Kristoffer.Rorstad@nifu.no, tlf. 22 59 51 16.

På forhånd takk for hjelpen!

Med vennlig hilsen
for NIFU

Stig Slipersæter

Kristoffer Rørstad

Att.: Personalavdelingen

Deres ref.:

Vår ref.: U 289/2001 10010100

Oslo, 8. oktober 2001

Forskningsstatistikk 2001

På oppdrag fra Norges forskningsråd utarbeider Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU) oversikter over utgifter og personale i norsk forskning. Undersøkelsen er basert på retningslinjer utformet av OECD. Resultatene inngår blant annet i internasjonal statistikk over forskning og utviklingsarbeid (FoU).

For universitetssykehusene foretas fullstendige undersøkelser annet hvert år, senest for 1997. Resultatene fra siste undersøkelse foreligger i folderen "FoU-statistikk og indikatorer 1999" og på vår webtjener (<http://www.nifu.no/>). I løpet av høsten vil resultatene også bli presentert i en større indikatorrapport om det norske forskningssystemet.

For 2001 skal det igjen foretas en undersøkelse av norsk FoU. Spørreskjema om ressurser til forskning og utviklingsarbeid blir sendt ut til alle avdelinger ved universitetssykehusene. Avdelingene blir blant annet bedt om å ajourføre våre oversikter over personale som deltar i FoU. Opplysningene vi mottar benyttes for beregning av antall forskningsårsverk, og data om leger som deltar i forskning inngår i vårt Forskerpersonalregister.

For å få et så komplett grunnlagsmateriale som mulig og for å lette arbeidet for legene ved vår henvendelse til avdelingene, vil vi derfor fra sykehusets administrasjon be om opplysninger om *alle leger ved sykehuset som mottok lønn i fast eller midlertidig stilling pr. 1. oktober 2001*. (Vi ber altså kun om opplysninger gjeldende pr 01.10.01.)

Følgende opplysninger ønskes pr person:

- navn (etternavn, fornavn)
- fødselsdato
- avdeling ol.
- stillingstekst/stillingsbenevnelse

"Tillegg"

Det mest hensiktsmessige for oss er å få dataene som regneark (excel) eller på ASCII-format, men også andre dataformat eller lister på papir er mulig.

For ordens skyld minner vi om at NIFU har konsesjon fra Datatilsynet for å føre register over norsk forskerpersonale. Personalopplysningene brukes kun til statistiske formål, og blir ikke mangfoldiggjort eller videreformidlet.

For å få en rask ferdigstilling av resultatene, ber vi om at dataene sendes oss så snart som mulig, og senest innen 1. november.

Eventuelle spørsmål om datainnhold og dataoverføring kan rettes til Kristoffer Rørstad, e-post: Kristoffer.Rorstad@nifu.no, tlf. 22 59 51 16.

På forhånd takk for hjelpen!

Med vennlig hilsen
for NIFU

Stig Slipersæter

Kristoffer Rørstad

FoU-statistikk 2001

Universitets- og høskolesektoren

Oslo, oktober 2001

Eksternt personale

NIFUs innsamling av opplysninger om forskning og utviklingsarbeid (FoU) fra enhetene i universitets- og høskolesektoren vil for 2001 være todelt. Med denne henvendelsen ber vi om **personalopplysninger**, mens det vil bli spørsmål om økonomi, fag, forskningsart mm. primo mars 2002. Endringen i rapporteringen er foretatt på bakgrunn av erfaring med de siste FoU-undersøkelsene og tilbakemeldinger fra lærestedene.

Fra lærestedene sentralt får NIFU elektronisk overført filer over det faste personalet, samt eksternt lønnede personer som er registrert ved institusjonen. For å sikre oss at alle eksternt lønnede personer som er ansatt i vitenskapelige stillinger kommer med, ber vi om at vedlagte oversikt over personer lønnet av kilder utenom grunnbudsjettet ajourføres per **1. oktober 2001**. Personaloversikten er en utskrift fra NIFUs Forskerpersonalregister, ajour per **1. oktober 1999**. For teknisk/administrativt personale, dvs. personer som assisterer ved forskningen, skal kun antall personer føres opp.

Den offisielle FoU-statistikken for Norge utarbeides annethvert år. Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU) har statistikkansvaret for universitets- og høskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU har også et ansvar for å sammenstille dataene til total FoU-statistikk for Norge. Statistikken utarbeides etter felles retningslinjer fra OECD, nedfelt i den såkalte "Frascati-manualen". For mer informasjon om FoU-statistikken, se <http://www.nifu.no/>

Dersom enheten ikke hadde eksternt lønnet FoU-personale i 2001, ber vi om tilbakemelding om dette.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at NIFU har konsesjon fra Datatilsynet til å innhente og føre register over denne type opplysninger til statistikkformål. Oversikten bes returnert NIFU innen **29. oktober 2001**.

Ved spørsmål, ta kontakt med Kristoffer Rørstad (tlf: 22 59 51 16, e-mail: kristoffer.rorstad@nifu.no) eller Susanne Lehmann Sundnes (tlf: 22 59 51 60, e-mail: susanne.sundnes@nifu.no). Gi beskjed dersom personaloversikten ønskes oversendt elektronisk.

På forhånd mange takk for hjelpen!

Med vennlig hilsen
For NIFU

Kirsten Wille Maus (Sign.)

Susanne Lehmann Sundnes (Sign.)

Personale med ekstern finansiering som deltok i FoU i 2001

Inst.nr.

Vennligst fyll ut feltet nedenfor slik at vi kan stille eventuelle spørsmål til rett person

Institutt/avdeling/seksjon.....
Kontaktperson.....
Tlf..... Faks..... E-mail.....

1. Teknisk administrativt personale lønnet av eksterne midler

For laboratoriepersonale, teknisk personale og administrativt personale som assisterer/assisterte ved FoU-virksomhet, vennligst oppgi antall personer, herav deltidsansatte, i 2001 fordelt på finansieringskilder. Dette gjelder alt eksternt lønnet personale med arbeidsplass ved instituttet/-avdelingen, både personer som lærestedet har arbeidsgiveransvar for og personer finansiert av midler som ikke regnskapsføres ved lærestedet.

Finansieringskilde	Antall personer i 2001			
	Kvinner		Menn	
	Totalt	herav deltid	Totalt	herav deltid
Offentlige kilder (utenom Norges forskningsråd)				
Næringslivet (spesifiser)				
Utlandet				
EU-kommisjonen				
Andre kilder (spesifiser)				

FoU-statistikk 2001

Universitetssykehusene

Eksternt finansiert FoU-personale

Sykehuslønnet personale som deltar i FoU

NIFUs innsamling av opplysninger om forskning og utviklingsarbeid (FoU) fra enhetene i universitets- og høgskolesektoren, inkl. universitetssykehus, vil for 2001 være todelt. Med denne henvendelsen ber vi om **personalopplysninger**, mens det vil bli spørsmål om økonomi, fag, forskningsart mm. primo mars 2002. Endringen i rapporteringen er foretatt på bakgrunn av erfaring med de siste FoU-undersøkelsene og tilbakemeldinger fra lærestedene.

Eksternt lønnet personale: Fra lærestedene sentralt får NIFU elektronisk overført filer over det faste personalet, samt eksternt lønnede personer som er registrert ved institusjonen. For å sikre oss at alle eksternt lønnede personer som er ansatt i vitenskapelige stillinger kommer med, ber vi om at vedlagte oversikt over personer lønnet av kilder utenom grunnbudsjettet ajourføres per **1. oktober 2001**. Personaloversikten er en utskrift fra NIFUs Forskerpersonalregister, ajour per **1. oktober 1999**. For teknisk/administrativt personale, dvs. personer som assisterer ved forskningen, skal kun antall personer føres opp.

Sykehuslønnet personale: Personaloversikten viser leger og andre med universitetsutdanning med hovedstilling lønnet over sykehusets budsjett, som deltok i FoU per 01.10.99 (siste statistikk). Vi ber om at oversikten ajourføres per **1. oktober 2001**. Kun personer som deltar/deltok i FoU (inkl. FoU utført i fritiden), skal tas med. For sykehuslønnet laboratorie/teknisk personale som deltar/deltok i FoU i 2001, skal kun antall personer føres opp.

Dersom enheten ikke hadde eksternt lønnet FoU-personale eller sykehuslønnet personale som deltar/deltok i FoU i 2001, ber vi om tilbakemelding om dette.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at NIFU har konsesjon fra Datatilsynet til å innhente og føre register over denne type opplysninger til statistikkformål. Oversikten bes returnert NIFU innen **29. oktober 2001**. Ved spørsmål, ta kontakt med Kristoffer Rørstad (tlf: 22 59 51 16, e-mail: kristoffer.rorstad@nifu.no) eller Susanne Lehmann Sundnes (tlf: 22 59 51 60, e-mail: susanne.sundnes@nifu.no). Gi beskjed dersom personaloversikten ønskes oversendt elektronisk.

På forhånd mange takk for hjelpen!

Med vennlig hilsen
For NIFU

Kirsten Wille Maus (Sign.)

Susanne Lehmann Sundnes (Sign.)

Personale med ekstern finansiering og sykehuslønnnet personale som deltok i FoU i 2001

Inst.nr.

Vennligst fyll ut feltet nedenfor slik at vi kan stille eventuelle spørsmål til rett person. *Dersom avdelingen ikke hadde eksternt lønnet FoU-personale eller sykehuslønnnet personale som deltok i FoU i 2001, ber vi om tilbakemelding om dette.*

Avdeling/seksjon:		
Kontaktperson:		
Tlf:	Faks:	E-mail:

1. Teknisk/-administrativt personale lønnet av eksterne midler

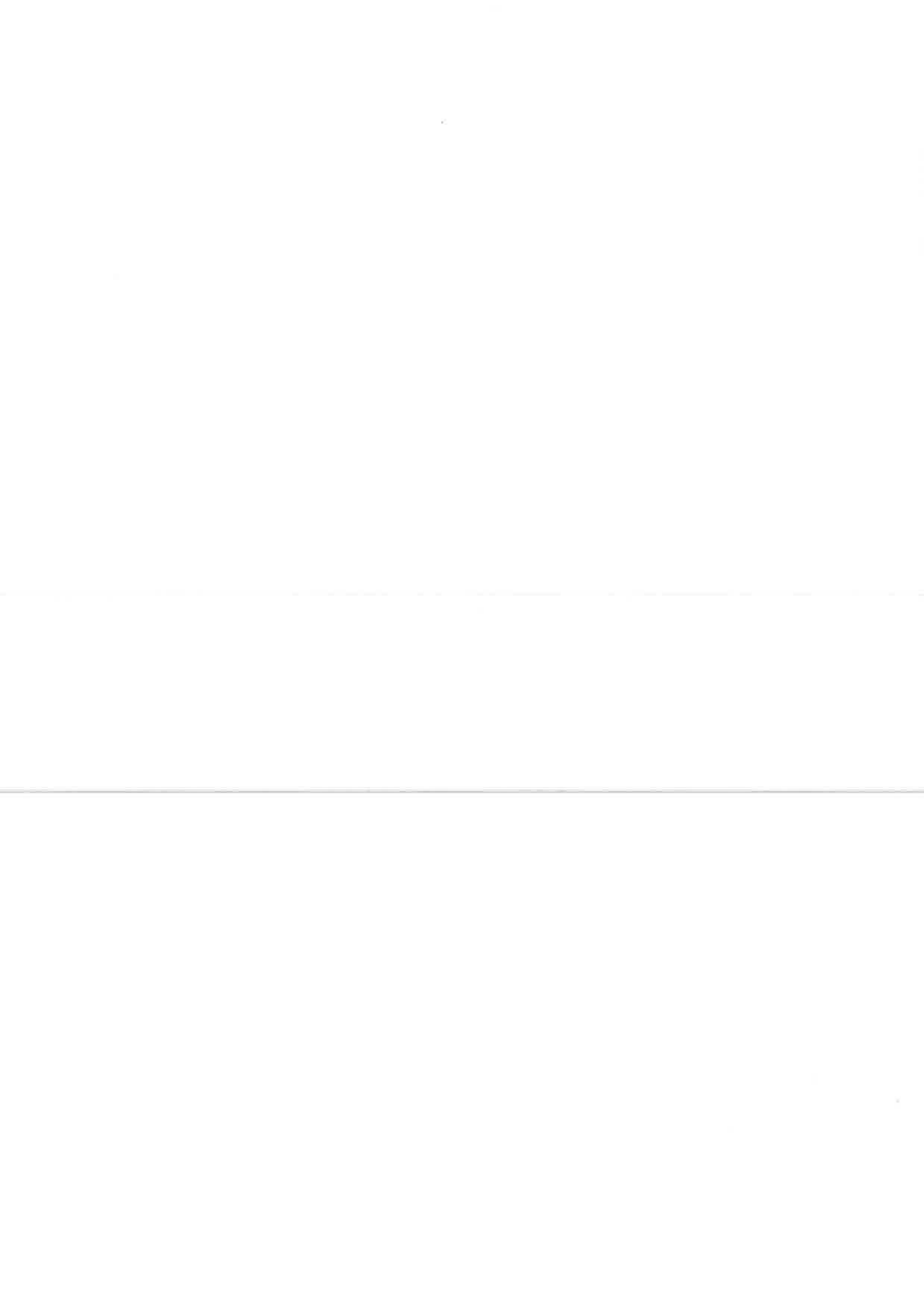
For laboratoriepersonale, teknisk personale og administrativt personale som assisterte ved FoU-virksomhet i 2001, vennligst oppgi antall personer, herav deltidsansatte, fordelt på finansieringskilder. Dette gjelder alt personalet i slike stillinger med lønn fra kilder utenom sykehusets og universitetets budsjetter.

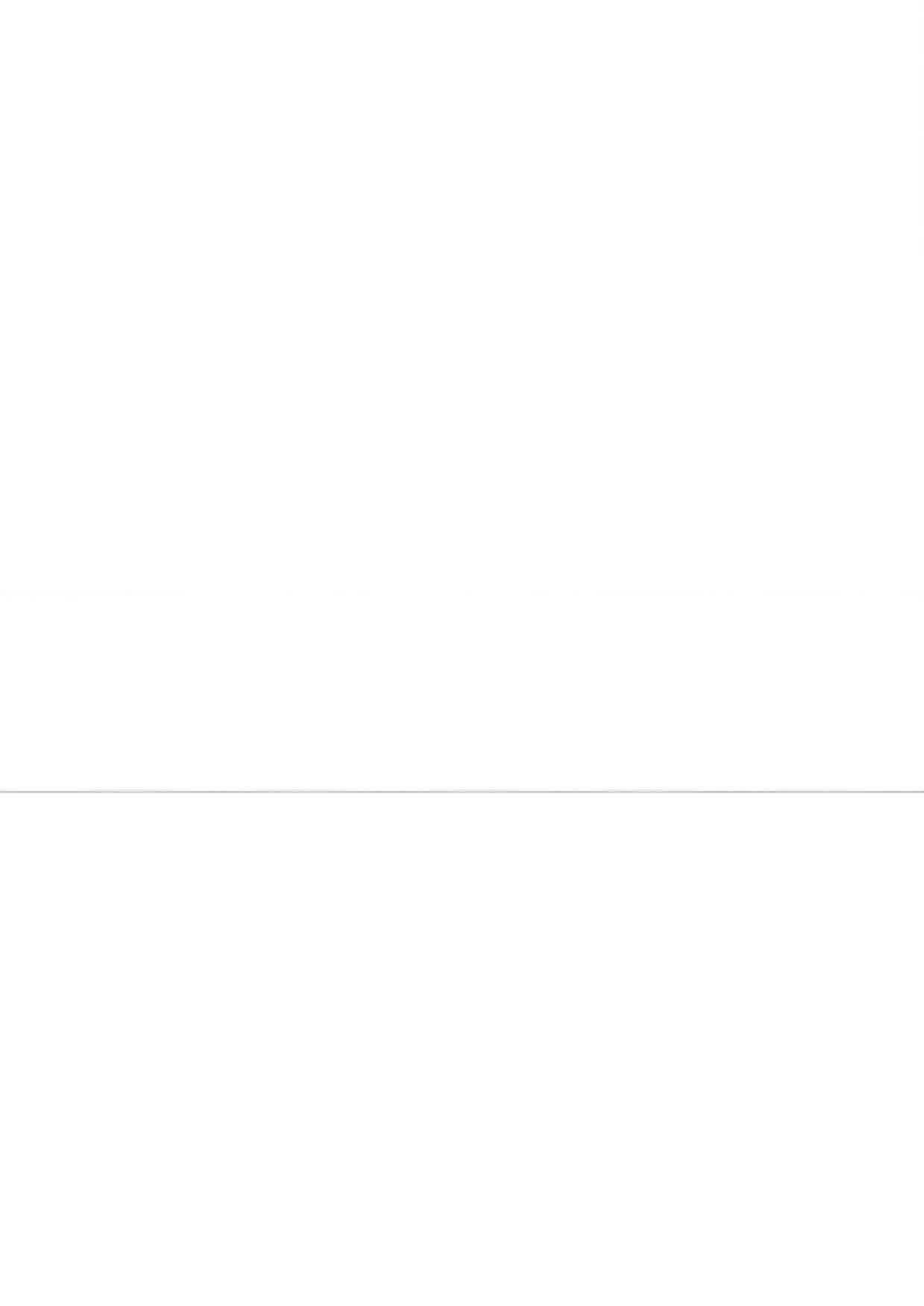
Finansieringskilde	Antall personer i 2001			
	Kvinner		Menn	
	Totalt	herav deltid	Totalt	herav deltid
Offentlige kilder (utenom Norges forskningsråd)				
Næringslivet (spesifiser)				
Utlandet				
EU-kommisjonen				
Andre kilder (spesifiser)				

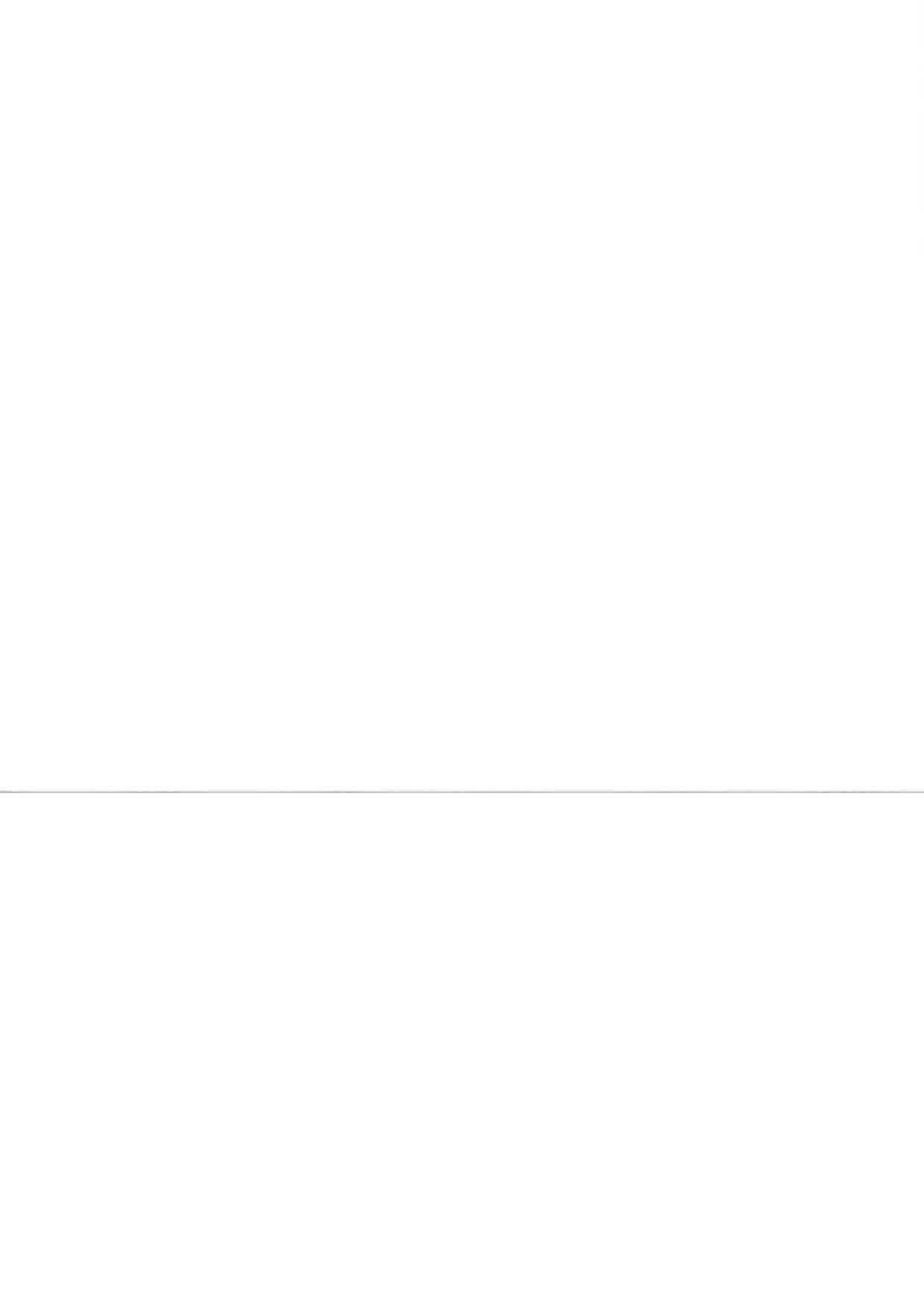
2. Laboratorie/-teknisk personale lønnet over sykehusets budsjett

For laboratoriepersonale, teknisk personale, administrativt personale og andre lønnet over sykehusets budsjett som assisterte ved FoU-virksomhet i 2001, vennligst oppgi antall personer, herav deltid i 2001.

Antall personer i 2001			
Kvinner		Menn	
Totalt	herav deltid	Totalt	herav deltid

Til instituttet/
avdelingens leder

FoU-statistikk 2001

Universitets- og høyskolesektoren

Den offisielle FoU-statistikken for Norge utarbeides annethvert år. Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU) har, etter avtale med Norges forskningsråd, statistikkansvaret for universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU har også et ansvar for å sammenstille dataene til total FoU-statistikk for Norge. Statistikken utarbeides etter felles retningslinjer fra OECD, nedfelt i den såkalte "Frascati-manualen" og inngår både i EUs og OECDs statistikk for FoU. For mer informasjon om FoU-statistikken, se <http://www.nifu.no/>.

Vi takker for svar på NIFUs henvendelse om eksternt lønnet personale fra oktober 2001. I forbindelse med personalførespørselen varslet vi at utsendelse av spørreskjema vedrørende finansiering av FoU-virksomheten mm. ville bli sendt ut på nyåret 2002.

NIFU innhenter en del data fra sentrale registre (lærestedets administrasjon, Norges forskningsråd m.fl.), men spørsmål som retter seg direkte mot den enkelte enhets virksomhet er det kun institutt/avdelingsnivå som kan besvare. Dette gjelder spesielt spørsmål om andel av ressursene brukt til FoU samt skjønsmessige anslag for grunnforskning mv. og opplysninger om eksternt finansiert FoU-virksomhet hvor lærestedet ikke har arbeidsgiveransvar. Disse opplysningene er helt sentrale i tillegg til den informasjonen vi har innhentet gjennom NIFUs undersøkelser om tid til forskning.

Vedlagt følger spørreskjema med vedlegg samt veiledning for utfyllingen. Spørreskjema med veiledning og vedlegg kan lastes ned fra vår internettadresse (<http://www.nifu.no/foustat/>). Der ligger også hovedresultatene fra siste statistikk med lenke (Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer) til Norges forskningsråds nettsider hvor mer tallmateriale er tilgjengelig. Skjemaet sendes til NIFU i utfylt stand **innen 10. april 2002**.

Dersom noe er uklart, ta gjerne kontakt med Susanne Lehmann Sundnes, tlf. 22 59 51 60 (e-mail: susanne.sundnes@nifu.no) eller Kaja Wendt, tlf. 22 59 51 66 (e-mail: kaja.wendt@nifu.no).

På forhånd mange takk for hjelpen!

Med vennlig hilsen
For NIFU

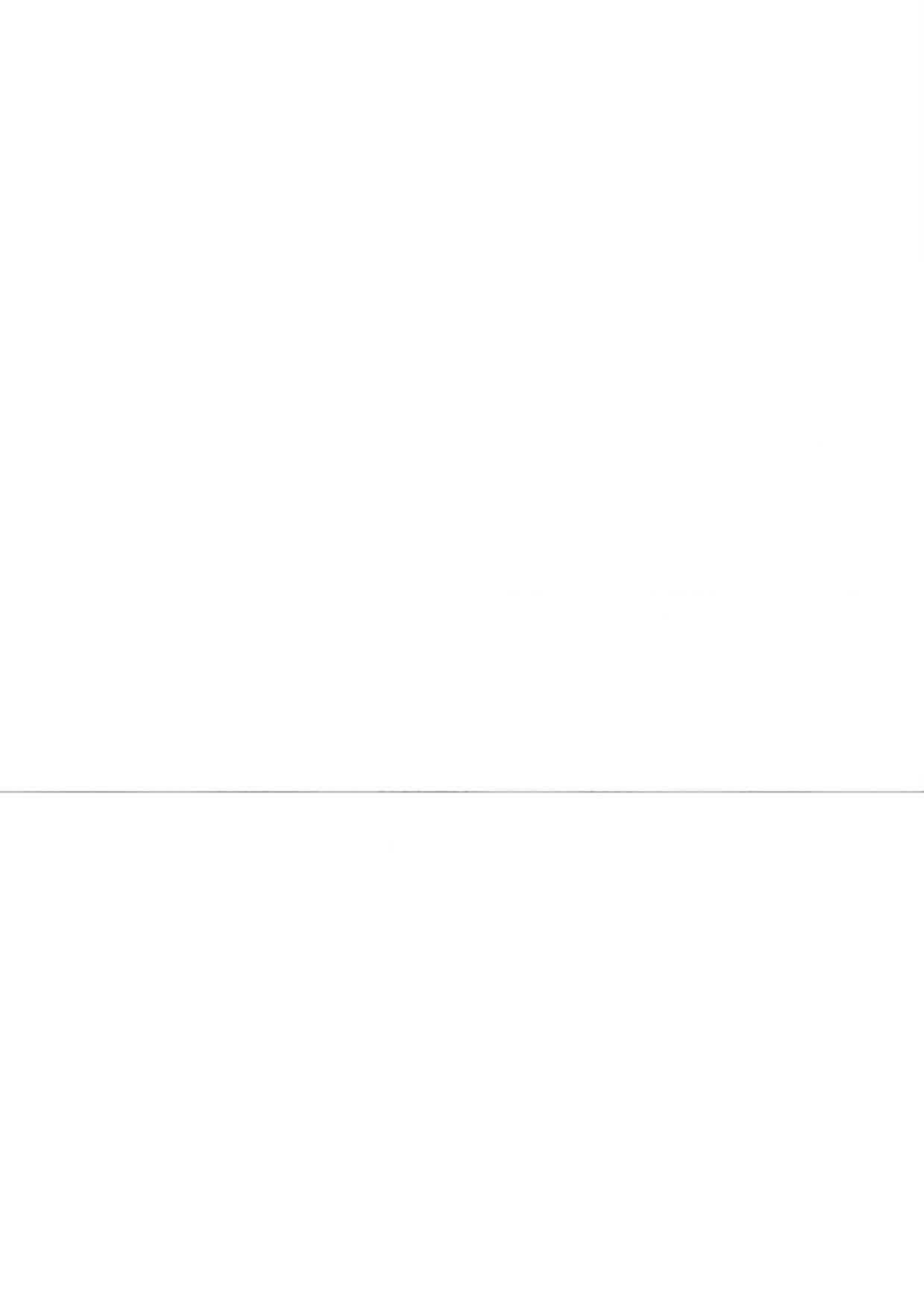
Kirsten Wille Maus

Susanne Lehmann Sundnes

Adresse: Hegdehaugsveien 31, 0352 Oslo

Telefon: 22 59 51 00

Telefaks: 22 59 51 01

Norsk institutt for studier
av forskning og utdanning

FoU-statistikk 2001 Universitets- og høgskolesektoren

Den offisielle FoU-statistikken for Norge utarbeides annethvert år. Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU) har, etter avtale med Norges forskningsråd, statistikkansvaret for universitets- og høgskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU har også ansvar for å sammenstille dataene til total FoU-statistikk for Norge. Statistikken utarbeides etter felles retningslinjer fra OECD, nedfelt i den såkalte "Frascati-manualen" og inngår både i EUs og OECDs statistikk for FoU. For mer informasjon om FoU-statistikken, se <http://www.nifu.no/>.

OECDs definisjon av FoU: Forskning og utviklingsarbeid (FoU) er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap – herunder kunnskap om mennesket, kultur og samfunn – og omfatter også bruken av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser. Se også punkt A i vedlegget.

Institutt/avdeling: _____

Kontaktperson: _____

Tlf: _____ Faks: _____

E-mail: _____

Forespørsler kan rettes til:

Hebe Gunnes – tlf 22 59 51 16 – e-mail hebe.gunnes@nifu.no

Susanne Lehmann Sundnes – tlf 22 59 51 60 – e-mail susanne.sundnes@nifu.no

Kaja Wendt – tlf 22 59 51 66 – e-mail kaja.wendt@nifu.no

Adresse:
Hegdehaugsveien 31
0352 Oslo

Telefon: 22 59 51 00
Sentralbord: 22 59 51 00
Telefaks: 22 59 51 01

Bankgiro: 7038.05.26482
Postgiro: 0807.21.71536
Org.nr. 976 073 169

1. Skjønnsmessige anslag til forskning og utviklingsarbeid (FoU)

1.1 Aktivitetstype (forskningsart)	Prosent
Nedenfor bes anslått en skjønnsmessig fordeling av instituttets/avdelingens samlede forsknings- og utviklingsvirksomhet.	
Grunnforskning er eksperimentell eller teoretisk virksomhet som primært utføres for å skaffe til veie ny kunnskap om det underliggende grunnlag for fenomener og observerbare fakta – uten sikte på spesiell anvendelse eller bruk.	
Anvendt forskning er også virksomhet av original karakter som utføres for å skaffe til veie ny kunnskap. Anvendt forskning er primært rettet mot bestemte praktiske mål eller anvendelser.	
Utviklingsarbeid er systematisk virksomhet som anvender eksisterende kunnskap fra forskning og praktisk erfaring, og som er rettet mot: <ul style="list-style-type: none"> – å framstille nye eller vesentlig forbedrede materialer, produkter eller innretninger, eller – å innføre nye eller vesentlig forbedrede prosesser, systemer og tjenester. 	
Totalt	100

1.2 Formål	Formål (nr.)	Prosent
Den samlede forsknings- og utviklingsvirksomheten ved instituttet/avdelingen bes fordelt på OECDs hovedformål slik det fortoner seg fra instituttet/avdelingens side. Vi er klar over at fordelingen må bli skjønnsmessig, men ber likevel om at rubrikkene fylles ut så godt det lar seg gjøre. Formålene er definert i vedlegget, punkt C.		
	Totalt	

1.3 Fagtilhørighet	Fagkode (nr.)	Prosent
Vi ber om en anslagsvis fordeling av de fag forsknings- og utviklingsvirksomheten ved instituttet/avdelingen faller innenfor. Fagkodene er oppgitt i vedlegget, punkt B.		
	Totalt	

2. Utgifter

2.1 Utgifter over lærestedets budsjett

Vi ber om at instituttets/avdelingens utgifter (helst regnskapstall) til drift og vitenskapelig utstyr i 2001, bevilget over lærestedets eget kapittel og over kapittel 281 føres opp. Den prosentvise andel til FoU bes anslått etter beste skjønn. For definisjon av FoU se foran eller i vedlegget, punkt A.

	Eget kapittel		Kapittel 281	
	Totalbeløp (1000 kr)	FoU-andel (%)	Totalbeløp (1000 kr)	FoU-andel (%)
Annuum/drift (ekskl. lønn)				
Vitenskapelig utstyr				

2.2 Utgifter finansiert av eksterne midler (legg gjerne ved eget ark hvis for lite plass)

Vi ber om at både oppdragsmidler for 2001 som regnskapsføres ved lærestedet og eksterne utgifter som lærestedet ikke har regnskapsansvar for påføres, ev. spesifiseres på eget ark. Den prosentvise andel til FoU bes anslått etter beste skjønn. For definisjon av FoU se foran eller i vedlegget, punkt A.

Finansieringskilde	Totale utgifter		Herav								
			Lønn og sosiale utgifter		Øvrige driftsutgifter		Vitenskapelig utstyr		Overhead/ Dekningsbidrag		
	Totalt 1000 kr	FoU %	Totalt 1000 kr	FoU %	Totalt 1000 kr	FoU %	Totalt 1000 kr	FoU %	Totalt 1000 kr	FoU %	
Norges forskningsråd Har enheten mottatt midler fra Forskningsrådet i 2001? Ja ☐ Nei ☐ Hvis ja, oppgi kun finansiering av vitenskapelig utstyr.											
Offentlige kilder (utenom Forskningsrådet)											
dep.											
dep.											
dep.											
fylke/komm.											
fylke/komm.											
Næringslivet Oljeselskaper (spesifiser)											
Industrien (spesifiser)											
Øvrig næringsvirks. (spesifiser)											
Utlandet (spesifiser land og institusjon)											
EU-institusjoner											
Andre kilder Fonds, gaver, egne inntekter (spesifiser)											
Totalt											

3. Utenlandsk doktorgrad

Dersom personene ved instituttet/avdelingen har oppnådd utenlandsk doktorgrad i 2000 eller 2001, vennligst oppgi navn, gradtittel, år for grad og land. For personer tilsatt etter 1.1.2000 føres opp tidligere oppnådd utenlandsk doktorgrad. Utenlandske gjesteforskere tas ikke med.

.....

.....

4. FoU-områder

Dersom instituttet/avdelingen har FoU-virksomhet som faller inn under noen av områdene nedenfor, vennligst oppgi hvor stor prosentvis andel dette utgjør av den totale FoU-virksomheten.

FoU-områder er definert i vedlegget, punkt D.

Prosent

Offshoreteknologi

Energiforsyning/-bruk

Bioteknologi

Marin FoU

Materialteknologi

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi

Miljøteknologi

.....

.....

.....

.....

.....

.....

FoU-statistikk 2001

Universitets- og høyskolesektoren

Veiledning til skjema for FoU-statistikk 2001

NIFU samarbeider med lærestedene om å utnytte administrative systemer i forbindelse med FoU-undersøkelsene. Formålet med samarbeidet er å forenkle rutinene for instituttene, men det er fortsatt nødvendig å henvende oss direkte til enhetene. Det er instituttene og avdelingene selv som kan gi det riktigste bildet av egen aktivitet, og da spesielt FoU-virksomheten. Derfor ber vi om at **FoU-andelen** oppgis der det er aktuelt, selv om denne blir skjønnsmessig. *Vi gjør oppmerksom på at indirekte støtteaktiviteter og FoU-administrasjon skal regnes inn i enhetens FoU-aktivitet.*

Nedenfor gis en kort veiledning til utfylling av hvert enkelt punkt i spørreskjema.

Spørreskjema om FoU-utgifter mm.

1.1 Aktivitetstype

Se vedlegg *Definisjoner/klassifikasjoner*

1.2 Formål

Se vedlegg *Definisjoner/klassifikasjoner*

1.3 Fagtilhørighet

Se vedlegg *Definisjoner/klassifikasjoner*

2.1 Utgifter over lærestedets budsjett

Spørsmålet gjelder kun utgifter til drift av instituttet (annuum). Lønnsutgifter inngår ikke.

Vi ber instituttene legge særlig vekt på å oppgi utgiftenes FoU-andel, også dersom beløpene ikke kan oppgis.

2.2 Utgifter finansiert av eksterne midler

- Finansiering fra Norges forskningsråd skal kun føres opp dersom det dreier seg om innkjøp av vitenskapelig utstyr. Annen finansiering fra Forskningsrådet blir rapportert direkte til NIFU.
- Det er svært viktig at øvrige finansieringskilder spesifiseres.
- Husk også å oppgi midler som ikke regnskapsføres ved lærestedet.
- Dersom det er vanskelig å anslå FoU-andel på hver utgiftsart for hver finansieringskilde, ber vi om at det oppgis FoU-andeler i totalkolonnen.

3. Utenlandsk doktorgrad

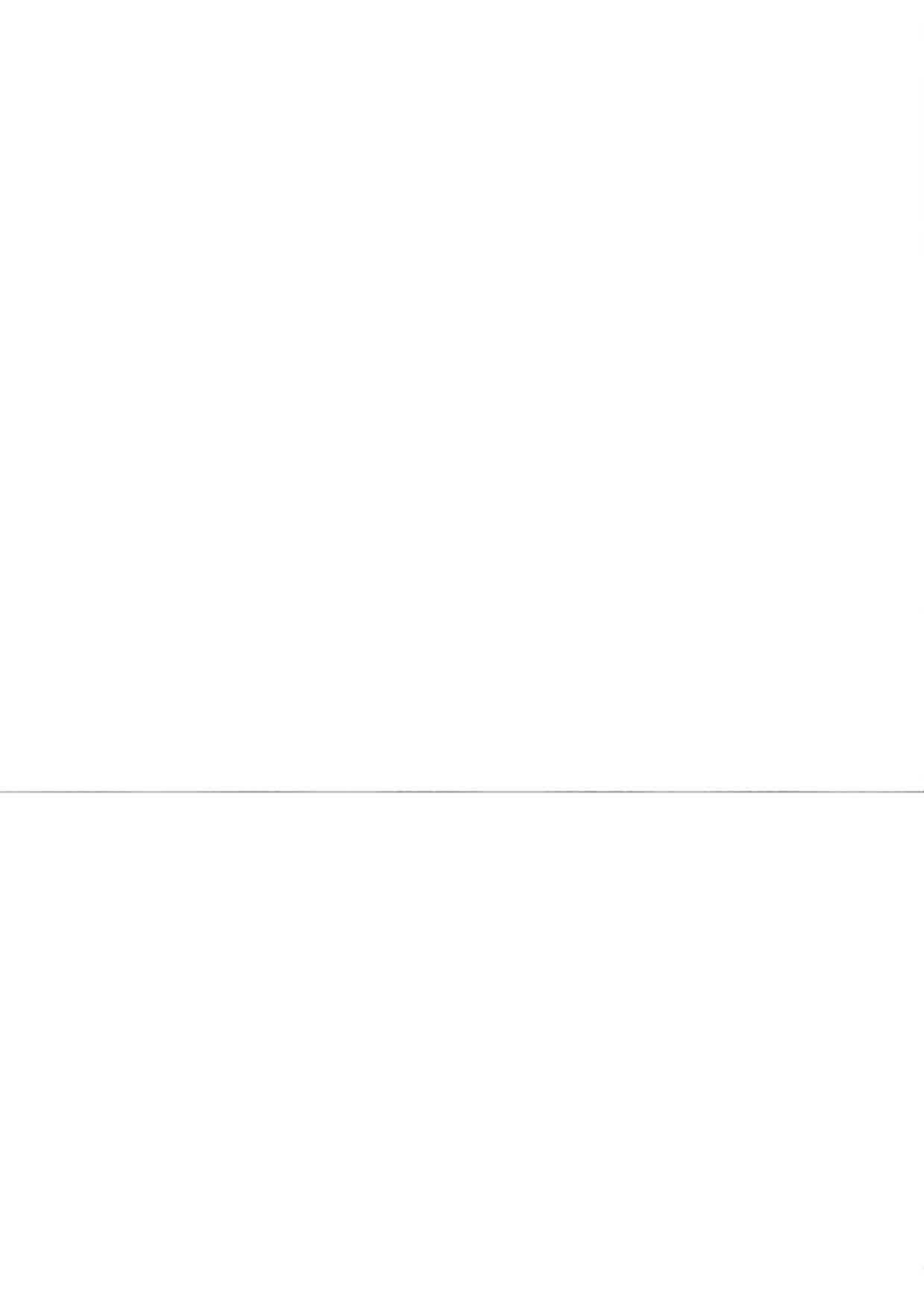
Se forklaring på spørreskjema.

4. FoU-områder

FoU-virksomhet som faller inn under to eller flere av områdene tas med under det området virksomheten i størst grad var rettet mot.

Øvrige opplysninger

- Er opplysningene vi ber om i spørreskjema tilgjengelige i andre former, kan dette gjerne sendes oss direkte.
- Dersom noe er uklart, ta gjerne kontakt med Hebe Gunnes, tlf. 22 59 51 16 (e-mail: hebe.gunnes@nifu.no), Susanne Sundnes, tlf. 22 59 51 60 (e-mail: susanne.sundnes@nifu.no) eller Kaja Wendt, tlf. 22 59 51 66 (e-mail: kaja.wendt@nifu.no).

Til avdelingens leder

FoU-statistikk 2001

Universitets- og høgskolesektoren

Universitetssykehusene

Den offisielle FoU-statistikken for Norge utarbeides annethvert år. Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU) har, etter avtale med Norges forskningsråd, statistikkansvaret for universitets- og høgskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU har også et ansvar for å sammenstille dataene til total FoU-statistikk for Norge. Statistikken utarbeides etter felles retningslinjer fra OECD, nedfelt i den såkalte "Frascati-manualen" og inngår både i EUs og OECDs statistikk for FoU. For mer informasjon om FoU-statistikken, se <http://www.nifu.no/>.

Vi takker for svar på NIFUs henvendelse om personale som deltar i FoU, fra oktober 2001. I forbindelse med personalforspørselen varslet vi at utsendelse av spørreskjema vedrørende finansiering av FoU-virksomheten mm. ville bli sendt ut på nyåret 2002.

NIFU innhenter en del data fra sentrale registre (lærestedets administrasjon, Norges forskningsråd m.fl.), men spørsmål som retter seg direkte mot den enkelte enhets virksomhet er det kun institutt/avdelingsnivå som kan besvare. Dette gjelder spesielt spørsmål om andel av ressursene brukt til FoU samt skjønsmessige anslag for grunnforskning mv. og opplysninger om eksternt finansiert FoU-virksomhet. Disse opplysningene er helt sentrale i tillegg til den informasjonen vi har innhentet gjennom NIFUs undersøkelser om tid til forskning.

Vedlagt følger spørreskjema med vedlegg samt veiledning for utfyllingen. Spørreskjema med veiledning og vedlegg kan lastes ned fra vår internettside (<http://www.nifu.no/foustat/>). Der ligger også hovedresultatene fra siste statistikk med lenke (Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer) til Norges forskningsråds nettsider hvor mer tallmateriale er tilgjengelig. Skjemaet sendes til NIFU i utfylt stand **innen 10. april 2002**.

Dersom noe er uklart, ta gjerne kontakt med Susanne Lehmann Sundnes, tlf. 22 59 51 60 (e-mail: susanne.sundnes@nifu.no) eller Kaja Wendt, tlf. 22 59 51 66 (e-mail: kaja.wendt@nifu.no).

På forhånd mange takk for hjelpen!

Med vennlig hilsen
For NIFU

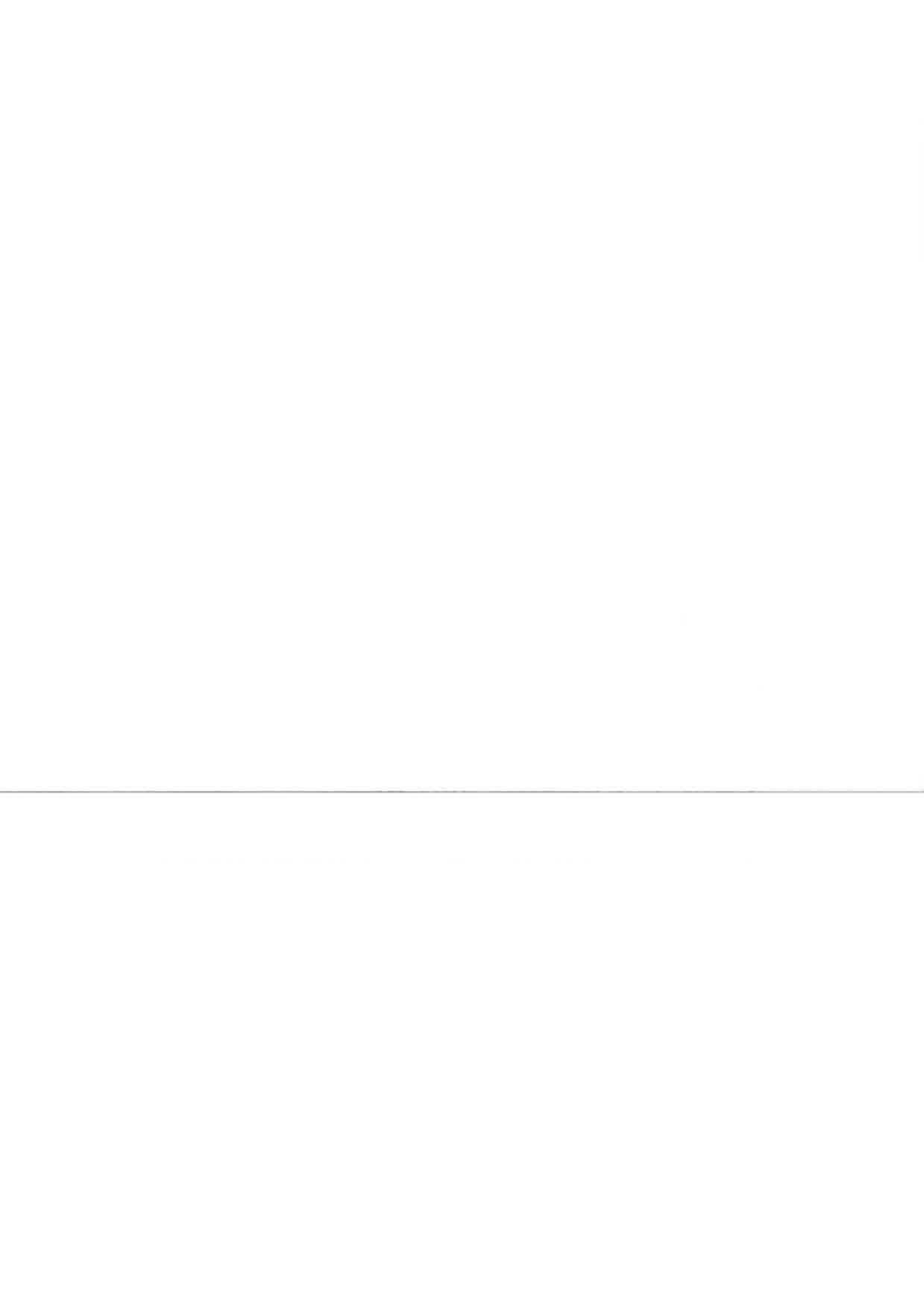
Kirsten Wille Maus

Susanne Lehmann Sundnes

Adresse: Hegdehaugsveien 31, 0352 Oslo

Telefon: 22 59 51 00

Telefaks: 22 59 51 01

Norsk institutt for studier
av forskning og utdanning

FoU-statistikk 2001

Universitets- og høyskolesektoren

Universitetssykehusene

Den offisielle FoU-statistikken for Norge utarbeides annethvert år. Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU) har, etter avtale med Norges forskningsråd, statistikkansvaret for universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU har også ansvar for å sammenstille dataene til total FoU-statistikk for Norge. Statistikken utarbeides etter felles retningslinjer fra OECD, nedfelt i den såkalte "Frascati-manualen" og inngår både i EUs og OECDs statistikk for FoU. For mer informasjon om FoU-statistikken, se <http://www.nifu.no/>.

OECDs definisjon av FoU: Forskning og utviklingsarbeid (FoU) er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap – herunder kunnskap om mennesket, kultur og samfunn – og omfatter også bruken av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser. Se også punkt A i vedlegget.

Har enheten utført FoU i 2001? (For definisjon av FoU, se vedlegget).

Ja Hvis ja, vennligst besvar og returner spørreskjema

Nei Hvis nei, vennligst påfør institutt/avdeling og kontaktperson og returner skjemaet

Institutt/avdeling: _____

Kontaktperson: _____

Tlf: _____ Faks: _____

E-mail: _____

Forespørsler kan rettes til:

Hebe Gunnes – tlf 22 59 51 16 – hebe.gunnes@nifu.no

Susanne Lehmann Sundnes – tlf 22 59 51 60 – e-mail susanne.sundnes@nifu.no

Kaja Wendt – tlf 22 59 51 66 – e-mail kaja.wendt@nifu.no

Adresse:
Hegdehaugsveien 31
0352 Oslo

Telefon: 22 59 51 00
Sentralbord: 22 59 51 00
Telefaks: 22 59 51 01

Bankgiro: 7038.05.26482
Postgiro: 0807.21.71536
Org.nr. 976 073 169

1. Skjønnsmessige anslag til forskning og utviklingsarbeid (FoU)

1.1 Aktivitetstype (forskningsart)	Prosent
Nedenfor bes anslått en skjønnsmessig fordeling av instituttets/avdelingens samlede forsknings- og utviklingsvirksomhet.	
Grunnforskning er eksperimentell eller teoretisk virksomhet som primært utføres for å skaffe til veie ny kunnskap om det underliggende grunnlag for fenomener og observerbare fakta – uten sikte på spesiell anvendelse eller bruk.	
Anvendt forskning er også virksomhet av original karakter som utføres for å skaffe til veie ny kunnskap. Anvendt forskning er primært rettet mot bestemte praktiske mål eller anvendelser.	
Utviklingsarbeid er systematisk virksomhet som anvender eksisterende kunnskap fra forskning og praktisk erfaring, og som er rettet mot: <ul style="list-style-type: none"> – å framstille nye eller vesentlig forbedrede materialer, produkter eller innretninger, eller – å innføre nye eller vesentlig forbedrede prosesser, systemer og tjenester. 	
Totalt	100

1.2 Formål	Formål (nr.)	Prosent
Den samlede forsknings- og utviklingsvirksomheten ved instituttet/avdelingen bes fordelt på OECDs hovedformål slik det fortøner seg fra instituttet/avdelingens side. Vi er klar over at fordelingen må bli skjønnsmessig, men ber likevel om at rubrikkene fylles ut så godt det lar seg gjøre. Formålene er definert i vedlegget, punkt C.		
	Totalt	

1.3 Fagtilhørighet	Fagkode (nr.)	Prosent
Vi ber om en anslagsvis fordeling av de fag forsknings- og utviklingsvirksomheten ved instituttet/avdelingen faller innenfor. Fagkodene er oppgitt i vedlegget, punkt B.		
	Totalt	

2. Utgifter

2.1 Utgifter over lærestedets budsjett				
Vi ber om at instituttets/avdelingens utgifter (helst regnskapstall) til drift og vitenskapelig utstyr i 2001, bevilget over lærestedets eget kapittel og over kapittel 281 føres opp. Den prosentvise andel til FoU bes anslått etter beste skjønn. For definisjon av FoU se foran eller i vedlegget, punkt A.				
	Eget kapittel		Kapittel 281	
	Totalbeløp (1000 kr)	FoU-andel (%)	Totalbeløp (1000 kr)	FoU-andel (%)
Annum/drift (ekskl. lønn)				
Vitenskapelig utstyr				

2.2 Utgifter finansiert av eksterne midler (legg gjerne ved eget ark hvis for lite plass)

Vi ber om at både oppdragsmidler for 2001 som regnskapsføres ved institusjonen og eksterne utgifter som institusjonen ikke har regnskapsansvar for påføres, ev. spesifiseres på eget ark. Den prosentvise andel til FoU bes anslått etter beste skjønn. For definisjon av FoU se foran eller i vedlegget, punkt A.

Finansieringskilde	Totale utgifter		Herav								
			Lønn og sosiale utgifter		Øvrige driftsutgifter		Vitenskapelig utstyr		Overhead/ Dekningsbidrag		
	Totalt 1000 kr	FoU %	Totalt 1000 kr	FoU %	Totalt 1000 kr	FoU %	Totalt 1000 kr	FoU %	Totalt 1000 kr	FoU %	
Norges forskningsråd Har enheten mottatt midler fra Forskningsrådet i 2001? Ja ☐ Nei ☐ Hvis ja, oppgi kun finansiering av vitenskapelig utstyr.											
Offentlige kilder (utenom Forskningsrådet)											
dep.											
dep.											
dep.											
fylke/komm.											
fylke/komm.											
Næringslivet Oljeselskaper (spesifiser)											
Industrien (spesifiser)											
Øvrig næringsvirks. (spesifiser)											
Utlandet (spesifiser land og institusjon)											
EU-institusjoner											
Andre kilder Fonds, gaver, egne inntekter (spesifiser)											
Totalt											

3. Utenlandsk doktorgrad

Dersom personene ved instituttet/avdelingen har oppnådd utenlandsk doktorgrad i 2000 eller 2001, vennligst oppgi navn, gradtittel, år for grad og land. For personer tilsatt etter 1.1.2000 føres opp tidligere oppnådd utenlandsk doktorgrad. Utenlandske gjesteforskere tas ikke med.

.....
.....

4. FoU-områder

Dersom instituttet/avdelingen har FoU-virksomhet som faller inn under noen av områdene nedenfor, vennligst oppgi hvor stor prosentvis andel dette utgjør av den totale FoU-virksomheten.

FoU-områder er definert i vedlegget, punkt D.

Prosent

Offshoreteknologi

Energiforsyning/-bruk

Bioteknologi

Marin FoU

Materialteknologi

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi

Miljøteknologi

Helse

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

FoU-statistikk 2001

Universitets- og høgskolesektoren

Universitetssykehusene

Veiledning til skjema for FoU-statistikk 2001

NIFU samarbeider med lærestedene om å utnytte administrative systemer i forbindelse med FoU-undersøkelsene. Formålet med samarbeidet er å forenkle rutinene for instituttene, men det er fortsatt nødvendig å henvende oss direkte til enhetene. Det er instituttene og avdelingene selv som kan gi det riktige bildet av egen aktivitet, og da spesielt FoU-virksomheten. Derfor ber vi om at **FoU-andelen** oppgis der det er aktuelt, selv om denne blir skjønnsmessig. *Vi gjør oppmerksom på at indirekte støtteaktiviteter og FoU-administrasjon skal regnes inn i enhetens FoU-aktivitet.*

Nedenfor gis en kort veiledning til utfylling av hvert enkelt punkt i spørreskjema.

Spørreskjema om FoU-utgifter mm.

1.1 Aktivitetstype

Se vedlegg *Definisjoner/klassifikasjoner*

1.2 Formål

Se vedlegg *Definisjoner/klassifikasjoner*

1.3 Fagtilhørighet

Se vedlegg *fagkoder for det medisinske fagområdet*

2.1 Utgifter over lærestedets budsjett

Spørsmålet gjelder kun utgifter til drift av avdelingen (annuum). Lønnsutgifter inngår ikke.

NB! Skal kun fylles ut dersom avdelingen mottar driftsmidler fra Universitetet. Dersom slike midler er mottatt, men beløpene ikke kan oppgis, ber vi avdelingen legge særlig vekt på å oppgi utgiftenes FoU-andel.

2.2 Utgifter finansiert av eksterne midler

- Finansiering fra Norges forskningsråd skal kun føres opp dersom det dreier seg om innkjøp av vitenskapelig utstyr. Annen finansiering fra Forskningsrådet blir rapportert direkte til NIFU.
- Det er svært viktig at øvrige finansieringskilder spesifiseres.
- Dersom det er vanskelig å anslå FoU-andel på hver utgiftsart for hver finansieringskilde, ber vi om at det oppgis FoU-andeler i totalkolonnen.

3. Utenlandsk doktorgrad

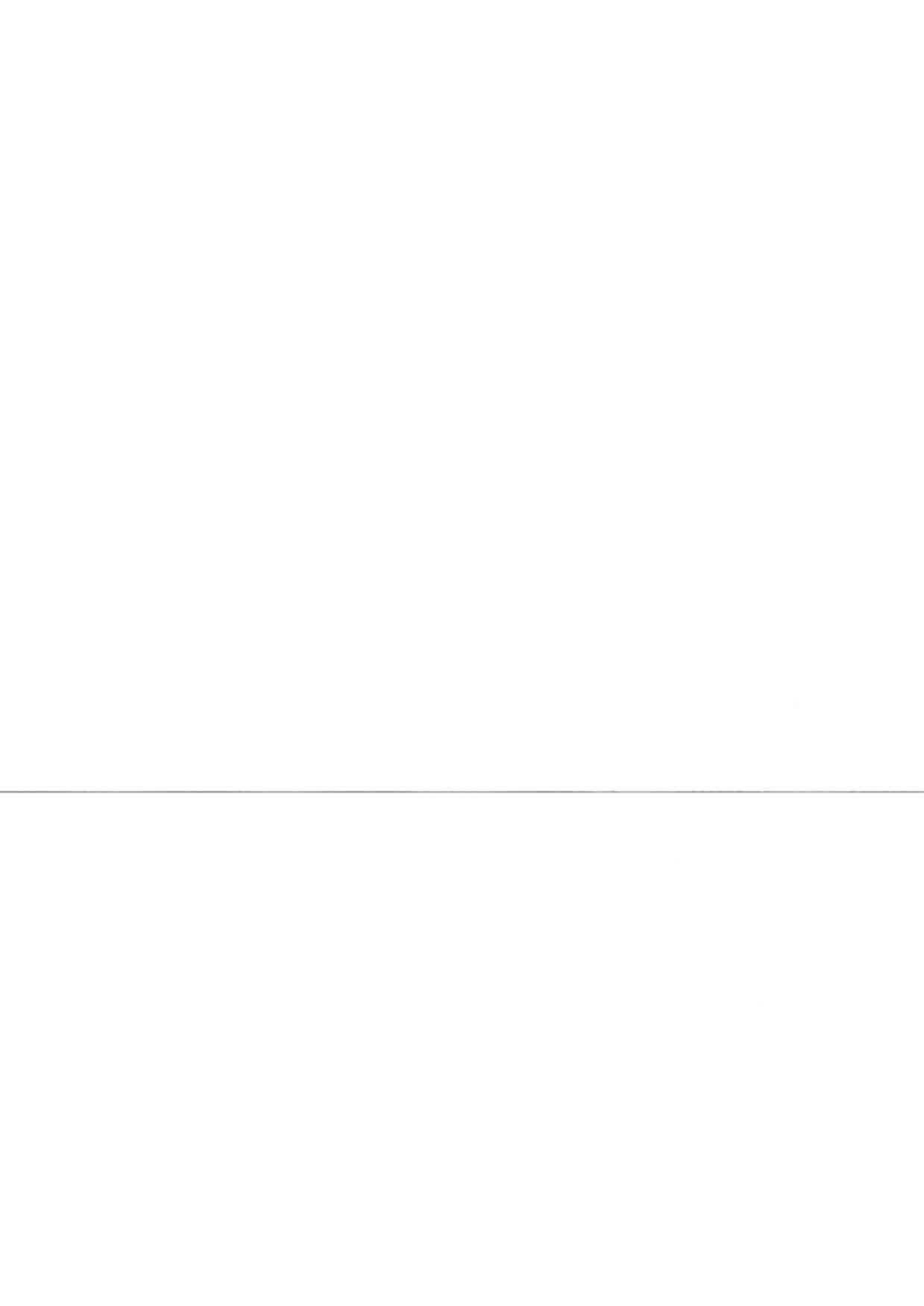
Se forklaring på spørreskjema.

4. FoU-områder

FoU-virksomhet som faller inn under to eller flere av områdene tas med under det området virksomheten i størst grad var rettet mot.

Øvrige opplysninger

- Er opplysningene vi ber om i spørreskjema tilgjengelige i andre former, kan dette gjerne sendes oss direkte.
- Dersom noe er uklart, ta gjerne kontakt med Hebe Gunnes, tlf. 22 59 51 16 (e-mail: hebe.gunnes@nifu.no), Susanne Sundnes, tlf. 22 59 51 60 (e-mail: susanne.sundnes@nifu.no) eller Kaja Wendt, tlf. 22 59 51 66 (e-mail: kaja.wendt@nifu.no).

FoU-statistikk

A Definisjoner av forskning og utviklingsarbeid (FoU) (OECD¹)

Forskning og utviklingsarbeid (FoU) er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap - herunder kunnskap om mennesket, kultur og samfunn – og omfatter også bruken av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser.

FoU inndeles i følgende aktivitetstyper:

- **Grunnforskning** er eksperimentell eller teoretisk virksomhet som primært utføres for å skaffe til veie ny kunnskap om det underliggende grunnlag for fenomener og observerbare fakta – uten sikte på spesiell anvendelse eller bruk.
- **Anvendt forskning** er også virksomhet av original karakter som utføres for å skaffe til veie ny kunnskap. Anvendt forskning er primært rettet mot bestemte praktiske mål eller anvendelser.
- **Utviklingsarbeid** er systematisk virksomhet som anvender eksisterende kunnskap fra forskning og praktisk erfaring, og som er rettet mot:
 - å fremstille nye eller vesentlig forbedrede materialer, produkter eller innretninger, eller
 - å innføre nye eller vesentlig forbedrede prosesser, systemer og tjenester.

Som en generell regel kan anføres at alt arbeid som kommer inn under forskning og utviklingsbegrepet skal inneholde et *nyhetselement*. I enkelte tilfeller kan det være vanskelig å skille mellom FoU og annen virksomhet. Her er noen eksempler på grensetrekking:

- Rutinemessig innsamling av generelle data, f.eks. kvartalsvis registrering av arbeidsløshet eller markedsundersøkelser, skal *ikke* regnes som FoU. Det samme gjelder statistikk av allmenn karakter, innsamling av materiale for museer, geologiske, geofysiske, hydrologiske og oseanografiske data, inkludert olje-, malm- og mineralleting. Men hvis data samles inn og behandles i *vitenskapelig* hensikt, skal aktiviteten likevel regnes som FoU.
- Studier, utredninger o.l. i forbindelse med offentlig politikk, planlegging etc. som utføres ved hjelp av eksisterende metoder, og som ikke har til hensikt å avdekke tidligere ukjente fenomener, forhold, strukturer o.l., regnes ikke som FoU. Et eksempel på FoU er en teoretisk undersøkelse av hvilke faktorer som bestemmer regionale variasjoner i økonomisk vekst, og utvikling av en modell for å bedre offentlig regional politikk.
- Utdanning og etterutdanning regnes ikke som FoU. Unntatt er forskeropplæring og spesielle FoU-stipend.
- Veiledning regnes som FoU bare hvis den inngår i et spesifikt FoU-prosjekt.
- Institusjoner som hovedsakelig driver FoU vil ofte ha sekundære aktiviteter som i seg selv ikke er FoU, f.eks. dokumentasjons-, informasjons- og bibliotekvirksomhet, eller testing, kvalitetskontroll og konsulentvirksomhet. Når disse aktivitetene *i hovedsak utføres for å tjene FoU*, skal også de regnes som FoU. Når de sekundære aktivitetene primært utføres for å møte *andre behov*, skal de ikke regnes som FoU.
- Administrasjon og ledelse av FoU regnes som FoU.
- Rutinemessige prøver utført av helsepersonell, f.eks. blodprøver eller bakteriologiske prøver, skal ikke regnes som FoU. Men dersom et særskilt program for blodprøving gjennomføres i forbindelse med introduksjon av et nytt legemiddel, regnes det som FoU.
- Ordinær medisinsk terapi som ikke innebærer utvikling av nye behandlingsmetoder regnes ikke som FoU.

B Klassifisering etter fagområde og fag

- 000 Humaniora**
- 10 Språkvitenskapelige fag
 - 40 Litteraturvitenskapelige fag
 - 60 Kulturkunnskap
 - 70 Historie
 - 90 Arkeologi
 - 100 Folkloristikk, etnologi
 - 110 Musikkvitenskap
 - 120 Kunsthistorie
 - 140 Arkitektur
 - 150 Teologi, religionsvitenskap
 - 160 Filosofiske fag
 - 170 Filmvitenskap
 - 180 Teatervitenskap
 - 190 Andre og felles fag – humaniora
- 200 Samfunnsvitenskap**
- 210 Økonomi
 - 220 Sosiologi
 - 230 Fysisk planlegging, arkitektur
 - 240 Statsvitenskap
 - 250 Sosialantropologi
 - 260 Psykologi
 - 280 Pedagogiske fag
 - 290 Samfunnsgeografi
 - 300 Demografi
 - 310 Medievitenskap
 - 320 Informasjonsvitenskap
 - 340 Juridiske fag
 - 390 Andre og felles fag – samfunnsvitenskap
- 400 Matematikk og naturvitenskap**
- 410 Matematikk
 - 420 Informatikk
 - 430 Fysikk
 - 450 Geofag
 - 460 Kjemi
 - 470 Biofag
 - 490 Andre og felles fag – matematikk og naturvitenskap
- 500 Teknologi**
- 510 Berg- og petroleumsfag
 - 520 Materialteknologi
 - 530 Bygningsfag, arkitektur
 - 540 Elektrotekniske fag
 - 550 Informasjonsteknologi
 - 560 Kjemisk teknologi
 - 570 Maskinfag
 - 580 Marin teknologi
 - 590 Bioteknologi
 - 600 Næringsmiddelteknologi
 - 610 Miljøteknikk/teknologi
 - 690 Andre og felles fag – teknologi
- 700 Medisin**
- 710 Basale medisinske/odontologiske fag
 - 750 Klinisk medisinske fag
 - 800 Samfunnsmedisin og helsefag
 - 830 Klinisk odontologiske fag
 - 850 Idrettsfag
 - 890 Andre og felles fag – medisin
- 900 Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin**
- 910 Landbruksfag
 - 920 Fiskerifag
 - 950 Veterinærmedisin
 - 990 Andre og felles fag – landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin

¹Se f.eks. *Utdrag fra Frascati Manual i norsk oversettelse*, Utredningsinstituttet/OECD, april 1995.

C Klassifisering etter formål

1 Jordbruk, skogbruk, jakt og fiske

Denne gruppe dekker FoU for å støtte aktiviteter innenfor jordbruk, skogbruk og fiske. Miljøspørsmål knyttet til næringsdriften tas med. Industriell bearbeiding av produktene eller produksjon av driftsmidler hører med under pkt. 2. Strukturproblemer hører med under pkt. 8. Kostnadene bes inndelt i:

1.1 *Jordbruk, skogbruk, jakt og ferskvannsfiske*

1.2 *Fiske og fangst*

2 Industri og annen næringsvirksomhet

Denne gruppe dekker FoU-aktiviteter for å støtte bergverk, industriell produksjon og byggevirksomhet, samt varehandel og annen økonomisk tjenesteyting. Herunder tas med FoU for å etterkomme offentlige påbud, nye lover, avtaler, etc. Miljøtiltak for å unngå forurensning i næringsvirksomhet tas med her. Likeledes utvikling av standarder, terminologi og automasjon. Kostnadene bes inndelt i:

2.1 *Utvinning av råolje og naturgass*

2.2 *Industri*

2.3 *Øvrig næringsvirksomhet (bygg- og anleggsvirksomhet, varehandel og annen tjenesteyting samt bergverk ekskl. utvinning av råolje og naturgass som nevnt under punkt 2.1)*

3 Energi

FoU som er rettet mot omdanning, produksjon, lagring, distribusjon, bruk og økonomisering av energi, inkl. hydrologisk FoU i forbindelse med vannkraft. FoU vedrørende framtidig energibehov og alternative energisystemer inngår, men FoU vedrørende utvinning av olje, gass og kull inngår under formål 2.1.

4 Transport og telekommunikasjon, inkl. skipsfart

FoU som er rettet mot å forbedre og sikre transportsystemer i luft, på sjø og på land, inkl. virksomhet vedrørende trafikkikkerhet og trafikkmiljø. FoU vedrørende *teknisk* forbedring av ulike teletekniske metoder og systemer for overføring og utnyttning av informasjon. FoU vedrørende informasjonsbehandling og formidling f.eks. gjennom massemedia inngår under formål 9.

5 Boligforhold, fysisk planlegging

By- og regionforskning, samt FoU vedrørende distriktsplanlegging. FoU vedrørende planlegging og utforming av boliger, boligområder og byggstandardisering.

6 Miljøvern

FoU med sikte på å bevare naturmiljøets mangfold og egenart. FoU vedrørende bærekraftig ressursforvaltning (også når det gjelder ikke-økonomisk utnyttbare ressurser). FoU vedrørende forurensninger (tilførsel, spredning, virkninger), og forebyggende miljøtiltak. FoU med sikte på å sikre eller fremme menneskets miljøbetingede trivsel, helse og livskvalitet. FoU som utføres innenfor bestemte virksomheter (f.eks. innenfor jordbruk, industri) med sikte på å *redusere* forurensninger fra virksomheten, tas ikke med her, men under det punkt som er relevant for virksomheten.

7 Helse

FoU vedrørende sykdomsbekjempelse og -forebyggelse. FoU rettet mot å verne og forbedre menneskers fysiske og psykiske tilstand, inkl. FoU vedrørende hygiene og ernæring, bruk av radioaktiv stråling og isotoper i medisinsk øyemed, rasjonalisering av behandlingsmetoder og farmakologi.

8 Sosiale forhold

FoU rettet mot sosiale forhold og sosiale problemer, familie-spørsmål og likestilling. Her inngår utvikling av tjenesteyting innenfor helse- og trykkesystemer samt hjelpeutstyr for funksjonshemmede.

9 Kulturelle forhold

FoU vedrørende kulturelle aktiviteter, massemedier og fritid, herunder presse, radio, fjernsyn, sport, mosjon og rekreasjon. Likeledes inngår FoU som tar sikte på å bevare det menneskeskapt miljø og verne kulturelle tradisjoner.

10 Utdanningsforhold

FoU vedrørende undervisning på alle nivå og undervisnings-systemer inkl. læremidler og tekniske hjelpemidler i undervisningen og utdanningstilbud.

11 Arbeidsforhold

FoU rettet mot det totale miljø på arbeidsplassen, arbeidsforhold, personbeskyttelse, administrativ rasjonalisering og lederutvikling. FoU vedrørende yrkessykdommer og yrkesskader.

12 Offentlig forvaltning og økonomisk planlegging

Her behandles forskning og næringsøkonomiske og -strukturelle forhold både i primær-, sekundær- og tertiærnæringene. Struktur-rasjonalisering, bransjestudier, distriktsutbygging, regional inntektsfordeling og generelle arbeidsmarkedsspørsmål kommer inn her, likeledes omstillingsproblemer som berører både bedrifter og distrikter. Perspektivanalyser og økonomisk planlegging på bransje-, region- og samfunnsnivå hører hjemme her, likeledes offentlig økonomisk planlegging og forvaltning.

13 Utforskning og utnyttelse av jorden og atmosfæren

FoU rettet mot økt viten om jorden, atmosfæren, havet og forskjellige landområder. FoU vedrørende naturressurser, geologiske undersøkelser og skredforskning (FoU rettet mot leting etter mineraler, olje, gass etc. inngår, men *ikke* FoU rettet mot utvinning av ressursene). Meteorologi inngår, men ikke utnyttelse av romteknologi for meteorologiske formål. Kostnadene bes inndelt i:

13.1 *Kontinentalsokkelundersøkelser*

13.2 *Øvrige undersøkelser*

14 Allmennvitenskapelig utvikling

FoU som primært er iverksatt for å øke kunnskapsmengden innenfor et bestemt fagområde, men som ikke umiddelbart har betydning for, eller kan henføres til, andre formål.

15 Romvirksomhet

FoU vedrørende utforskning av verdensrommet, utvikling og anvendelse av romteknologi til kommunikasjon, navigasjon og meteorologi.

16 Forsvar

FoU vedrørende landets forsvar og nasjonale sikkerhet, uansett innholdet i virksomheten og eventuelle sekundære sivile anvendelser. Atom- og romforskning for militære formål inngår, men ikke sivil FoU i Forsvarsdepartementets regi, f.eks. meteorologi.

D Klassifisering etter FoU-områder

Offshoreteknologi

Kartlegging av og leting etter petroleumforekomster, drift og utbygging av installasjoner til havs og terminaler på land, transport av olje og gass.

Energiforsyning/bruk

Utvinning, omforming, distribusjon av elektrisitet og alle typer brensel (unntatt råolje og naturgass fra norsk sokkel). Energiøkonomisering.

Bioteknologi

Bruk av mikroorganismer, planter og dyreceller for framstilling eller modifisering av produkter, planter og dyr eller utvikling av mikroorganismer for spesifikke anvendelser. Bioteknologi vedrørende marin FoU plasseres der.

Marin FoU

Grunnleggende marin biologi. Marint biologisk mangfold. Oseanografi, klimaforskning, økologi, miljøtoksikologi, miljøgifter, eutrofiering. Teknologi for overvåking og estimering av bestander av marine ressurser. Matematiske og numeriske modeller for marin forskning. Bioøkonomi, bioøkonomiske modeller. Akvakultur, kombinasjon av fangst og havbruk. Marin og maritim teknologi knyttet til fangst og høsting, akvakultur og integrerte transportløsninger (FoU knyttet til skipsfart og til maritime næringer ellers skal ikke tas med her). Marin bioteknologi. Næringsmiddel- og annen for-edlingsindustri basert på marine ressurser. Marked, organisasjon, rammebetingelser, samfunn og politikk, kystsoneforvaltning.

Materialteknologi

Læren om materialenes indre struktur, framstilling og bearbeiding av materialer til ferdige produkter og studier av nedbrytende krefter som korrosjon, slitasje og utmatting.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi

Elektronisk innsamling, bearbeiding, lagring, distribusjon og presentasjon av informasjon.

Miljøteknologi

Renere prosesseteknologi, renseteknologi, avfallsbehandling bl.a. gjenbruk/resirkulering. Utvikling av miljøvennlige produkter samt overvåkningsutstyr for ressursutnyttelse og forurensning.

Til instituttleder

Deres ref.:

Vår ref.: U 63/2002 sls 10011101

Oslo, 7. mars 2002

Kartlegging av ressurser innenfor marin FoU 2001

På oppdrag fra Norges forskningsråd, Bioproduksjon og foredling, kartla NIFU i 2001 omfanget av ressurser (utgifter og personale) innenfor marin FoU for 1999, publisert i NIFUs skriftserie. Publikasjonen, *NIFU skriftserie 12/2001*, kan lastes ned fra vår internettadresse (<http://www.nifu.no/>). Kartleggingen skal nå videreføres. Forskningsrådet har ved flere anledninger tatt til orde for en sterk økning i bevilgningene til marin forskning og har behov for data som belyser utviklingen over tid, for å få gjennomslagskraft for sine forslag. Dette feltet er som kjent et av Regjeringens prioriterte tematiske områder.

Det marine FoU-området går på tvers av fagområder og sektorer, og den ordinære FoU-statistikken er ikke tilstrekkelig som tallgrunnlag. Vi har derfor lagt ved et eget skjema med spørsmål om den marine FoU-virksomheten. Spørreskjemaet er omtrent identisk med det som ble utfylt ved forrige kartlegging, og utvalget av miljøer er det samme som sist.

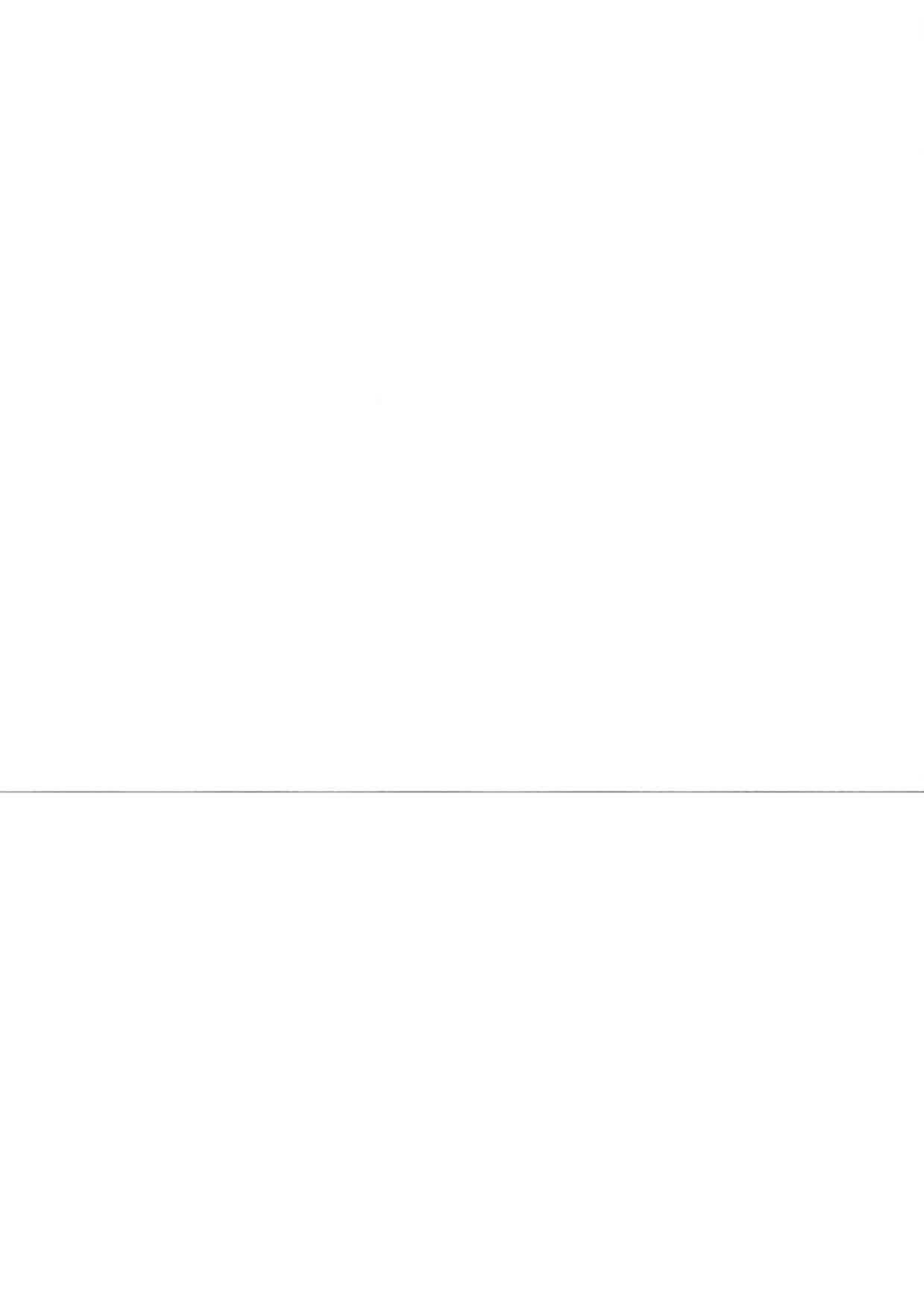
Vi ber om at vedlagte spørreskjema fylles ut og returneres sammen med FoU-statistikkens spørreskjema. Er det behov for mer tid, vil vi gjerne ha beskjed om dette. Eventuelle spørsmål kan rettes til Susanne Sundnes, tlf. 22 59 51 60 (e-mail: susanne.sundnes@nifu.no), eller Kaja Wendt, tlf. 22 59 51 66 (e-mail: kaja.wendt@nifu.no).

På forhånd mange takk for hjelpen!

Med vennlig hilsen
for NIFU

Kirsten Wille Maus

Susanne Lehmann Sundnes

Institutt/avdeling:
Kontaktperson:Tlf:Mail:

Marin FoU

St.melding nr. 39 (1998-99) "Forskning ved et tidskille" fremhever marin forskning som en av fire prioriterte satsinger. En bred offentlig satsing på marin forskning skal dekke **relevant langsiktig grunnforskning, mer markedsnær anvendt FoU og forskning mot å videreutvikle kunnskapsgrunnlaget for en bærekraftig forvaltning.**

Satsingen kan deles i to hovedretninger: en knyttet til det biologiske ressursgrunnlaget med fiskeri, havbruk og foredling og en knyttet til skipsfart og de maritime næringer. Dessuten inngår marked, organisasjon, rammebetingelser, samfunn og politikk og kystsoneforvaltning i tilknytning til det marine området. *Nedenfor følger en oversikt over fagområdene som skal være med i kartleggingen og som i denne sammenhengen defineres som marin FoU. FoU knyttet til skipsfart og til maritime næringer omfattes ikke av kartleggingen (unntak er pkt. 8 nedenfor).*

1. Grunnleggende marin biologi
2. Marin biologisk mangfold
3. Oseanografi, klimaforskning, økologi, miljøtoksikologi, miljøgifter, eutrofiering
4. Teknologi for overvåking og estimering av bestander av marine ressurser
5. Matematiske og numeriske modeller for marin forskning
6. Bioøkonomi, bioøkonomiske modeller
7. Akvakultur, kombinasjon av fangst og havbruk
8. Marin- og maritim teknologi knyttet til fangst og høsting, akvakultur og integrerte transportløsninger
9. Marin bioteknologi
10. Næringsmiddel- og annen foredlingsindustri basert på marine ressurser (foredling, prosesseteknikk, hygiene, logistikk, kvalitetsstyring, ernæring)
11. Marked, organisasjon, rammebetingelser, samfunn og politikk, kystsoneforvaltning

Spørsmål 1

Hvor stor del av instituttets totale FoU-virksomhet (%) i 2001 anslås å omfatte marin FoU?

Spørsmål 2

Vennligst angi skjønnsmessig antall årsverk utført i 2001 innenfor marin FoU knyttet til de enkelte finansieringskilder (utenom undervisning og andre oppgaver).

Finansiering	Antall FoU-årsverk Vitsk./faglig personale	Antall FoU-årsverk Teknisk/admin. personale
Grunnbudsjett (gjelder fast personale, UoH-stip. og andre lønnet over lærestedets budsjett)		
Annen finansiering		
Næringsliv		
Departementer, fylker mv.		
Norges forskningsråd		
Utlandet (ekskl. EU)		
EU		
Andre kilder (fonds, egne inntekter mm.)		
Totalt		

Spørsmål 3

Aktiviteten innenfor marin FoU bes fordelt på områder i henhold til Forskningsrådets kategorier.

☐	Grunnleggende marin biologi
☐	Marin biologisk mangfold
☐	Oseanografi, klimaforskning, økologi, miljøtoksikologi, miljøgifter, eutrofiering
☐	Teknologi for overvåking og estimering av bestander av marine ressurser
☐	Matematiske og numeriske modeller for marin forskning
☐	Bioøkonomi, bioøkonomiske modeller
☐	Akvakultur, kombinasjon av fangst og havbruk
☐	Marin- og maritim teknologi knyttet til fangst og høsting, akvakultur og integrerte transportløsninger
☐	Marin bioteknologi
☐	Næringsmiddel- og annen foredlingsindustri basert på marine ressurser (foredling, prosesssteknikk, hygiene, logistikk, kvalitetsstyring, ernæring)
☐	Marked, organisasjon, rammebetingelser, samfunn og politikk, kystsoneforvaltning
100%	

Spørsmål 4

Oppgi antall vitenskapelig personale/forskere som deltok i marin FoU i **2001**:

Herav kvinner:

Spørsmål 5

Har instituttet lyst ut vitenskapelige-/forskerstillinger som omfatter marin FoU de to siste årene?

Ja

Nei

Hvis ja, oppgi omtrentlig antall:

Faste stillinger

Rekrutteringsstillinger.....

Andre (f.eks. forskere, eksternt lønnet).....

Hvordan har søkningen til disse stillingene vært? (Sett kryss)

Meget god (svært mange kompetente søkere)

God (mange kompetente søkere)

Dårlig (svært få kompetente søkere)

Meget dårlig (ingen kompetente søkere, ubesatte stillinger i lengre tid)

Fast

Rekrut-
tering

Andre

☐
☐
☐
☐

☐
☐
☐
☐

☐
☐
☐
☐

Er det andre sider vedrørende marin FoU du ønsker å kommentere, vennligst legg ved eget ark.

Instituttsektoren

Personale

(sendt oktober 2001)

- Forespørsel vedrørende ajourføring av NIFUs instituttkatalog og Forskerpersonalregister til alle enheter

FoU-utgifter m.m.

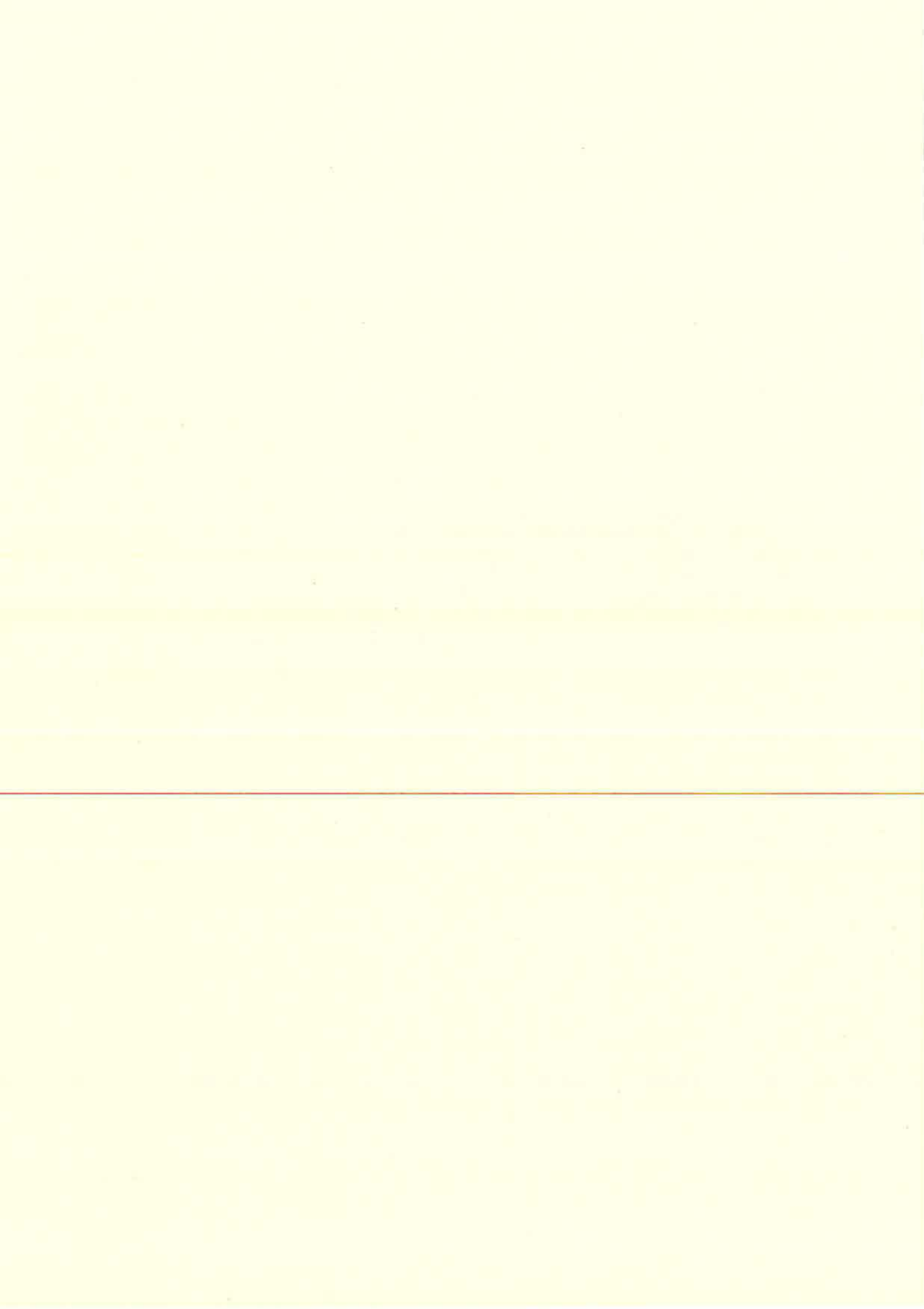
(sendt januar/april 2002)

- Brev om innhenting av nøkkeltall for institutter underlagt retningslinjer for statlig finansiering
- Skjema for rapportering for institutter underlagt retningslinjer for statlig finansiering
- Veiledning til skjema for institutter underlagt retningslinjer for statlig finansiering
- Følg brev til spørreskjema til andre enheter i instituttsektoren
- Spørreskjema til andre enheter i instituttsektoren
- Tilleggsskjema om *internasjonalt forskningssamarbeid* til andre enheter i instituttsektoren
- Vedlegg: FoU-statistikkens definisjoner/klassifikasjoner

Tilleggsundersøkelse om Marin FoU

(sendt sammen med skjema om FoU-utgifter m.m.)

- Spørreskjema om marin FoU til instituttene som inngår i utvalget for undersøkelsen

Til enheter i instituttsektoren

Deres ref.:

Vår ref.: U 283/2001 - 10010800 KWM/bsa

Oslo, 5. oktober 2001

Innhenting av informasjon om forsknings- og utviklingsarbeid (FoU)

Den nasjonale FoU-statistikken som viser ressursinnsatsen i norsk forskning utarbeides etter internasjonale retningslinjer fra OECD. NIFU har ansvaret for koordinering og sammenstilling av dataene. For instituttsektoren og UoH-sektoren står NIFU også for datainnsamling og bearbeiding. Totalundersøkelser foretas hvert annet år, og arbeidet med innsamling av data for 2001 starter nå opp.

Ajourføring av instituttkatalogen

Som ledd i arbeidet har NIFU siden midten av 80-tallet utgitt kataloger over forskningsenheter i instituttsektoren. Katalogen inneholder opplysninger av både praktisk (telefon, adresse, daglig leder m.m.) og institusjonell art (formål, forskningstema, eieform, antall ansatte m.m.).

Forrige fullstendige revisjon av katalogen ble gjort høsten 1999 og publisert i NIFUs rapportserie: *Rapport 3/2000 Instituttsektoren. Katalog over forskningsenhetene*. Katalogen ble i 1998 også utgitt på engelsk. Begge versjonene er tilgjengelig for Internett-brukere på NIFUs WWW-tjener: <http://www.nifu.no/>. Både papirutgaven og den elektroniske tjenesten er mye i bruk, og er en fin anledning til å gi en kortfattet presentasjon av instituttet.

På oppdrag fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet skal NIFU nå utgi en oppdatert versjon av den norske katalogen med opplysninger for 2001/2002. Samtidig skal den engelske nettversjonen revideres. Vi ber om hjelp til å gjennomføre disse revisjonene.

./.
Vedlagt følger utskrifter av omtalen av Deres institutt på norsk og engelsk som per i dag inngår i katalogene. Vi ber om at opplysningene oppdateres med nyeste tilgjengelige informasjon (gjerne budsjettall).

Ajourføring av NIFUs forskerpersonalregister

NIFU etablerte i 1966 et forskerpersonalregister med data tilbake til 1961. Registeret oppdateres hvert annet år, som en del av NIFUs arbeid med statistikk over forskning og utviklingsarbeid (FoU). Registeret omfatter forskere og øvrig personale i faglige eller høyere administrative stillinger ved forskningsinstitutter, universiteter, vitenskapelige og statlige høyskoler, samt øvrige institusjoner med FoU.

I forbindelse med den forestående oppdatering av registeret ber vi om en oversikt over universitets- og høyskoleutdannet personale som deltok i FoU eller administrasjon av FoU, og som hadde arbeidsplass ved instituttet per 1. oktober 2001.

./ Vi ber om at vedlagte datautskrift fra forrige registrering (per 1. oktober 1999) ajourføres, eller at det legges ved egen utskrift eller sendes en fil. Oversikten må inneholde opplysninger om navn, fødselsdato og -år, stilling, høyere utdanning (gradsbetegnelse) og eventuell doktorgrad (gradsbetegnelse). Eventuelle gjesteforskere tas med hvis oppholdet er av mer enn 3 måneders varighet.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at NIFU har tillatelse fra Datatilsynet til å føre register over norsk forskerpersonale.

Vi ber om at opplysningene til instituttkatalogen og om personalet er oss i hende innen 24. oktober 2001, gjerne per e-post til *instkat@nifu.no*. Eventuelle spørsmål kan rettes til samme e-postadresse eller til Bo Sarpebakken (tlf. 22 59 51 63) eller Ole Wiig (tlf. 22 59 51 62).

På forhånd mange takk for hjelpen!

Med vennlig hilsen
for NIFU

Kirsten Wille Maus

Ole Wiig

Deres ref.:

Vår ref.: U 18/2002 – 10010106 SS

Oslo, 30.01.02

Nøkkeltall/årsrapportering for 2001 for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter.

Som for tidligere år innhenter NIFU nøkkeltall/årsrapport for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. Årsrapportene (det vedlagte skjemaets del 1-4) vil bli bearbeidet og gjort tilgjengelig på instituttnivå i Forskningsrådets årsrapporter som sendes til departementer og andre interesserte. Del 5 og 7 i skjemaet (FoU-statistikk og marin FoU) vil bare bli benyttet til statistiske formål, dvs at disse dataene ikke vil bli publisert for enkeltinstitutter. Vi viser for øvrig til brev fra Norges forskningsråd til instituttene angående årsrapportering for forskningsinstituttene for 2001.

Vedlagt følger skjema for rapportering av nøkkeltall for instituttets virksomhet i 2001, samt veiledning for utfylling av skjemaet. Kontaktpersoner for henvendelser om utfyllingen av skjemaet er oppgitt på veiledningens første side.

Vi gjør oppmerksom på følgende endringer og presiseringer i skjemaet i forhold til tidligere år:

- Under pkt 1.1 Basisbevilgninger og andre generelle bevilgninger skal det under strategiske instituttprogrammer (SIP) også tas med midler instituttet har mottatt via andre institutter. Dette gjelder i hovedsak SIP'er som gjennomføres i samarbeid med andre institutter, og der et av instituttene står som mottaker av hele bevilgningen. SIP-midler instituttet overfører til andre institusjoner/institutter skal mao. bare tas med der arbeidet blir utført.
- Pkt 1.12-1.14 om merverdiavgift er nye. Spørsmålene er tatt inn med bakgrunn i innføring av merverdiavgift på tjenester, herunder forskning.

- Under pkt 2.2 Dr.grader er det lagt til en ny linje ”Antall nye dr.grader avlagt av personer ansatt ved instituttet”. Her skal doktorgrader som er avlagt siste år av instituttets ansatte tas med. Graden skal telles det året disputasen fant sted.
- Under pkt 4.1 Veiledningssamarbeid med universiteter og høyskoler skal antall oppgis separat for menn og kvinner.
- Det er lagt til en ny modul 7 som er en spesialundersøkelse om marin FoU. Denne skal fylles ut av institutter som under *spørsmål 5.5* opplyser at de har hatt virksomhet rettet inn mot dette området i 2001.

I tillegg til skjemaet ber vi om en liste over vitenskapelige artikler publisert i tidsskrifter med referee i 2001. Listen bør inneholde artikkelens tittel, navn på forfatter(e), tidsskrift, utgave og eventuelle andre aktuelle opplysninger.

Skjemaet fylles fortrinnsvis ut elektronisk, men kan også fylles ut på papir. Elektronisk versjon av skjemaet (Excel-format) kan lastes ned fra NIFUs internett-sider (<http://www.nifu.no/surveys/startside.html>). Skjemaet kan også fås på diskett ved henvendelse til NIFU. Utfylt skjema sendes til NIFU som vedlegg til e-post til adressen *fostat@nifu.no*, på diskett, eller i papirversjon innen 1. mars d.å. Av hensyn til bearbeiding hos NIFU og videre behandling i de respektive områder i Forskningsrådet er det svært viktig at fristen overholdes.

Vennlig hilsen
for NIFU

Kirsten Wille Maus

Stig Slipersæter

Vedlegg:

- Skjema for rapportering av nøkkeltall for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter
- Veiledning for utfylling av skjemaet.
- Vedlegg til veiledningen: “FoU-statistikk 2001: Definisjoner/klassifikasjoner”

Norges forskningsråd: Skjema for innhenting av nøkkeltall for forskningsinstitutter 2001

Instituttets navn:	Tlf.	Faks:
Kontaktperson:	E-mail:	

1 Instituttets økonomi

Alle beløp oppgis i 1000 kr.

1.1 Basisbevilgninger og andre generelle bevilgninger

(Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Finansieringstype	Finansieringskilde	Endelig regnskap 2000	Regnskap 2001	Budsjett 2002	Plantall 2003
Grunnbevilgning					
Strategiske instituttprogrammer (SIP)					
Sum basisbevilgning		0	0	0	0
Andre generelle midler over statsbudsjettet					
Sum basisbevilgning og andre generelle midler		0	0	0	0

1.2 Andre driftsinntekter (inkl. programmer, prosjekter, oppdrag, konsulenttjenester, nasjonale tjenester etc.)

Spesifiser finansieringskildene der det er aktuelt og beløp for hver kilde. Under departementene oppgis også midler fra underliggende etater, f.eks SFT under Miljøverndept. (Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Finansieringskilde	Endelig regnskap 2000	Regnskap 2001	Budsjett 2002	Plantall 2003
Norges forskningsråd				
Departementer og underliggende enheter				
Fiskeridepartementet				
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet				
Kommunal- og regionaldepartementet				
Landbruksdepartementet				
Miljøverndeptementet				
Nærings- og handelsdepartementet				
Olje- og energidepartementet				
Samferdselsdepartementet				
Sosial- og helsedepartementet				
Utenriksdepartementet				
Andre departementer, spesifiser				
Sum departementer og underliggende enheter	0	0	0	0
Kommuner/fylkeskommuner				
Næringslivet				
Industri				
Oljeselskaper				
Øvrig næringsvirksomhet				
Sum næringslivet	0	0	0	0
Utlandet				
EU-kommisjonen				
Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd				
Øvrige internasjonale organisasjoner				
Utenlandsk næringsliv				
Utlandet forøvrig				
Sum utlandet	0	0	0	0
Andre ordinære driftsinntekter, spesifiser kilde				
Sum andre driftsinntekter	0	0	0	0
Andel av andre driftsinntekter som var sikre pr 31.12.2001				

1.3 Driftskostnader (eksklusive direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre)

	Endelig regnskap 2000	Regnskap 2001	Budsjett 2002	Plantall 2003
Lønn og sosiale kostnader				
Andre driftskostnader				
Avskrivninger				
Sum driftskostnader	0	0	0	0

1.4 Direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre

	Endelig regnskap 2000	Regnskap 2001	Budsjett 2002	Plantall 2003
Direkte prosjektkostnader ved eget institutt				
Kostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv				
- utført i Norge				
- utført i utlandet				
Sum direkte prosjektkostnader	0	0	0	0

1.5 Driftsresultat

	Endelig regnskap 2000	Regnskap 2001	Budsjett 2002	Plantall 2003
Sum driftsinntekter (sum 1.1 og 1.2)				
Sum driftskostnader (sum 1.3 og 1.4)				
Driftsresultat (driftsinntekter - driftskostnader)	0	0	0	0

1.6 Finansinntekter og finanskostnader

	Endelig regnskap 2000	Regnskap 2001	Budsjett 2002	Plantall 2003
Finansinntekter				
Finanskostnader				
Netto finansresultat	0	0	0	0

1.7 Ekstraordinære inntekter og kostnader

	Endelig regnskap 2000	Regnskap 2001	Budsjett 2002	Plantall 2003
Ekstraordinære inntekter				
Ekstraordinære kostnader				
Netto ekstraordinære inntekter/kostnader	0	0	0	0

1.8 Årets resultat

	Endelig regnskap 2000	Regnskap 2001	Budsjett 2002	Plantall 2003
Årets resultat (sum 1.5, 1.6 og 1.7)	0	0	0	0

1.9 Investeringskostnader

	Endelig regnskap 2000	Regnskap 2001	Budsjett 2002	Plantall 2003
Investeringskostnader: Utstyr, instrumenter o.l.				
Investeringskostnader: Nybygg, anlegg, tomter o.l.				
Sum investeringskostnader	0	0	0	0

1.10 Disponering av grunnbevilgningen

Aktivitet	Endelig regnskap 2000	Regnskap 2001	Budsjett 2002	Plantall 2003
Instituttinitiert forskning, inkl. kvalitetssikring, publisering og formidling				
Nettverksbygging, kompetanseutvikling mv.				
Vitenskapelig utstyr				
Sum grunnbevilgning	0	0	0	0

1.11 Instituttets prosjektportefølje i 2001

	Antall prosjekter i 2001	Totalbeløp 2001
Størrelse (i 1000 kr) for prosjektet som helhet		
0 - 100		
101 - 500		
501 - 2000		
2001 og over		
Sum	0	0

1.12 Merverdiavgift

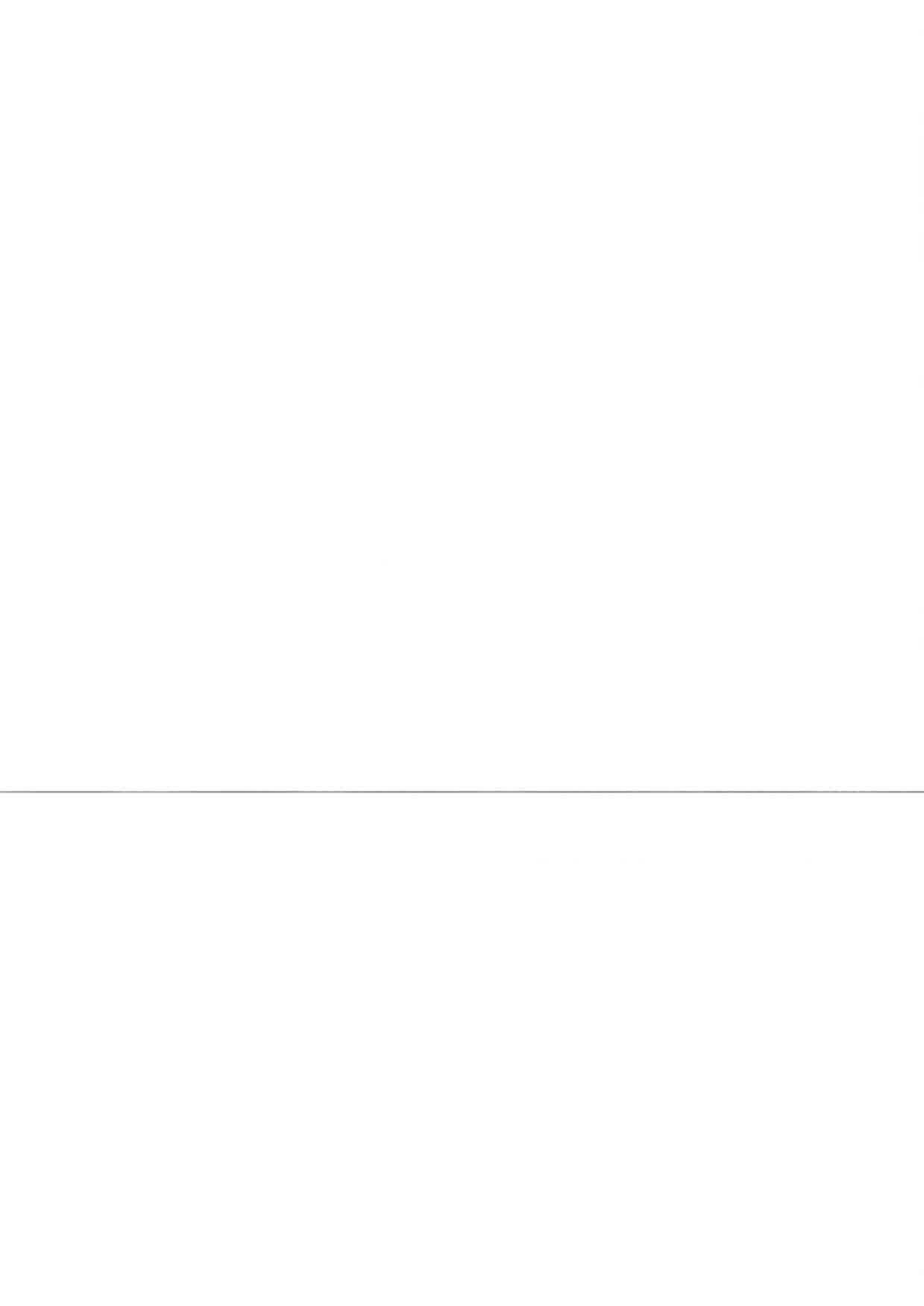
Instituttets forhold til merverdiavgiftssystemet generelt	Ja	Nei
Er instituttet registrert i merverdiavgiftsmantallet?		

1.13 Hvis ja på spørsmål 1.12

Anslå hvor stor del av instituttets samlede inntekter som er å regne som omsetning i merverdiavgiftslovens forstand (prosent)	
Hvor stor del av inngående avgift gjøres det fradrag for? (prosent)	
Angi samlet inngående avgift i 2001 (1000 kroner)	
Angi samlet utgående avgift i 2001 (1000 kroner)	

1.14 Hvis nei på spørsmål 1.12

Anslå instituttets samlede momskostnader i 2001 (1000 kroner)	
---	--

2 Instituttets personale (årsverk, tilgang, avgang mm)**2.1 Årsverk utført av instituttets personale**

	2001		Budsjett 2002	Plantall 2003
	Menn	Kvinner		
Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale				
Antall årsverk utført av andre ansatte				
Sum årsverk	0	0	0	0

2.2 Dr.grader

	2001		Budsjett 2002	Plantall 2003
	Menn	Kvinner		
Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet med dr.grad				
Antall dr.gradsstipendiater med arbeidsplass på instituttet				
Antall andre (ikke stipendiater) som arbeider med dr.grad				
Antall nye dr.grader avlagt av personer ansatt ved instituttet				

2.3 Avgang og tilvekst av forskere og annet faglig personale

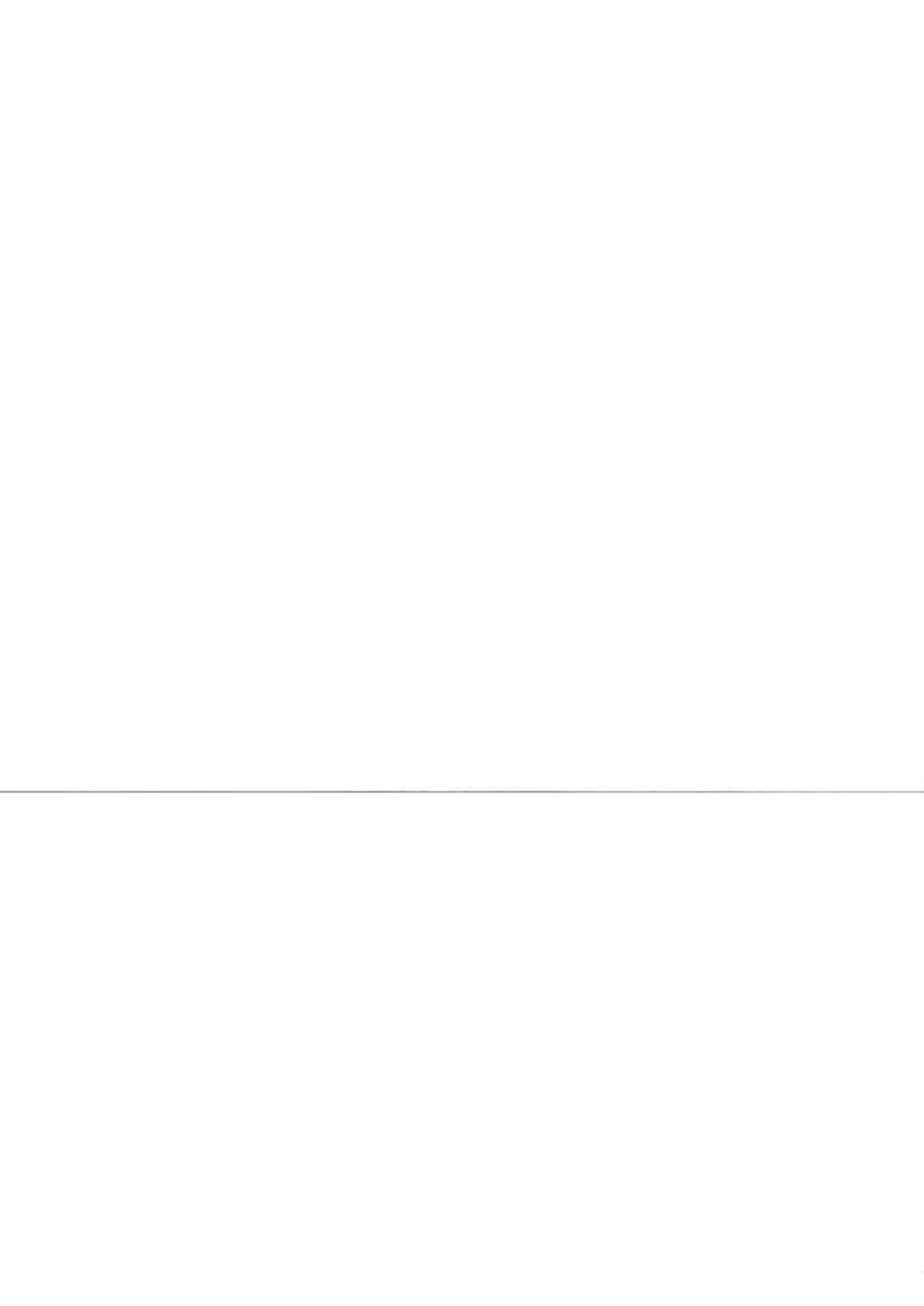
	2001		Budsjett 2002		Plantall 2003	
	Avgang (antall)	Tilvekst (antall)	Avgang (antall)	Tilvekst (antall)	Avgang (antall)	Tilvekst (antall)
Næringslivet						
Universitet og høyskole (unntatt nyutdannede)						
Andre forskningsinstitutter						
Offentlig virksomhet						
Utlandet						
Nyutdannede						
Annet (inkl. avgang for aldersgrensen)						
Sum	0	0	0	0	0	0

2.4 Årsverk utført ved annen institusjon av forskere og annet faglig personale ansatt ved instituttet 2001

	A	B	C
	Næringsliv	Universitet/ høyskole	Annet forsknings- miljø
Antall årsverk utført ved A, B eller C av personer i faglig hovedstilling ved instituttet og med			
- bistilling ved A, B eller C			
- arbeidsplass ved A, B eller C			

2.5 Årsverk utført ved instituttet av forskere og annet faglig personale ansatt ved annen institusjon 2001

	A	B	C
	Næringsliv	Universitet/ høyskole	Annet forsknings- miljø
Antall årsverk utført ved instituttet av personer med faglig hovedstilling ved A, B eller C og med			
- bistilling ved instituttet			
- arbeidsplass ved instituttet			

3 Resultater av FoU-virksomheten (publisering, konferansedeltakelse, patenter mm.)**3.1 Publisering og formidling 2001**

KATEGORI	Antall
Artikler i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter med referee	
Artikler i norske vitenskapelige tidsskrifter med referee	
Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser	
Kapitler eller artikler i fagbøker, lærebøker, konferanserapporter ("proceedings"), fagtidsskrifter	
Rapporter i egen rapportserie	
Rapporter i ekstern rapportserie	
Rapporter til oppdragsgivere	
Foredrag/fremleggelse av paper/poster	
Populærvitenskapelige artikler og foredrag	
Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker o.l. publisert i tidsskrift, dagspresse	

3.2 Konferanser, seminarer o.l. der instituttet har vært medvirkende som arrangør 2001 (kun konferanser o.l. med varighet en hel dag eller mer tas med)

Antall konferanser	
--------------------	--

3.3 Patentsøknader 2001

	Norge	Utlandet
Antall innsendte patentsøknader		

3.4 Meddelte patenter 2001

(Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Betegnelse	Land

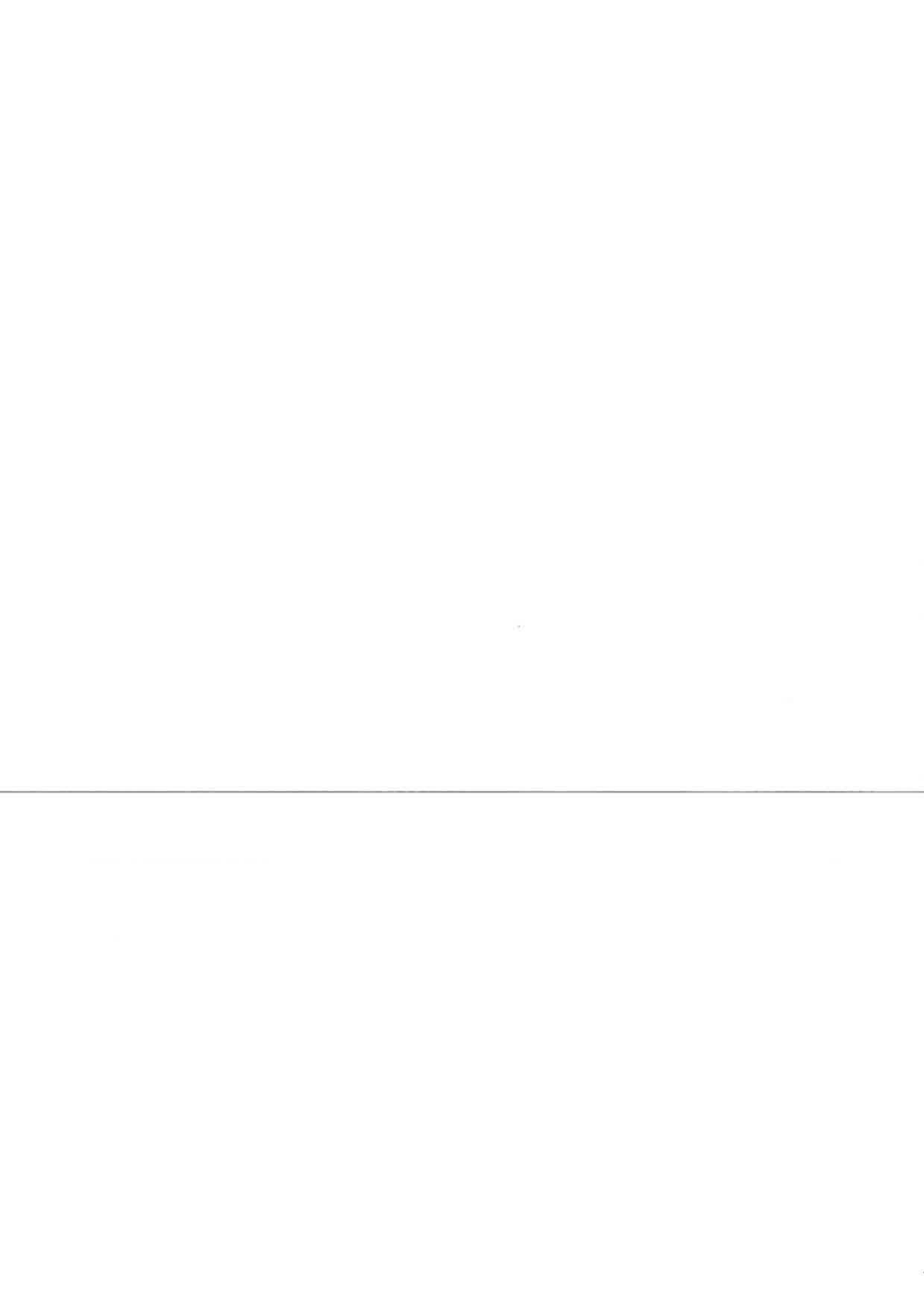
3.5 Lisenser solgt i 2001

Antall nye lisenser solgt	
Inntekter fra lisenser i 2001 (i 1000 kr.)	

3.6 Nyetableringer med utgangspunkt i instituttets virksomhet 2001

(Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Bedriftens, virksomhetens navn	Bransje	Antall ansatte pr. 31.12.2001

4 Samarbeid med andre institusjoner, bedrifter mm.**4.1 Veiledningssamarbeid med universiteter og høyskoler 2001**

	Menn	Kvinner
Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet som har vært veiledere for hovedfags-/dr.gradskandidater i 2001		
Antall avlagte dr.grader i 2001 der instituttet har bidratt med veiledning		
Antall hovedfags-/diplomstudenter med arbeidsplass ved instituttet		

4.2 Samarbeid med universiteter eller høyskoler om prosjekter som omfatter FoU 2001

	Prosjektomfang i årsverk utført ved instituttet 2001
Norske universiteter og høyskoler	
Utenlandske universiteter og høyskoler	
Sum	0

4.3 Samarbeid med næringsliv om prosjekter som omfatter FoU 2001

	Prosjektomfang i årsverk utført ved instituttet 2001
Norsk næringsliv	
Utenlandsk næringsliv	
Sum	0

4.4 Samarbeid med andre forskningsmiljøer (institutter ol.) om prosjekter som omfatter FoU 2001

	Prosjektomfang i årsverk utført ved instituttet 2001
Norske miljøer	
Utenlandske miljøer	
Sum	0

4.5 Felles utstyrsanskaffelser med universiteter og høyskoler 2001

(Kun anskaffelsesverdi over 1 mill kr. tas med. Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Utstyrsbetegnelse	Totalkostnad	Instituttets andel av kostnaden

4.6 Internasjonal prosjektfinansiering 2001

Prosjekttype	Antall prosjekter	Instituttets del av prosjektenes samlede økonomiske ramme (i 1000 kr), herav:		
		beløp finansiert av internasjonale kilder	egen-finansiering	annen finansiering
EU-prosjekter				
COST-prosjekter				
EUREKA-prosjekter				
Nordisk Ministerråd				
OECD-prosjekter				
FN-prosjekter				
Verdensbanken				
Andre prosjekter				
Sum	0	0	0	0

4.7 Utenlandske gjesteforskere ved instituttet 2001*Kun opphold over 2 mnd tas med.*

Fra land/region	Antall gjesteforskere	Antall måneder opphold i alt
Norden		
EU, ekskl. Norden		
Europa forøvrig		
USA		
Canada		
Asia		
Annet		
Sum gjesteforskere	0	0

4.8 Forskere og annet faglig personale i hovedstilling ved instituttet med opphold ved utenlandsk forskningsinstitusjon 2001*Kun sammenhengende opphold over 2 mnd tas med.*

Til land/region	Antall forskere	Antall måneder opphold i alt
Norden		
EU, ekskl. Norden		
Europa forøvrig		
USA		
Canada		
Asia		
Annet		
Sum utenlandsopphold	0	0

5 Instituttets forskning og utviklingsarbeid (FoU) i 2001

Mens del 1-4 i spørreskjemaet omfatter hele instituttets virksomhet er dette spørsmålet konsentrert om den delen av instituttets FoU-aktivitet slik denne er definert av OECD.

Svaret på dette spørsmålet vil utelukkende bli benyttet til statistiske formål ved NIFU.

Vi ber derfor om at kontaktperson, tlfnr, osv. også oppgis her.

Instituttets navn:	Tlf.	Faks:
Kontaktperson:	E-mail:	

5.1 Forskning og utviklingsarbeid (FoU) i instituttets totale aktivitet i 2001

Anslå etter beste skjønn hvor stor andel av instituttets egenutførte virksomhet (målt i årsverk, driftskostnader el), dvs eksklusive aktivitet som er utført av andre, som var å regne som forskning og utviklingsarbeid (FoU) i 2001. Ressurser til administrasjon og ledelse av FoU skal også regnes som FoU. Når det gjelder avgrensning mot annen beslektet virksomhet viser vi til vedlegget "FoU-statistikk" pkt A. Ytterligere hjelp ved avgrensningen kan fås ved å studere "Utdrag fra OECDs Frascati Manual i norsk oversettelse" som fulgte vedlagt rapporteringsskjemaet for 1997. Flere eksemplarer av utdraget fra manualen kan fås ved henvendelse til NIFU.

Aktivitetstype	Fordeling (%)
Grunnforskning	
Anvendt forskning	
Utviklingsarbeid	
Sum egenutført forskning og utviklingsarbeid (FoU)	
Annen egenutført aktivitet enn FoU	
Instituttets totale egenutførte aktivitet	100 %

5.2 Finansiering av FoU-aktiviteten i 2001

Anslå med utgangspunkt i inntektsfordelingen instituttet har oppgitt i tabell 1.1 og 1.2 i økonomidelen foran, hvor stor andel av midlene fra de ulike finansieringskildene som gikk til egenutført FoU-virksomhet i 2001, slik FoU-begrepet er definert under pkt 5.1.

Finansieringstype/-kilde	FoU-andel (%)
Grunnbevilgning	
Strategiske instituttprogrammer (SIP)	
Andre generelle midler over statsbudsjettet	
Norges forskningsråd	
Departementer og underliggende enheter	
Fiskeridepartementet	
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	
Kommunal- og regionaldepartementet	
Landbruksdepartementet	
Miljøverndepartementet	
Nærings- og handelsdepartementet	
Olje- og energidepartementet	
Samferdselsdepartementet	
Sosial- og helsedepartementet	
Utenriksdepartementet	
Andre departementer, spesifiser	
Kommuner/fylkeskommuner	
Næringslivet	
Industri	
Oljeselskaper	
Øvrig næringsvirksomhet	
Utlandet	
EU-kommisjonen	
Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd	
Øvrige internasjonale organisasjoner	
Utenlandsk næringsliv	
Utlandet forøvrig	
Andre ordinære driftsinntekter	

5.3 Fagområder og finansiering i 2001

Anslå etter beste skjønn for hver gruppe av finansieringstyper/-kilder hvordan instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2001 fordelte seg på fagområder. Nærmere definisjon av fagområdene er gitt i vedlegget "FoU-statistikk" pkt B.

Finansieringskilde	Fagområde						Totalt
	Humaniora	Samfunns- vitenskap	Matematikk og natur- vitenskap	Teknologi	Medisin	Landbruks- og fiskerifag og veterinær- medisin	
Basisbevilgning og andre generelle midler							100 %
Andre driftsinntekter, fra							
Norges forskningsråd							100 %
Offentlige kilder							100 %
Næringslivet							100 %
Andre innenlandske kilder							100 %
Utlandet							100 %

5.4 Hovedformål i 2001

Anslå etter beste skjønn hvordan instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2001 fordelte seg på følgende formål. Definisjon av formålene er gitt i vedlegget "FoU-statistikk" pkt C.

Hovedformål	Fordeling (%)
1 Jordbruk, skogbruk, jakt og fiske	
1.1 Jordbruk, skogbruk, jakt og ferskvannsfiske	
1.2 Fiske og fangst	
2 Industri og annen næringsvirksomhet	
2.1 Utvinning av råolje og naturgass	
2.2 Industri	
2.3 Øvrig næringsvirksomhet	
3 Energi	
4 Transport og telekommunikasjoner	
5 Boligforhold, fysisk planlegging	
6 Miljøvern	
7 Helse	
8 Sosiale forhold	
9 Kulturelle forhold	
10 Utdanningsforhold	
11 Arbeidsforhold	
12 Offentlig forvaltning og økonomisk planlegging	
13 Utforskning og utnyttelse av jorden og atmosfæren	
13.1 Kontinentalsokkelundersøkelser	
13.2 Øvrige undersøkelser	
14 Allmennvitenskapelig utvikling	
15 Romvirksomhet	
16 Forsvar	
17 Totalt	100 %

5.5 FoU-områder i 2001

Dersom instituttet har FoU-virksomhet rettet inn mot noen av områdene nedenfor, anslå hvor stor prosentvis andel dette utgjorde av instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2001. Nærmere definisjon av FoU-områdene er gitt i vedlegget "FoU-statistikk" pkt D. For området marin FoU vises det dessuten til et eget regneark (7. Marin FoU) som skal fylles ut av institutter med slik aktivitet.

FoU-område	Fordeling (%)
Offshoreteknologi	
Energiforsyning/-bruk	
Bioteknologi	
Marin FoU	
Materialteknologi	
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi	
Miljøteknologi	
Andre områder	
Totalt	100 %

6 FoU-virksomhet i forhold til langtidsplanen for landbruksforskning

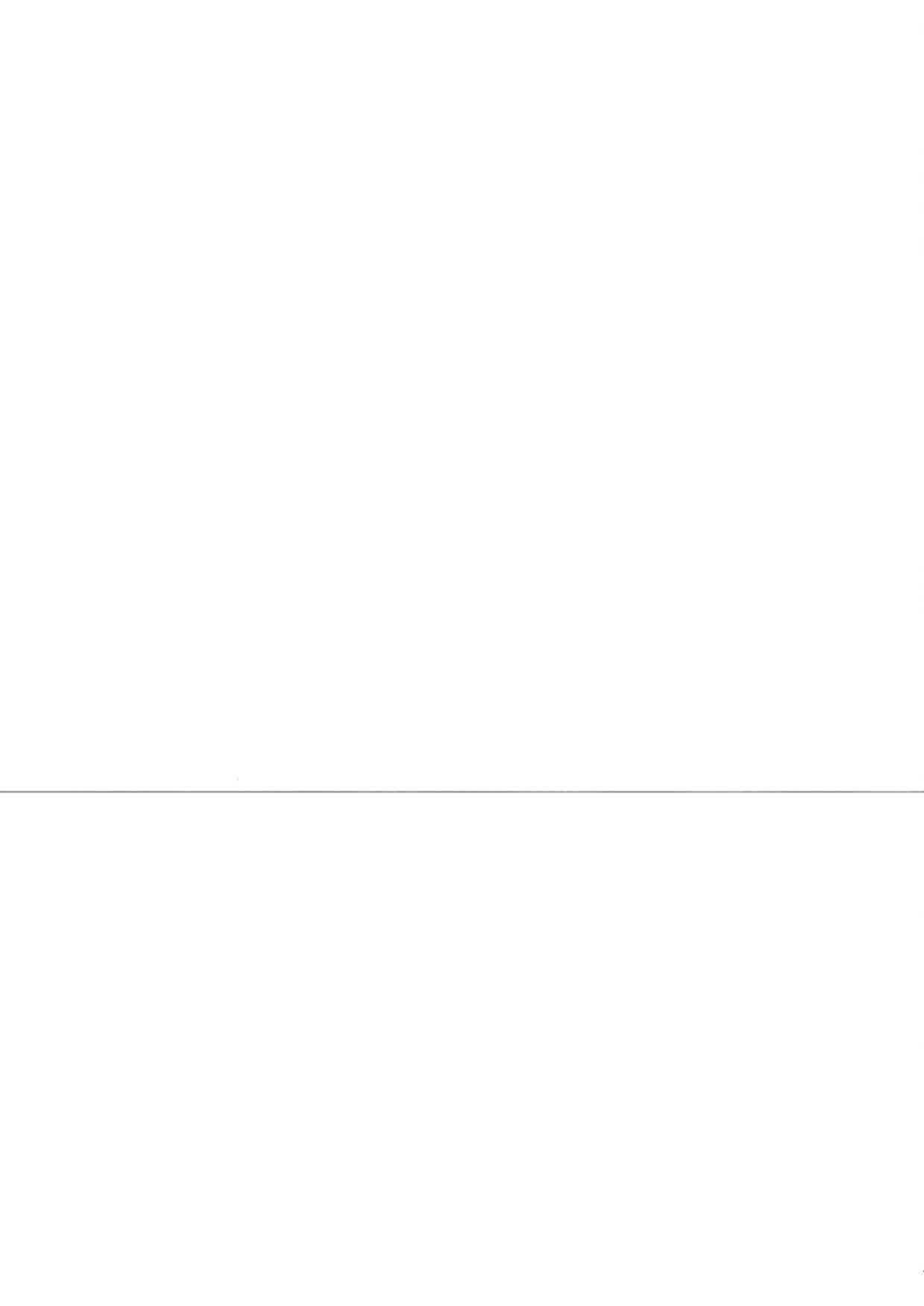
Spørsmål 6.1 skal bare besvares av følgende institutter:

Institutt for akvakulturforskning (AKVAFORSK)
 Norsk institutt for fiskeri- og havbruksforskning (Fiskeriforskning)
 Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
 Norsk institutt for næringsmiddelforskning (MATFORSK)
 Norsk institutt for planteforskning (PLANTEFORSK)
 Norsk institutt for skogforskning (NISK)
 Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK)
 Senter for bygdeforskning (SFB)
 Senter for jordfaglig miljøforskning (JORDFORSK)
 Veterinærinstituttet

6.1 FoU-områder innen landbruksforskning 2001

Anslå etter beste skjønn hvordan instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2001 fordelte seg på følgende områder.

FoU-område	Fordeling (%)
Matvarekvalitet og sikkerhet	
Verdiskapning basert på skog	
Alternativ landbruksbasert næringsutvikling	
Driftsformer, produksjonssystemer og arealbruk	
Samfunnsforskning knyttet til bygder i omstilling	
Andre	
Sum	100 %

7 Marin FoU

Denne delen av skjemaet skal bare besvares av institutter som under spørsmål 5.5 har oppgitt å ha FoU-virksomhet rettet inn mot marin FoU.

7.1 Finansiering av marin FoU utført ved instituttet i 2001

Anslå prosentvis fordeling på finansieringskildene.

Finansieringskilde	Prosent
Grunnbevilgning (direkte bevilgning over statsbudsjettet)	
Norges forskningsråd (både basisbevilgning, program- og prosjektbevilgninger)	
Annen offentlig finansiering (departementer, etater mv.)	
Næringslivet	
Utlandet (ekskl. EU-institusjoner)	
EU-institusjoner	
Andre kilder	
Totalt	100

7.2 Fordeling av instituttets aktiviteter innen marin FoU på forskningskategorier

Anslå prosentvis fordeling på kategoriene.

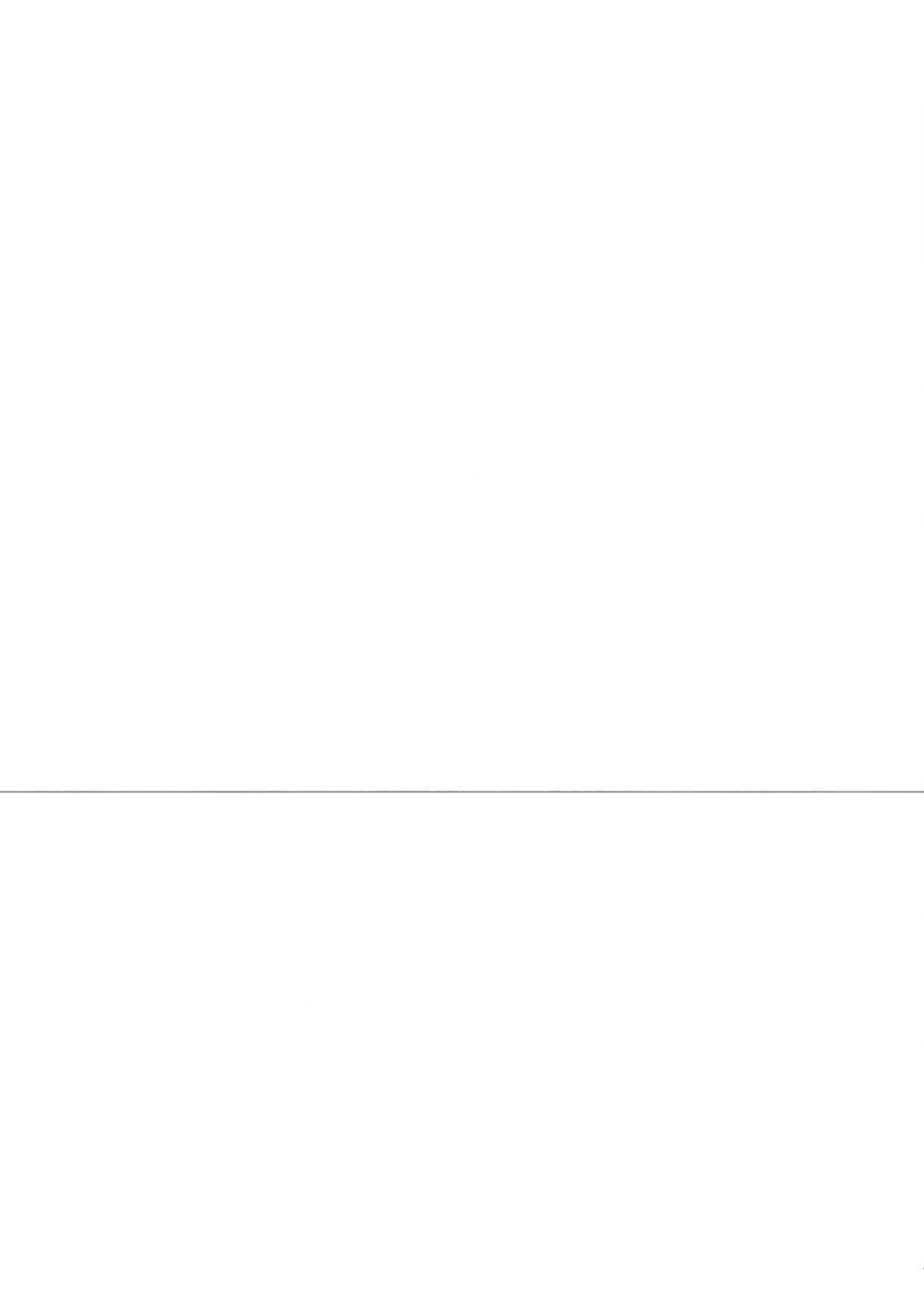
Kategori	Prosent
Grunnleggende marin biologi	
Marin biologisk mangfold	
Oseanografi, klimaforskning, økologi, miljøtoksikologi, miljøgifter, eutrofiering	
Teknologi for overvåking og estimering av bestander av marine ressurser	
Matematiske og numeriske modeller for marin forskning	
Bioøkonomi, bioøkonomiske modeller	
Akvakultur, kombinasjon av fagst og havbruk	
Marin- og maritim teknologi knyttet til fangst og høsting, akvakultur og integrerte transportløsninger	
Marin bioteknologi	
Næringsmiddel- og annen foredlingsindustri basert på marine ressurser (foredling, prosesssteknikk, hygiene, logistikk, kvalitetsstyring, ernæring)	
Marked, organisasjon, rammebetingelser, samfunn og politikk, kystsoneforvaltning	
Totalt	100

7.3 Forskere/faglig personale innen marin FoU

Oppgi antall forskere/faglig personale som deltok i marin FoU i 2001	
--	--

7.4 Utlyste stillinger innen marin FoU

	Ja	Nei
Har instituttet lyst ut stillinger som omfatter marin FoU de siste to årene?		
Hvis ja, hvor mange slike stillinger ble utlyst totalt i perioden (antall)?		
Hvor mange av stillingene var særlig beregnet på (antall):		
Nyttdannede kandidater		
Personer med lengre forskererfaring		
Både nyttdannede og erfarne		
Hvordan har søkningen til disse stillingene vært? (Sett kryss)	Erfarne	Nyttdannede
Meget god (svært mange kompetente søkere)		
God (mange kompetente søkere)		
Dårlig (svært få kompetente søkere)		
Meget dårlig (ingen kompetente søkere, ubesatte stillinger i lengre tid)		

Veiledning

Nøkkeltall / årsrapportering for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter

2001

Kontaktpersoner:

Institutter under Området for kultur og samfunn, Området for miljø og utvikling,
Området for bioproduksjon og foredling og Området for medisin og helse:
Stig Slipersæter, tlf 22 59 51 81, e-post: stig.slipersater@nifu.no

Institutter under Området for naturvitenskap og teknologi:
Lars Nerdrum, tlf 22 59 51 48, e-post: lars.nerdrum@nifu.no

Ferdig utfylt skjema returneres til:
NIFU
Hegdehaugsv. 31
0352 Oslo

eller som vedlegg til e-post til adressen:
fostat@nifu.no

1. Instituttets økonomi

Opplysningene skal gi et totalbilde av instituttets inntekter og utgifter regnskapsført i 2001. Eventuelle overskudd eller underskudd fra forrige regnskapsår skal ikke tas med som inntekt eller utgift.

Spørsmål 1.1 tom 1.8 skal normalt kunne fylles ut på grunnlag av instituttets endelige regnskapstall (foreløpige tall hvis endelige ikke foreligger).

Spørsmålene 1.9 tom 1.11 gir utfyllende opplysninger til regnskapet på enkelte områder.

Spørsmålene 1.12, 1.13 og 1.14 omhandler instituttens forhold til merverdiavgiftssystemet.

Endelig regnskap 2000 fylles ut bare der endelig regnskap skiller seg fra tallene rapportert i nøkkeltallsrapporteringen for 2000. Endringer som er mindre enn ± kr 100 000 tas ikke med. Ønskes kopi av forårets rapportskjema, kan NIFU kontaktes. *Budsjettall 2002* fylles ut så vidt mulig.

Institutter under området Naturvitenskap og teknologi skal også fylle ut *Plantall 2003*. Øvrige institutter kan fylle ut denne kolonnen dersom plantall foreligger.

1.1 Basisbevilgninger og andre generelle bevilgninger

Grunnbevilgning og Strategisk instituttprogram

Ta med alle grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer fra departementer og Norges forskningsråd. Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer fra Norges forskningsråd eller kanalisert gjennom Norges forskningsråd oppgis totalt (dvs hvis instituttet mottar basisbevilgning fra flere områder i Forskningsrådet, trenger man ikke spesifisere hvilke områder det gjelder). Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer fra andre enn Norges Forskningsråd spesifiseres med beløp pr finansieringskilde. Ta også med midler instituttet har mottatt til strategiske instituttprogrammer kanalisert gjennom andre institusjoner (f.eks ved strategiske instituttprogrammer som gjennomføres i samarbeid med andre institutter). Ta ikke med midler til strategiske instituttprogrammer instituttet har overført til andre institusjoner.

Andre generelle midler over statsbudsjettet

Andre generelle bevilgninger over statsbudsjettet enn de som inngår i basisbevilgningen, f.eks forvaltningsstøtte, spesifiseres med beløp pr finansieringskilde (departement eller underliggende enhet). Institutter som mottar generelle fylkeskommunale tilskudd fører disse her.

Bevilgninger til oppdrag, prosjekter ol skal ikke føres her, men under 1.2.

1.2 Andre driftsinntekter

Alle andre driftsinntekter enn de som fremkommer i 1.1. Inkluderer alle former for forskningsprogrammer (utenom strategiske instituttprogrammer), forskningsprosjekter og -oppdrag, konsulenttjenester, analysearbeid, nasjonale tjenester (f.eks. bibliotek, databasevedlikehold ol), undervisningsvirksomhet og administrasjon av slike aktiviteter hvis inntektene

tilfaller instituttet (ikke inntekter som går direkte til de ansatte).

Norges forskningsråd

Inntekter fra Norges forskningsråd som ikke inngår i grunnbevilgningen eller strategisk instituttprogram (SIP). Inntekter fra brukerstyrte forskningsprogrammer og -prosjekter føres under den kilden som utbetalte midlene til instituttet. Slike inntekter mottatt direkte fra Norges forskningsråd føres her. Se også punktet *Næringslivet*.

Departementer og underliggende enheter

Alle andre inntekter fra departementene enn de som fremkommer under 1.1. Ta her utgangspunkt i departementsstrukturen i 2001. For senere år føres for eksempel Utdannings- og forskningsdepartementet under kategorien Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.

Med "underliggende enheter" menes alle organer som inngår i den sentrale statsforvaltningen, bl.a direktorater, fylkesmennene, ulike "råd" og "tilsyn", (f.eks Statens forurensningstilsyn, Helsetilsynet, Fiskeridirektoratet, Næringsmiddeltilsynet, NORAD, SND). Inntekter fra forskningsoppdrag, undervisningsvirksomhet og administrasjon utført på oppdrag for universitet eller høyskole føres også her (under KUF) hvis inntektene tilfaller instituttet (ikke inntekter som går direkte til de ansatte).

Inntekter fra statlig forretningsdrift føres under *Næringsliv*.

Kommuner/fylkeskommuner

Ta også med inntekter fra kommuners og fylkeskommuners underliggende enheter.

Næringslivet

Inntekter fra norsk næringsliv, inkludert statlig forretningsdrift. Inntekter fra multinasjonale selskapers norske avdelinger tas med her. Inntekter fra slike selskapers avdelinger i utlandet tas med under *Utenlandsk næringsliv* nedenfor. Inntekter fra brukerstyrte forskningsprogrammer og -prosjekter føres under den kilden som utbetalte midlene til instituttet. For eksempel føres slike inntekter fra en bedrift her, uavhengig av Norges forskningsråds finansielle bidrag til programmet eller prosjektet.

Oppgi inntektene fra næringslivet fordelt på industri, oljeselskaper og øvrig næringsvirksomhet.

Utlandet

EU-institusjoner: Inntekter fra prosjekter der instituttet deltar som "contractor", "associated contractor", eller "subcontractor" føres her.

Inntekter fra oppdrag utført for andre institutter som deltar i EU-prosjekter (f.eks dataanalyser og -simuleringer, konsulentbistand osv) og der instituttet ikke selv deltar i prosjektet, føres under *Andre ordinære driftsinntekter*.

Øvrige internasjonale organisasjoner: Inntekter fra prosjekter ol finansiert av organisasjoner som opererer i flere land, f.eks FN og FN-organisasjoner, OECD, ESA, Verdensbanken osv.

Utenlandsk næringsliv: Inntekter fra prosjekter med utenlandsk oppdragsgiver. Hvis oppdragsgiver er et multinasjonalt selskap, føres inntekten her bare hvis det er en av selskapets utenlandske avdelinger som er oppdragsgiver. Hvis selskapets norske avdeling er oppdragsgiver, føres inntektene under *Næringslivet* over.

Utlandet for øvrig: Alle andre inntekter fra utenlandske oppdragsgivere.

Andre ordinære driftsinntekter

Alle andre driftsinntekter enn de som er fremkommet ovenfor, f.eks inntekter fra oppdrag for andre forskningsmiljøer.

Andel av andre driftsinntekter som var sikre pr 31.12.2001

Oppgi andel (i tusen kroner) av budsjetterte driftsinntekter for 2002 som var sikre pr 31.12.2001. Med sikre inntekter menes nye og tidligere inngåtte kontrakter om oppdrag, prosjekter, flerårige forskningsprogrammer, nasjonale tjenester etc som man vet vil komme til utbetaling i 2002.

1.3 Driftskostnader (eksklusive direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre)

Omfatter kostnader (utgifter) til instituttets ordinære drift. Institutter som skiller ut "direkte prosjektkostnader" som egen kategori i regnskapet, fører disse under 1.4. Det samme gjelder kostnader i forbindelse med faglig aktivitet utført av andre (jf. definisjoner under pkt. 1.4 nedenfor).

Lønn og sosiale kostnader

Omfatter lønn og sosiale kostnader, inklusive pensjon og arbeidsgiveravgift.

Andre driftskostnader

Omfatter kostnader til husleie, forbruksmateriell, brensel, telefon, kopiering etc.

Avskrivninger

Årets avskrivninger.

1.4 Direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre

Direkte prosjektkostnader ved eget institutt

Kostnader instituttet har hatt ved gjennomføring av prosjekter ved eget institutt, men som ikke føres som ordinære lønns- og driftskostnader i regnskapet.

Direkte prosjektkostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv.

Midler til faglig aktivitet (f.eks delprosjekter) som instituttet har inntektsført, men ikke utført selv. Det vil si kostnader til faglig aktivitet som instituttet har satt bort til og som er utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv. Ta herunder også med midler instituttet har overført til andre i egenskap av administrator av prosjekter med flere deltakere (f.eks i egenskap av hovedkontraktspartner ("co-ordinator") i EU-prosjekter e.l.).

1.5 Driftsresultat

Sum driftsinntekter

Summen av 1.1 Sum basisbevilgning og andre generelle midler og 1.2 Sum andre driftsinntekter.

Sum driftskostnader

Summen av 1.3 Sum driftskostnader og 1.4 Sum direkte prosjektkostnader.

1.6 Finansinntekter og finanskostnader

Finansinntekter

Inntekter fra renter, aksjeutbytte mv.

Finanskostnader

Utgifter til renter, provisjoner mv.

1.7 Ekstraordinære inntekter og kostnader

Fylles bare ut dersom instituttet i regnskapet har ekstraordinære inntekter eller kostnader.

1.8 Årets resultat

Summen av 1.5 Driftsresultat, 1.6 Netto finansresultat og 1.7 Netto ekstraordinære inntekter/kostnader.

1.9 Investeringskostnader

Investeringskostnader omfatter alle aktiverte investeringer og direkte kostnadsførte anskaffelser av varige driftsmidler og anleggsmidler, fratrukket eventuelle salg av slike.

1.10 Disponering av grunnbevilgningen

Instituttets grunnbevilgning fordelt på ulike aktivitetstyper.

Instituttinitiert forskning, inkl. kvalitetssikring, publisering og formidling

Forskning innenfor instituttets kjerneaktiviteter, igangsatt uten eksterne oppdragsgivere. Omfatter også tiltak for kvalitetssikring av forskningsprosess og -resultater, publisering og formidling knyttet til egeninitiert forskning.

Nettverksbygging, kompetanseutvikling mv.

Tiltak for å styrke samarbeidet med andre, oppbygging av instituttets kompetanse, veiledning og dr.gradsutdanning.

1.11 Instituttets prosjektportefølje

Størrelse for prosjektet som helhet

Størrelseskategoriene gjelder prosjektet som helhet uavhengig av om det er flere finansieringskilder og/eller om prosjektet går over flere år. Eks.: Et prosjekt som er finansiert med kr. 50 000 hvert år i fire år kommer i kategori 101 - 500.

Antall

Antall prosjekter instituttet har arbeidet med innen hver kategori i 2001.

Totalbeløp 2001

Summen av inntekter for alle prosjektene innen hver størrelseskategori.

1.12 Merverdiavgift

Oppgi hvorvidt instituttet er registrert i merverdiavgiftsmantallet. Institutter som er registrert går videre til spørsmål 1.13, mens de som ikke er registrert går til spørsmål 1.14.

1.13 Hvis ja på spørsmål 1.12

Institutter som står i merverdiavgiftsmantallet bes anslå hvor stor del av instituttets samlede inntekter som regnes som omsetning i henhold til merverdiavgiftsloven, og hvor stor del av inngående avgift det gjøres fradrag for. Angi også instituttets samlede inngående og utgående avgift i 2001.

1.14 Hvis nei på spørsmål 1.12

Institutter som ikke står i merverdiavgiftsmantallet bes anslå merverdiavgiftskostnader i 2001 etter beste skjønn.

2. Instituttets personale

2.1 Årsverk utført av instituttets personale

Omfatter alle årsverk utført ved instituttet i 2001. Årsverk utført av deltidsansatt personale, engasjementer ol skal tas med.

Budsjettall for 2002 fylles ut så langt mulig.

Institutter under området Naturvitenskap og teknologi skal også fylle ut kolonnen Plantall 2003. Øvrige institutter kan fylle ut denne kolonnen dersom plantall foreligger.

Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale

Omfatter totalt antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale, dvs alle faglige årsverk utført av personale med hovedfag, siv.ing., siv.øk., eller med tilsvarende realkompetanse og som fungerer som forskere. Administrativt personale tas ikke med her, men under *Antall årsverk utført av andre ansatte*.

Antall årsverk utført av andre ansatte

Her føres alle andre årsverk enn de som er oppført under *Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale*. Her inngår administrativt personale, teknikere og laboratoriepersonale.

2.2 Dr.grader

Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet med dr.grad

Alle som hadde ansettelse i hovedstilling ved instituttet pr 31.12.2001 og som hadde norsk eller utenlandsk dr.grad. Ansatte i bistilling tas ikke med.

Antall dr.gradsstipendiater med arbeidsplass på instituttet

Universitetsstipendiater, forskningsrådsstipendiater, stipendiater finansiert av andre norske eller utenlandske organisasjoner, næringsliv ol, og stipendiater finansiert av instituttets egne midler, som hadde arbeidsplass ved instituttet pr 31.12.2001. Hvis "arbeidsplass ved instituttet" ikke lar seg avgrense entydig pga samlokalisering med universitet, høyskole ei, tas etter beste skjønn med de stipendiater som har bidratt til instituttets faglige arbeid.

Antall nye dr.grader avlagt av personer ansatt ved instituttet

Bare dr.grader avlagt under ansettelsesforhold ved instituttet tas med. Graden tas med det året godkjent disputas fant sted.

2.3 Avgang og tilvekst av forskere og annet faglig personale

Bare personer som har vært ansatt mer enn 6 måneder på instituttet skal tas med i tallene for avgang. Tilsvarende skal bare personer som blir ansatt for lengre tid enn 6 måneder tas med i tallene for tilvekst.

Personer som har sluttet i hovedstilling, men beholdt bistilling eller annen redusert stilling ved instituttet, tas ikke med i tallene for avgang. Tilsvarende skal ikke personer som har blitt tilsatt i bistilling eller deltidsstilling under 50% tas med i tallene for tilvekst.

Personer som har permisjon for å gå over til annen stilling men ikke formelt har sluttet, tas ikke med. Disse tas med i rapporten for det året de formelt slutter.

2.4 Årsverk utført ved annen institusjon av forskere og annet faglig personale ansatt ved instituttet

- bistilling ved A, B eller C

Oppgi antall årsverk ansatte i hovedstilling ved instituttet har utført i formelle bistillinger innen hver av de tre kategoriene A, B og C. Årsverk i bistilling regnes om til fulltid (f.eks 20% bistilling som professor II er 0,2 årsverk).

- arbeidsplass ved A, B eller C

Oppgi antall årsverk ansatte i hovedstilling ved instituttet har utført når de har hatt arbeidsplass ved A, B og C. Bare årsverk utført med lønn fra eget institutt tas med. Årsverk utført med permisjon fra eget institutt tas ikke med.

2.5 Årsverk utført ved instituttet av forskere og annet faglig personale ansatt ved annen institusjon

- bistilling ved instituttet

Antall årsverk de ansatte i hovedstilling ved A, B og C har utført i formelle bistillinger ved instituttet. Årsverk i bistilling regnes om til fulltid (f.eks 20% bistilling som professor II er 0,2 årsverk).

- arbeidsplass ved instituttet

Antall årsverk de ansatte i hovedstilling ved A, B og C har utført

når de har hatt arbeidsplass ved instituttet.

3. Resultater av FoU-virksomheten

3.1 Publisering og formidling

Kategoriene i tabellen er laget for å dekke et bredt sett av publiserings- og formidlingsformer, og alle kategoriene vil ikke passe alle institutter. Vennligst fordel instituttets produksjon på kategoriene etter beste skjønn.

Bare artikler, bøker etc som utkom i 2001 skal tas med. Artikler, bøker etc innsendt for vurdering eller som er antatt men ikke utgitt i 2001 ("in press"), skal ikke tas med.

Opplysninger om publisering og formidling omfatter både personer med hovedstilling og bistilling ved instituttet, men for bistillinger skal bare artikler, bøker etc som er fremkommet gjennom personens aktivitet ved instituttet tas med.

Artikler, bøker etc skal bare tas med en gang selv om det er flere forfattere.

En artikkel som er publisert flere ganger skal bare tas med en gang.

Artikler, bøker etc skrevet i samforfatterskap mellom forskere fra instituttet og forskere fra andre institusjoner tas med.

Artikler i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter med referee

Artikler i tidsskrifter med internasjonal spredning og det internasjonale forskersamfunnet som målgruppe. Også artikler i norske tidsskrifter som kommer under denne definisjonen tas med.

Artikler i konferanserapporter tas med under *Kapitler eller artikler i bøker, lærebøker, konferanserapporter*.

Artikler i norske vitenskapelige tidsskrifter med referee

Artikler på norsk språk i tidsskrifter som utkommer i Norge.

Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser

Bøker der samme forfatter(e) har skrevet hele boken. Dr.gradsavhandlinger som er monografier tas også med.

Kapitler eller artikler i fagbøker, lærebøker, konferanserapporter ("proceedings"), fagtidsskrifter

Kapitler og artikler som inngår i en bok, konferanserapport eller annen selvstendig utgivelse. Ta også med artikler i allmenntidsskrifter, formidlingstidsskrifter og fagtidsskrifter (uten referee-ordning), dvs artikler i tidsskrifter rettet mot brukere, profesjoner eller allmennheten og som ikke regnes som vitenskapelige artikler.

Hvis samme forfatter har skrevet flere kapitler i samme bok, teller hvert kapittel for seg. Hvis samme forfatter har skrevet hele boken, tas den ikke med her, men under *Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser*.

Rapporter i egen rapportserie

Rapporter, trykkserie, skriftserier og annet som er utgitt av instituttet (i motsetning til av et forlag).

Rapporter i ekstern rapportserie

Rapporter utgitt av forlag, annet institutt eller annen institusjon.

Rapporter til oppdragsgivere

Rapporter med begrenset sirkulasjon (konfidensielle rapporter).

Foredrag/fremleggelse av paper/poster

Foredrag eller presentasjon av paper holdt på vitenskapelige konferanse. Omfatter også foredrag holdt for å formidle resultater til oppdragsgivere, industri etc.

Poster(s) omfatter FoU-materiale presentert på vitenskapelig konferanse i form av stand, plakater, demonstrasjon ol.

Populærvitenskapelige artikler og foredrag

Artikler ol publisert i dagspresse, populærvitenskapelig tidsskrift etc, og foredrag rettet mot allmennheten.

Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker ol publisert i tidsskrift, dagspresse

Innlegg i tidsskrifter, aviser og andre media med utgangspunkt i eller referanse til den faglige virksomheten, men som ikke er populærvitenskap.

Omfatter også bokanmeldelser i vitenskapelig tidsskrift.

3.2 Konferanser, seminarer ol

Konferanser, seminarer osv med varighet en hel dag eller mer der instituttet har vært enearrangør eller medarrangør.

3.3 Patentsøknader

Oppgi antall patentsøknader levert i 2001 i henholdsvis Norge og utlandet. Hvis det er søkt om patent for samme produkt i flere land, telles alle søknadene med. Hvis det er søkt gjennom European Patent Office (EPO), telles hvert land man i søknaden har bedt om å få patent i.

3.4 Meddelte patenter

Patenter som er meddelt i 2001, dvs patentsøknader som er behandlet og imøtekommet av Patentstyret (jfr Lov om patenter § 21) eller tilsvarende utenlandsk myndighet. Meddelte patenter tas med uavhengig av om innsigelsesfristen er gått ut eller ikke. Patenter der instituttet er eiere, medeiere eller har overført patentrettighetene til samarbeidspartner tas med. Oppgi hvilke(t) land patent er meddelt i, dvs hvis samme produkt er patentert i flere land oppgis navnene på alle landene produktet er patentert i. Ved patenter meddelt av European Patent Office (EPO) oppgis også alle land patent er meddelt i.

3.5 Lisenser solgt

Antall nye lisenser instituttet har solgt i 2001 og totale inntekter fra lisenser i 2001.

3.6 Nyetableringer med utgangspunkt i instituttets virksomhet

Nyetableringer i 2001 der resultater fremkommet ved instituttet har bidratt til:

- at personer ved instituttet har dannet egen bedrift,
- at personer ved instituttet har etablert bedrift gjennom investeringer eller annet initiativ,
- produkter/tjenester som utgangspunkt for en ny bedrift,
- at det på annen måte er foretatt nyetableringer.

4. Samarbeid med andre institusjoner, bedrifter mm

4.1 Veiledningssamarbeid med universiteter og høyskoler

Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet som har vært veiledere for hovedfags-/dr.gradskandidater i 2001

Bare hovedveiledere tas med.

Antall avlagte dr.grader i 2001 der instituttet har bidratt med veiledning

Bare avlagte dr.grader der hovedveileder har vært ansatt i hovedstilling ved instituttet tas med.

Antall hovedfags-/diplomstudenter med arbeidsplass ved instituttet

Hvis "arbeidsplass ved instituttet" ikke klart lar seg avgrense pga samlokalisering med universitet, høyskole el, tas etter beste skjønn med de studenter som har bidratt til instituttets faglige arbeid.

4.2 Samarbeid med universiteter eller høyskoler om prosjekter som omfatter FoU

4.3 Samarbeid med næringsliv om prosjekter som omfatter FoU

4.4 Samarbeid med andre forskningsmiljøer (institutter ol) om prosjekter som omfatter FoU

Med samarbeid menes her at forskere ved instituttet og forskere fra andre forskningsmiljøer deltar i forsknings-/utviklingsprosessen. Prosjekter der instituttet alene står for utførelsen, eller der den andre parten tilsvarende står for hele utførelsen av prosjektet, skal altså ikke tas med.

Prosjektomfang i årsverk utført ved instituttet

Antall årsverk utført av instituttets personale i prosjektene. Hvis et samarbeidsprosjekt f.eks omfatter både universitet og næringsliv, fordeles årsverkene etter beste skjønn mellom de to kategoriene.

4.5 Felles utstyrsanskaffelser med universiteter og høyskoler

Omfatter utstyr som er anskaffet og (helt eller delvis) betalt i 2001. Utstyr anskaffet i tidligere år men som fortsatt nedbetales, tas ikke med.

Utstyrsbetegnelse

Angi kort hva slags utstyr det dreier seg om.

Totalkostnad

Totalt beløp for innkjøpet. Utstyrets totale kostnad oppgis også hvis utstyret betales over flere år.

Instituttets andel av kostnaden

Instituttets andel av den totale kostnaden ved innkjøpet.

4.6 Internasjonal prosjektfinansiering

Omfatter bare prosjekter instituttet utfører for internasjonale organisasjoner (næringsliv holdes utenfor).

Antall prosjekter

Totalt antall prosjekter innen hver av prosjektypene.

Instituttets del av prosjektenes samlede økonomiske ramme

Oppgi den samlede økonomiske rammen instituttet hadde for gjennomføringen av prosjektene innen hver kategori, fordelt på internasjonale finansieringskilder, egenfinansiering og annen finansiering.

4.7 Utenlandske gjesteforskere ved instituttet

Omfatter gjesteforskere som har hatt mer enn 2 måneders opphold ved instituttet. Gjesteforskere som formelt har vært gjester ved institusjon som instituttet samarbeider med (universitet, høyskole oa), og som har hatt mer enn 2 måneders opphold ved instituttet, tas også med. Oppgi antall gjesteforskere fra hvert land/region og summen av måneder disse har vært ved instituttet.

4.8 Forskere og annet faglig personale i hovedstilling ved instituttet med opphold ved utenlandsk forskningsinstitusjon

Omfatter instituttets forskere og annet faglig personale i

hovedstilling som har hatt sammenhengende utenlandsopphold mer enn 2 måneder. Oppgi antall forskere og annet faglig personale med opphold i hvert land/region og summen av måneder disse har vært i utlandet.

5. FoU-statistikk

Mens del 1-4 i spørreskjemaet omfatter hele instituttets virksomhet er disse spørsmålene begrenset til den delen av instituttets aktivitet som kan karakteriseres som forskning og utviklingsarbeid (FoU) i henhold til OECDs internasjonale standarddefinisjoner og retningslinjer. Statistikk over norsk FoU utarbeides på bakgrunn av undersøkelser av alle sektorer annet hvert år (ulike årstall). Svarene vil utelukkende bli benyttet til statistiske formål.

5.1 Forskning og utviklingsarbeid (FoU) i instituttets totale aktivitet

Anslå med utgangspunkt i definisjonen av FoU i vedlegget "FoU-statistikk" pkt. A skjønnsmessig hvor stor andel forskning og utviklingsarbeid utgjorde av instituttets totale egenutførte virksomhet i 2001 fordelt på grunnforskning, anvendt forskning og utviklingsarbeid. Administrasjon og ledelse av FoU skal regnes som FoU. Ytterligere hjelp ved avgrensningen kan fås ved å studere publikasjonen "Utdrag fra OECDs Frascati Manual i norsk oversettelse" som fulgte vedlagt rapporteringsskjemaet for 1997. Flere eksemplarer kan fås ved henvendelse til NIFU.

5.2 Finansiering av FoU-aktiviteten

Anslå med utgangspunkt i opplysningene om instituttets inntektsfordeling under punkt 1.1 og 1.2 i økonomidelen foran, hvor stor prosentandel av midlene fra de ulike finansieringskildene som i gjennomsnitt gikk til FoU i 2001 (jf. 5.1).

5.3 Fagområder og finansieringskilder

Anslå etter beste skjønn for hver gruppe av finansieringskilder hvordan instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2001 prosentvis fordelte seg på fagområder slik disse er definert i vedlegget "FoU-statistikk", pkt. B.

Finansieringskilder

Norges forskningsråd: Utgangspunkt for anslaget er inntekter under pkt. 1.2 foran.

Andre offentlige kilder: Utgangspunkt for anslaget er inntekter fra alle andre offentlige kilder enn Norges forskningsråd under pkt. 1.2 foran.

Næringslivet: Utgangspunkt for anslaget er inntekter fra "Sum næringsliv" under pkt. 1.2 foran (utenlandsk næringsliv holdes utenfor).

Andre innenlandske kilder: Utgangspunkt for anslaget er inntekter fra alle andre norske kilder (enn Norges forskningsråd, Andre offentlige kilder og Næringsliv) under pkt. 1.2 foran.

Utllandet: Utgangspunkt for anslaget er inntekter under "Sum utlandet" under pkt. 1.2 foran.

5.4 Klassifisering etter hovedformål

Den samlede egenutførte FoU-virksomheten ved instituttet bes fordelt skjønnsmessig på OECDs hovedformål (jf vedlegget "FoU-statistikk" pkt. C). FoU-virksomhet som faller inn under to eller flere av formålene, tas med under det formålet virksomheten i størst grad var rettet mot.

5.5 Klassifisering etter FoU-områder

Dersom instituttet har FoU-virksomhet rettet inn mot noen av områdene definert nedenfor, oppgi hvor stor prosentvis andel dette utgjorde av den totale egenutførte FoU-virksomheten i 2001. FoU-virksomhet som faller inn under to eller flere av FoU-områdene, tas med under det området virksomheten i størst grad var rettet mot (jf vedlegget "FoU-statistikk" pkt. D).

6. FoU-virksomhet i forhold til langtidsplanen for landbruksforskning

Dette spørsmålet skal bare besvares av disse instituttene:

Institutt for akvakulturforskning (AKVAFORSK)
Norsk institutt for fiskeri- og havbruksforskning (Fiskeriforskning)
Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Norsk institutt for næringsmiddelforskning (MATFORSK)
Norsk institutt for planteforskning (PLANTEFORSK)
Norsk institutt for skogforskning (NISK)
Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK)
Senter for bygdeforskning (SFB)
Senter for jordfaglig miljøforskning (JORDFORSK)
Veterinærinstituttet

6.1 FoU-områder innen landbruksforskningen

Anslå etter beste skjønn hvordan instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2001 fordelte seg på områdene i langtidsplanen for landbruksforskningen.

7. Marin FoU

Denne delen av skjemaet skal bare besvares av institutter som under spørsmål 5.5 har oppgitt å ha FoU-virksomhet rettet inn mot marin FoU.

Undersøkelsen av marin FoU er en oppfølging av satsingen på marin forskning gjort i St.melding nr. 39 (1998 – 99) "Forskning ved et tidskille" og gjennomføres nå for annen gang. En bred offentlig satsing på marin forskning skal dekke **relevant langsiktig grunnforskning, mer markedsnær anvend FoU og forskning mot å videreutvikle kunnskapsgrunnet for en bærekraftig forvaltning.**

Satsingen kan deles i to hovedretninger: én knyttet til det biologiske ressursgrunnet med fiskeri, havbruk og foredling og én knyttet til skipsfart og de maritime næringer. Dessuten inngår marked, organisasjon, rammebetingelser, samfunn og politikk og kystsoneforvaltning i tilknytning til det marine området. I vedlegget "FoU-statistikk – definisjoner/klassifikasjoner" er marin FoU definert. Se også skjemaets spørsmål 7.2 som gir en oversikt over forskningskategoriene som skal være med i kartleggingen. FoU knyttet til skipsfart og til maritime næringer omfattes ikke av kartleggingen. Unntak er marin- og maritim teknologi knyttet til fangst og høsting, akvakultur og integrerte transportløsninger.

7.1 Finansiering av marin FoU utført ved instituttet i 2001

Anslå etter beste skjønn hvor stor andel av de ulike finansieringskildene utgjorde av instituttets marine FoU i 2001 (jf spm 5.5).

7.2 Fordeling av aktiviteten innen marin FoU på forskningskategorier

Anslå etter beste skjønn hvordan instituttets marine FoU prosentvis fordelte seg på de ulike forskningskategoriene (jf spm 5.5).

7.3 Forskere/faglig personale innen marin FoU

Oppgi hvor mange forskere/faglig personale ansatt ved instituttet som deltok i instituttets marine FoU i 2001 (jf spm 5.5).

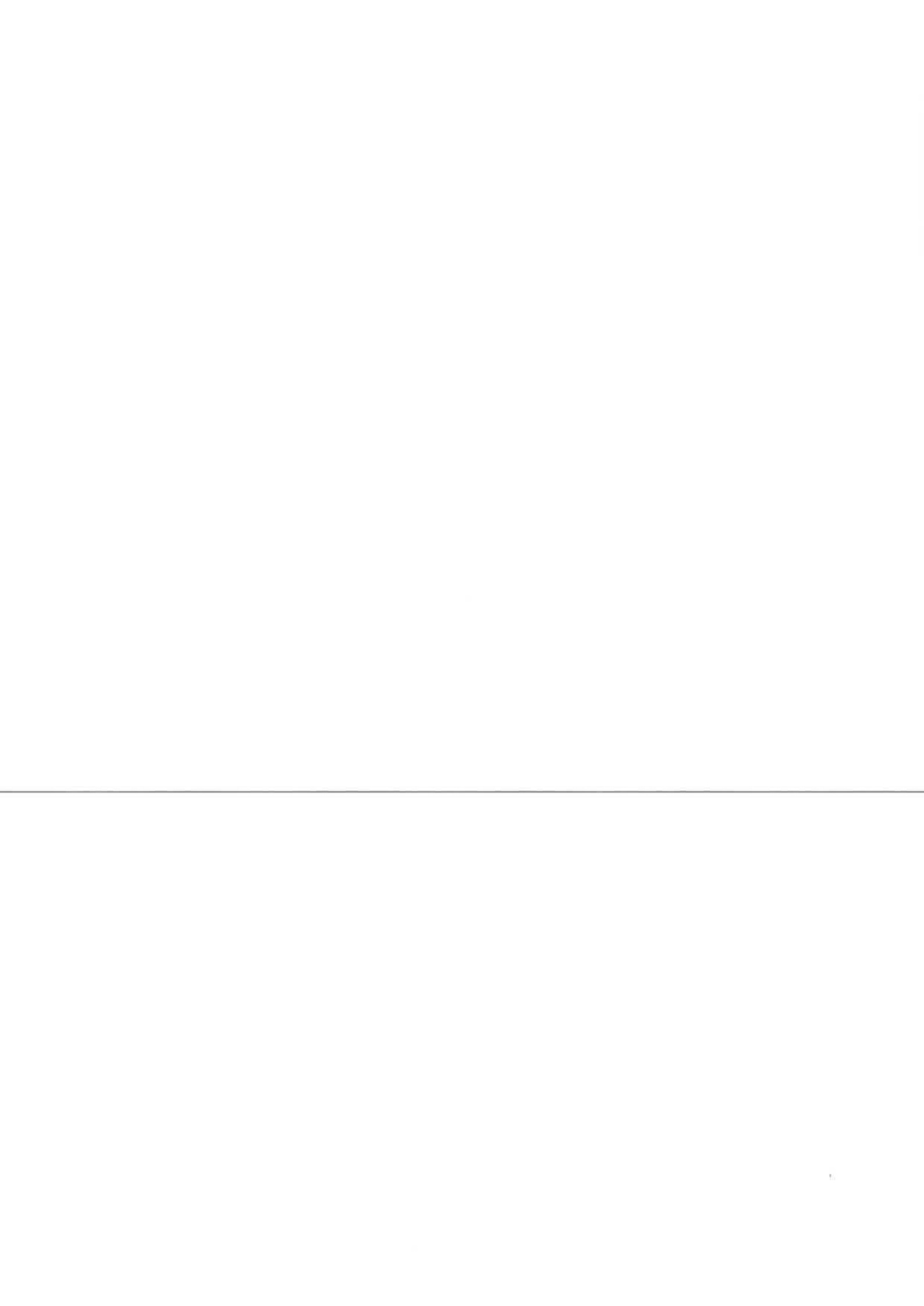
7.4 Utlyste stillinger innen marin FoU

Angi med kryss om instituttet har lyst ut stillinger for forskere/faglig personale som omfatter marin FoU i løpet av de siste to årene.

Hvis instituttet har lyst ut slike stillinger, oppgi hvor mange stillinger som er lyst ut i løpet av de siste to årene.

Angi hvor mange av stillingene som har vært særlig beregnet på henholdsvis nyutdannede kandidater, personer med lengre forskererfaring, eller på både nyutdannede og erfarne forskere.

Angi med kryss hvordan søkningen til disse stillingene har vært for stillinger beregnet på henholdsvis erfarne og nyutdannede forskere.

Til enheter i instituttsektoren

Deres ref.:

Vår ref.: U74/2002 10010105

Oslo, 2. april 2002

FoU-statistikk 2001

Instituttsektoren

Statistisk materiale om ressursinnsatsen til forskning og utviklingsarbeid (FoU) i Norge samles inn på grunnlag av internasjonale retningslinjer fra Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD). Arbeidet med innsamling og bearbeiding av data for universiteter, høyskoler, forskningsinstitutter og andre institusjoner med FoU er lagt til Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU), mens Statistisk sentralbyrå har statistikkansvaret for næringslivet. NIFU har hovedansvaret for samordning av statistikkarbeidet og sammenstilling av data.

De FoU-statistiske undersøkelsene gjennomføres hvert annet år, forrige gang i 1999. Hovedresultater fra 2001-undersøkelsen vil bli publisert høsten 2002, og materiale vil bli levert til OECD, EUs statistiske kontor (Eurostat) og Statistisk sentralbyrå (til Statistisk årbok). Data fra undersøkelsene inngår dessuten jevnlig som underlagsmateriale bl.a. i offentlige dokumenter.

Vi ber derfor om at skjemaet *FoU-statistikk* fylles ut. Vi er klar over at besvarelsen av enkelte spørsmål må bli skjønnsmessig, men ber om at skjemaene fylles ut slik at de gir et best mulig dekkende bilde av FoU-virksomheten i 2001. Til hjelp ved avgrensingen av FoU-aktiviteten og annen hjelp til utfyllingen viser vi til definisjoner og klassifisering som finnes i eget vedlegg.

I tillegg ber vi Dem denne gang fylle ut to skjemaer, et om internasjonalt FoU-samarbeid og et om Marin FoU:

1. Skjemaet om internasjonalt *FoU-samarbeid* er identisk med det som ble sendt ut i forbindelse med FoU-statistikken for 1999. Slike data er samlet inn siden begynnelsen av 1990-tallet på oppdrag fra Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) etter pålegg fra Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen (Budsjettinst. S. nr. 12 1992-93), og inngår bl.a. i det underlagsmateriale UFD bruker for å følge utviklingen i FoU-samarbeidet.

2. Undersøkelsen av *marin FoU* er en oppfølging av satsingen på marin forskning i Stortingsmelding nr. 39 (1998-99) "Forskning ved et tidsskille" og gjennomføres nå for annen gang.

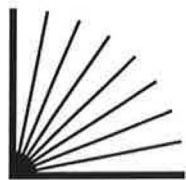
Vi ber om at spørreskjemaene fylles ut og returneres innen **25. april 2002.**

På forhånd takk for hjelpen!

Med vennlig hilsen
for NIFU

Ole Wiig

Kristoffer Rørstad

NIFU Norsk institutt for studier
av forskning og utdanning

Hegdehaugsvn. 31, 0352 Oslo Telefon 22 59 51 00 Telefaks 22 59 51 01

Forespørsler kan rettes til :

Kristoffer Rørstad - tlf. 22 59 51 26
E-post: Kristoffer.Rorstad@nifu.no

Ole Wiig - tlf. 22 59 51 62
E-post: Ole.Wiig@nifu.no

FoU-STATISTIKK 2001 Instituttsektoren

Institutt/institusjon.....

Kontaktperson..... Tlf.: Faks: E-post:

OECDs definisjon av FoU:

Forskning og utviklingsarbeid (FoU) er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap – herunder kunnskap om mennesket, kultur og samfunn - og omfatter også bruken av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser. Se også punkt A i vedlegget.

A Ble det utført FoU ved instituttet/institusjonen i 2001?

- Ja → Vær vennlig å fylle ut spørreskjemaet etter beste skjønn
 Nei → Vær vennlig å føre opp kontaktperson og returnere skjemaet til NIFU

B Driftskostnader 2001

Oppgi instituttets driftskostnader i 2001, fordelt på kostnadstype. Anslå etter beste skjønn andelen til FoU for hver kategori.

Driftskostnader	Totale kostnader (1000 kr)	Herav til FoU (%)
Egenutført virksomhet		
1 Lønnskostnader		
2 Andre driftskostnader		
3 Avskrivninger		
4 Sum driftskostnader til egenutført virksomhet		
Direkte prosjektkostnader ved faglig aktivitet utført av andre		
5 Utført i Norge		
6 Utført i utlandet		
7 Sum direkte prosjektkostnader		
8 Sum driftskostnader (4+7)		

Definisjoner

Egenutført virksomhet omfatter virksomhet som er kostnadsført ved instituttet og utført av personale som har sin arbeidsplass der. I statsforvaltningen og andre steder hvor kontantregnskapsprinsippet følges, føres utgifter i stedet for kostnader. FoU-kostnadene bes anslått i prosent etter beste skjønn. De omfatter alle direkte kostnader til FoU og en beregnet del av de øvrige kostnader ("overhead").

Lønnskostnader omfatter lønn og sosiale kostnader, inklusive pensjon og arbeidsgiveravgift, og skal samsvare med årsverkene under pkt. E.

Andre driftskostnader omfatter kostnader til husleie, forbruksmaterieell, brensel, telefon, kopiering etc. Ta også med direkte prosjektkostnader vedrørende faglig aktivitet utført ved instituttet her.

Direkte prosjektkostnader ved faglig aktivitet utført av andre omfatter midler til faglig aktivitet, f.eks. delprosjekter som instituttet har inntektsført, men ikke utført selv. Det vil si kostnader til faglig aktivitet som instituttet har satt bort til og som er utført av andre institutter, bedrifter eller lignende. Ta herunder også med midler instituttet har overført til andre i egenskap av administrator av prosjekter med flere deltakere, for eksempel i egenskap av hovedkontraktspartner ("co-ordinator") i EU-prosjekter eller lignende.

Investeringskostnader omfatter alle aktiverte investeringer og direkte kostnadsførte anskaffelser av varige driftsmidler og anleggsmidler, fratrukket evt. salg av slike. Statlige institusjoner fører opp utgifter som regnskapsføres over postene 30-49 (nybygg, anlegg mv) i Statsregnskapet.

C Investeringskostnader 2001

Oppgi instituttets investeringskostnader i 2001, fordelt på kostnadstype. Anslå etter beste skjønn andelen til FoU for hver kategori ut fra forventet bruk av de varige driftsmidlene.

Investeringskostnader	Totale kostnader (1000 kr)	Herav til FoU (%)
1 Utstyr, instrumenter o.l.		
2 Nybygg, anlegg, tomter o.l.		
3 Sum investeringskostnader (1+2)		

D Finansieringskilder 2001

Hvordan ble instituttets egenutførte virksomhet i 2001 (jf. pkt. B.4) finansiert? Anslå for hver finansieringskilde hvor stor andel som gikk til FoU.

Finansieringskilder	Finansiering av egenutført virksomhet	
	Totalt (1000 kr)	Herav til FoU (%)
1 Offentlige (ekskl. Norges forskningsråd); spesifiser departement e.l.		
2 Norges forskningsråd		
3 Næringslivet		
Industri		
Oljeselskaper		
Øvrig næringsvirksomhet		
4 Andre innenlandske midler; spesifiser kilde		
5 Utlandet		
EU-kommisjonen		
Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd		
Øvrige internasjonale org.		
Utenlandsk næringsliv		
Utlandet for øvrig		
6 Totalt		

E Årsverk 2001

Her føres antall årsverk¹⁾ som ble utført i 2001 av personale (også stipendiater) med arbeidsplass ved instituttet. Årsverkene skal samsvare med lønnskostnader under pkt. B.1. FoU-årsverkene anslås etter beste skjønn for hver personalgruppe ut fra tid anvendt til FoU. Ledelse og administrasjon av FoU skal også regnes som FoU.

Arsverk utført av	Totalt antall årsverk	Herav til FoU (%)
1 Personale med utdanning fra universitet eller vitenskapelig høgskole		
2 Personale med annen utdanning		
3 Totalt		

1) Eksempel: En person som arbeidet i heltidsstilling fra 1. januar til 31. oktober utførte i alt (10 mnd./12 mnd.) 0,8 årsverk.

F Aktivitetstyper 2001

Anslå etter beste skjønn hvordan instituttets egenutførte FoU-aktivitet i 2001 (jf. pkt. B.4) fordelte seg på aktivitetstyper. Aktivitetstypene er definert i vedlegget, pkt. A.

Aktivitetstyper	Prosent
1 Grunnforskning	
2 Anvendt forskning	
3 Utviklingsarbeid	
4 Totalt	100%

G Hovedformål 2001

Anslå etter beste skjønn hvordan instituttets egenutførte FoU-aktivitet i 2001 (jf. pkt. B.4) fordelte seg på OECDs hovedformål nedenfor. Hovedformålene er definert i vedlegget, pkt. C.

Formål	Prosent
1 Jordbruk, skogbruk, jakt og fiske	
Jordbruk, skogbruk, jakt og ferskvannsfiske	
Fiske og fangst	
2 Industri og annen næringsvirksomhet	
Utvinning av råolje og naturgass	
Industri	
Øvrig næringsvirksomhet	
3 Energi	
4 Transport og telekommunikasjoner, inkl. skipsfart	
5 Boligforhold, fysisk planlegging	
6 Miljøvern	
7 Helse	
8 Sosiale forhold	
9 Kulturelle forhold	
10 Utdanningsforhold	
11 Arbeidsforhold	
12 Offentlig forvaltning og økonomisk planlegging	
13 Utforskning og utnyttelse av jorden og atmosfæren	
Kontinentalsokkelundersøkelser	
Øvrige undersøkelser	
14 Allmennvitenskapelig utvikling	
15 Romvirksomhet	
16 Forsvar	
17 Totalt	100%

H FoU-områder 2001

Dersom instituttet i 2001 hadde FoU-aktivitet innenfor noen av områdene 1-8 nedenfor, anslå etter beste skjønn hvor stor prosentvis andel dette utgjorde av den totale egenutførte FoU-aktiviteten i 2001 (jf. pkt. B.4). FoU-områdene er definert i vedlegget, punkt D. **For marin FoU vises det til eget spørreskjema. Vi ber om dette fylles ut av institutter som hadde slik aktivitet i 2001.**

FoU-områder	Prosent
1 Offshoreteknologi	
2 Energiforsyning/-bruk	
3 Bioteknologi	
4 Marin FoU ¹⁾	
5 Materialteknologi	
6 Informasjons- og kommunikasjonsteknologi	
7 Miljøteknologi	
8 FoU-aktivitet for øvrig	
9 Totalt	100%

1. FoU-området Marin FoU har erstattet Havbruk fra tidligere undersøkelser.

Tilleggsskjema til FoU-statistikk 2001

INTERNASJONALT FoU-SAMARBEID

Institutt/institusjon.....
Kontaktperson..... Tlf.: Faks: E-post.....

A Prosjektsamarbeid

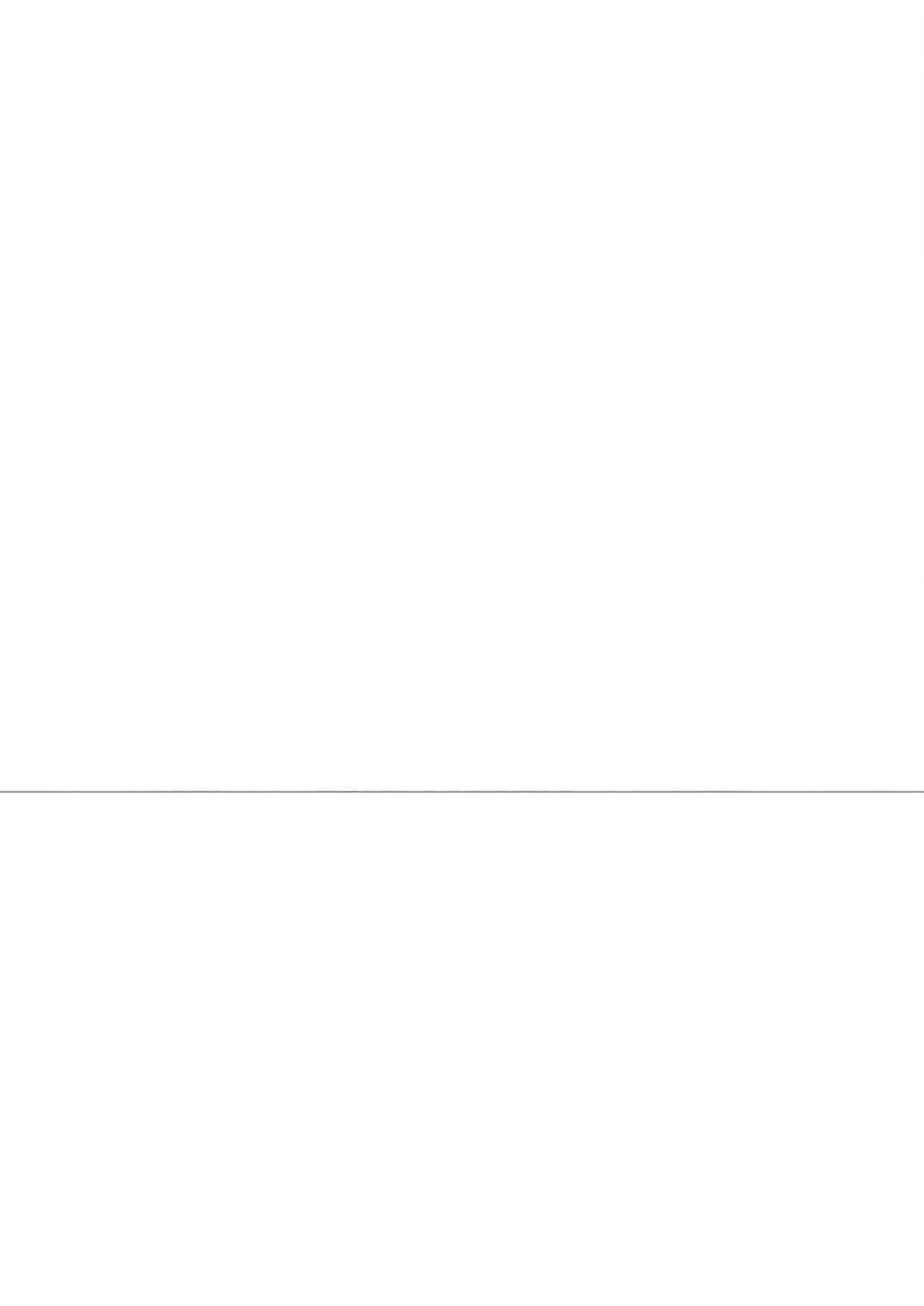
Oppgi antall internasjonale prosjekter som omfatter FoU som instituttet deltok i 2001, fordelt på region/organisasjon. Oppgi for hver kategori prosjektene samlede økonomiske ramme/kontraktssomfang ved instituttet, og hvor mye av dette som var finansiert fra utlandet eller av internasjonale organisasjoner.

Prosjekttype	Antall prosjekter	Instituttets del av prosjektets samlede økonomiske ramme (i 1000 kr), herav:		
		Beløp finansiert av internasjonale kilder	Egenfinansiering	Annen finansiering
1 EU-prosjekter				
2 COST-prosjekter				
3 EUREKA-prosjekter				
4 Nordisk Ministerråd				
5 OECD-prosjekter				
6 FN-prosjekter				
7 Verdensbanken				
8 Andre prosjekter som omfatter FoU				
9 Totalt				

B Utenlandske gjesteforskere og utenlandsopphold i 2001

Oppgi antall utenlandske gjesteforskere som hadde arbeidsplass ved instituttet i 2001, og hvor mange av instituttets egne forskere som hadde faglig utenlandsopphold i 2001. Oppgi også antall månedsverk for hver kategori. Kun opphold over 2 måneders varighet tas med.

Fra land/region	Utenlandske gjesteforskere med arbeidsplass ved instituttet		Instituttets forskere med faglig utenlandsopphold	
	Antall	Månedsverk	Antall	Månedsverk
1 Norden				
2 EU-land ekskl. Norden				
3 Europa ellers				
4 USA				
5 Canada				
6 Asia				
7 Annet				
8 Totalt				

FoU-statistikk

A Definisjoner av forskning og utviklingsarbeid (FoU) (OECD¹)

Forskning og utviklingsarbeid (FoU) er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap - herunder kunnskap om mennesket, kultur og samfunn – og omfatter også bruken av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser.

FoU inndeles i følgende aktivitetstyper:

- **Grunnforskning** er eksperimentell eller teoretisk virksomhet som primært utføres for å skaffe til veie ny kunnskap om det underliggende grunnlag for fenomener og observerbare fakta – uten sikte på spesiell anvendelse eller bruk.
- **Anvendt forskning** er også virksomhet av original karakter som utføres for å skaffe til veie ny kunnskap. Anvendt forskning er primært rettet mot bestemte praktiske mål eller anvendelser.
- **Utviklingsarbeid** er systematisk virksomhet som anvender eksisterende kunnskap fra forskning og praktisk erfaring, og som er rettet mot:
 - å fremstille nye eller vesentlig forbedrede materialer, produkter eller innretninger, eller
 - å innføre nye eller vesentlig forbedrede prosesser, systemer og tjenester.

Som en generell regel kan anføres at alt arbeid som kommer inn under forskning og utviklingsbegrepet skal inneholde et *nyhetselement*. I enkelte tilfeller kan det være vanskelig å skille mellom FoU og annen virksomhet. Her er noen eksempler på grensetrekking:

- Rutinemessig innsamling av generelle data, f.eks. kvartalsvis registrering av arbeidsløshet eller markedsundersøkelser, skal *ikke* regnes som FoU. Det samme gjelder statistikk av allmenn karakter, innsamling av materiale for museer, geologiske, geofysiske, hydrologiske og oseanografiske data, inkludert olje-, malm- og mineralleting. Men hvis data samles inn og behandles i *vitenskapelig* hensikt, skal aktiviteten likevel regnes som FoU.
- Studier, utredninger o.l. i forbindelse med offentlig politikk, planlegging etc. som utføres ved hjelp av eksisterende metoder, og som ikke har til hensikt å avdekke tidligere ukjente fenomener, forhold, strukturer o.l., regnes ikke som FoU. Et eksempel på FoU er en teoretisk undersøkelse av hvilke faktorer som bestemmer regionale variasjoner i økonomisk vekst, og utvikling av en modell for å bedre offentlig regional politikk.
- Utdanning og etterutdanning regnes ikke som FoU. Unntatt er forskeropplæring og spesielle FoU-stipend.
- Veiledning regnes som FoU bare hvis den inngår i et spesifikt FoU-prosjekt.
- Institusjoner som hovedsakelig driver FoU vil ofte ha sekundære aktiviteter som i seg selv ikke er FoU, f.eks. dokumentasjons-, informasjons- og bibliotekvirksomhet, eller testing, kvalitetskontroll og konsulentvirksomhet. Når disse aktivitetene *i hovedsak utføres for å tjene FoU*, skal også de regnes som FoU. Når de sekundære aktivitetene primært utføres for å møte *andre behov*, skal de ikke regnes som FoU.
- Administrasjon og ledelse av FoU regnes som FoU.
- Rutinemessige prøver utført av helsepersonell, f.eks. blodprøver eller bakteriologiske prøver, skal ikke regnes som FoU. Men dersom et særskilt program for blodprøving gjennomføres i forbindelse med introduksjon av et nytt legemiddel, regnes det som FoU.
- Ordinær medisinsk terapi som ikke innebærer utvikling av nye behandlingsmetoder regnes ikke som FoU.

B Klassifisering etter fagområde og fag

- 000 Humaniora**
- 10 Språkvitenskapelige fag
 - 40 Litteraturvitenskapelige fag
 - 60 Kulturkunnskap
 - 70 Historie
 - 90 Arkeologi
 - 100 Folkloristikk, etnologi
 - 110 Musikkvitenskap
 - 120 Kunsthistorie
 - 140 Arkitektur
 - 150 Teologi, religionsvitenskap
 - 160 Filosofiske fag
 - 170 Filmvitenskap
 - 180 Teatervitenskap
 - 190 Andre og felles fag – humaniora
- 200 Samfunnsvitenskap**
- 210 Økonomi
 - 220 Sosiologi
 - 230 Fysisk planlegging, arkitektur
 - 240 Statsvitenskap
 - 250 Sosialantropologi
 - 260 Psykologi
 - 280 Pedagogiske fag
 - 290 Samfunnsgeografi
 - 300 Demografi
 - 310 Medievitenskap
 - 320 Informasjonvitenskap
 - 340 Juridiske fag
 - 390 Andre og felles fag – samfunnsvitenskap
- 400 Matematikk og naturvitenskap**
- 410 Matematikk
 - 420 Informatikk
 - 430 Fysikk
 - 450 Geofag
 - 460 Kjemi
 - 470 Biofag
 - 490 Andre og felles fag – matematikk og naturvitenskap
- 500 Teknologi**
- 510 Berg- og petroleumsfag
 - 520 Materialteknologi
 - 530 Bygningsfag, arkitektur
 - 540 Elektrotekniske fag
 - 550 Informasjonsteknologi
 - 560 Kjemisk teknologi
 - 570 Maskinfag
 - 580 Marin teknologi
 - 590 Bioteknologi
 - 600 Næringsmiddelteknologi
 - 610 Miljøteknikk/teknologi
 - 690 Andre og felles fag – teknologi
- 700 Medisin**
- 710 Basale medisinske/odontologiske fag
 - 750 Klinisk medisinske fag
 - 800 Samfunnsmedisin og helsefag
 - 830 Klinisk odontologiske fag
 - 850 Idrettsfag
 - 890 Andre og felles fag – medisin
- 900 Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin**
- 910 Landbruksfag
 - 920 Fiskerifag
 - 950 Veterinærmedisin
 - 990 Andre og felles fag – landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin

¹Se f.eks. *Utdrag fra Frascati Manual i norsk oversettelse*, Utredningsinstituttet/OECD, april 1995.

C Klassifisering etter formål

1 Jordbruk, skogbruk, jakt og fiske

Denne gruppe dekker FoU for å støtte aktiviteter innenfor jordbruk, skogbruk og fiske. Miljøspørsmål knyttet til næringsdriften tas med. Industriell bearbeiding av produktene eller produksjon av driftsmidler hører med under pkt. 2. Strukturproblemer hører med under pkt. 8. Kostnadene bes inndelt i:

1.1 *Jordbruk, skogbruk, jakt og ferskvannsfiske*

1.2 *Fiske og fangst*

2 Industri og annen næringsvirksomhet

Denne gruppe dekker FoU-aktiviteter for å støtte bergverk, industriell produksjon og byggevirksomhet, samt varehandel og annen økonomisk tjenesteyting. Herunder tas med FoU for å etterkomme offentlige påbud, nye lover, avtaler, etc. Miljøtiltak for å unngå forurensning i næringsvirksomhet tas med her. Likeledes utvikling av standarder, terminologi og automasjon. Kostnadene bes inndelt i:

2.1 *Utvinning av råolje og naturgass*

2.2 *Industri*

2.3 *Øvrig næringsvirksomhet (bygg- og anleggsvirksomhet, varehandel og annen tjenesteyting samt bergverk ekskl. utvinning av råolje og naturgass som nevnt under punkt 2.1)*

3 Energi

FoU som er rettet mot omdanning, produksjon, lagring, distribusjon, bruk og økonomisering av energi, inkl. hydrologisk FoU i forbindelse med vannkraft. FoU vedrørende framtidig energibehov og alternative energisystemer inngår, men FoU vedrørende utvinning av olje, gass og kull inngår under formål 2.1.

4 Transport og telekommunikasjon, inkl. skipsfart

FoU som er rettet mot å forbedre og sikre transportsystemer i luft, på sjø og på land, inkl. virksomhet vedrørende trafikksikkerhet og trafikkmiljø. FoU vedrørende *teknisk* forbedring av ulike teletekniske metoder og systemer for overføring og utnyttning av informasjon. FoU vedrørende informasjonsbehandling og formidling f.eks. gjennom massemedia inngår under formål 9.

5 Boligforhold, fysisk planlegging

By- og regionforskning, samt FoU vedrørende distriktsplanlegging. FoU vedrørende planlegging og utforming av boliger, boligområder og byggstandardisering.

6 Miljøvern

FoU med sikte på å bevare naturmiljøets mangfold og egenart. FoU vedrørende bærekraftig ressursforvaltning (også når det gjelder ikke-økonomisk utnyttbare ressurser). FoU vedrørende forurensninger (tilførsel, spredning, virkninger), og forebyggende miljøtiltak. FoU med sikte på å sikre eller fremme menneskets miljøbetingede trivsel, helse og livskvalitet. FoU som utføres innenfor bestemte virksomheter (f.eks. innenfor jordbruk, industri) med sikte på å *reducere* forurensninger fra virksomheten, tas ikke med her, men under det punkt som er relevant for virksomheten.

7 Helse

FoU vedrørende sykdomsbekjempelse og -forebyggelse. FoU rettet mot å verne og forbedre menneskers fysiske og psykiske tilstand, inkl. FoU vedrørende hygiene og ernæring, bruk av radioaktiv stråling og isotoper i medisinsk øyemed, rasjonalisering av behandlingsmetoder og farmakologi.

8 Sosiale forhold

FoU rettet mot sosiale forhold og sosiale problemer, familie-spørsmål og likestilling. Her inngår utvikling av tjenesteyting innenfor helse- og trygdesystemer samt hjelpeutstyr for funksjonshemmede.

9 Kulturelle forhold

FoU vedrørende kulturelle aktiviteter, massemedier og fritid, herunder presse, radio, fjernsyn, sport, mosjon og rekreasjon. Likeledes inngår FoU som tar sikte på å bevare det menneskeskapt miljø og verne kulturelle tradisjoner.

10 Utdanningsforhold

FoU vedrørende undervisning på alle nivå og undervisnings-systemer inkl. læremidler og tekniske hjelpemidler i undervisningen og utdanningstilbud.

11 Arbeidsforhold

FoU rettet mot det totale miljø på arbeidsplassen, arbeidsforhold, personalbeskyttelse, administrativ rasjonalisering og lederutvikling. FoU vedrørende yrkessykdommer og yrkesskader.

12 Offentlig forvaltning og økonomisk planlegging

Her behandles forskning og næringsøkonomiske og -strukturelle forhold både i primær-, sekundær- og tertiærnæringene. Struktur-rasjonalisering, bransjestudier, distriktsutbygging, regional inntektsfordeling og generelle arbeidsmarkedsspørsmål kommer inn her, likeledes omstillingsproblemer som berører både bedrifter og distrikter. Perspektivanalyser og økonomisk planlegging på bransje-, region- og samfunnsnivå hører hjemme her, likeledes offentlig økonomisk planlegging og forvaltning.

13 Utforskning og utnyttelse av jorden og atmosfæren

FoU rettet mot økt viten om jorden, atmosfæren, havet og forskjellige landområder. FoU vedrørende naturressurser, geologiske undersøkelser og skredforskning (FoU rettet mot leting etter mineraler, olje, gass etc. inngår, men *ikke* FoU rettet mot utvinning av ressursene). Meteorologi inngår, men ikke utnyttelse av romteknologi for meteorologiske formål. Kostnadene bes inndelt i:

13.1 *Kontinentalsokkelundersøkelser*

13.2 *Øvrige undersøkelser*

14 Allmennvitenskapelig utvikling

FoU som primært er iverksatt for å øke kunnskapsmengden innenfor et bestemt fagområde, men som ikke umiddelbart har betydning for, eller kan henføres til, andre formål.

15 Romvirksomhet

FoU vedrørende utforskning av verdensrommet, utvikling og anvendelse av romteknologi til kommunikasjon, navigasjon og meteorologi.

16 Forsvar

FoU vedrørende landets forsvar og nasjonale sikkerhet, uansett innholdet i virksomheten og eventuelle sekundære sivile anvendelser. Atom- og romforskning for militære formål inngår, men ikke sivil FoU i Forsvarsdepartementets regl, f.eks. meteorologi.

D Klassifisering etter FoU-områder

Offshoreteknologi

Kartlegging av og leting etter petroleumforekomster, drift og utbygging av installasjoner til havs og terminaler på land, transport av olje og gass.

Energiforsyning/-bruk

Utvinning, omforming, distribusjon av elektrisitet og alle typer brensel (unntatt råolje og naturgass fra norsk sokkel). Energioptimalisering.

Bioteknologi

Bruk av mikroorganismer, planter og dyreceller for framstilling eller modifisering av produkter, planter og dyr eller utvikling av mikroorganismer for spesifikke anvendelser. Bioteknologi vedrørende marin FoU plasseres der.

Marin FoU

Grunnleggende marin biologi. Marin bioteknologi. Oseanografi, klimaforskning, økologi, miljøtoksikologi, miljøgifter, eutrofiering. Teknologi for overvåking og estimering av bestander av marine ressurser. Utvikling av modeller for marin og bioøkonomisk forskning. Akvakultur, kombinasjon av fangst og havbruk. Marin og maritim teknologi knyttet til fangst og høsting, akvakultur og integrerte transportløsninger, kystsoneforvaltning (FoU knyttet til skipsfart og til maritime næringer ellers skal ikke tas med her). Næringsmiddel- og annen foredlingsindustri basert på marine ressurser.

Materialteknologi

Læren om materialenes indre struktur, framstilling og bearbeiding av materialer til ferdige produkter og studier av nedbrytende krefter som korrosjon, slitasje og utmatting.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi

Elektronisk innsamling, bearbeiding, lagring, distribusjon og presentasjon av informasjon.

Miljøteknologi

Renere prosess-teknologi, rens-teknologi, avfallsbehandling bl.a. gjenbruk/resirkulering. Utvikling av miljøvennlige produkter samt overvåkningsutstyr for ressursutnyttelse og forurensning.

Marin FoU Instituttsektoren

Institutt/institusjon.....

Kontaktperson..... Tlf:..... Faks:..... Epost:.....

For definisjon av Marin FoU:

Se skjemaets bakside og vedlegg til FoU-statistikk, definisjoner/klassifikasjoner.

1. Finansiering av marin FoU utført ved instituttet i 2001

Anslå prosentvis fordeling på finansieringskildene.

Finansieringskilde	Prosent
Grunnbevilgning (direkte bevilgning over statsbudsjettet)	
Norges forskningsråd (både basisbevilgning, program- og prosjektbevilgninger)	
Annen offentlig finansiering (departementer, etater mv.)	
Næringslivet	
Utlandet (ekskl. EU)	
EU	
Andre kilder	
Totalt	100

2. Fordeling av instituttets aktiviteter innen marin FoU på forskningskategorier

Aktiviteten innenfor marin FoU bes fordelt på områder i henhold til Forskningsrådets kategorier.

Kategori	Prosent
Grunnleggende marin biologi	
Marin biologisk mangfold	
Oseanografi. Klimaforskning, økologi, miljøtoksikologi, miljøgifter, eutrofiering	
Teknologi for overvåking og estimering av bestander av marine ressurser	
Matematiske og numeriske modeller for marin for marin forskning	
Bioøkonomi, bioøkonomiske modeller	
Akvakultur, kombinasjon av fangst og havbruk	
Marin- og maritim teknologi knyttet til fangst og høsting, akvakultur og integrerte transportløsninger	
Marin bioteknologi	
Næringsmiddel- og annen foredlingsindustri basert på marine ressurser (foredling, prosessteknikk, hygiene, logistikk, kvalitetsstyring, ernæring)	
Marked, organisasjon, rammebetingelser, samfunn og politikk, kystsoneforvaltning	
Totalt	100

3. Forskere/faglig personale innen marin FoU

Oppgi antall forskere/faglig personale som deltok i marin FoU i 2001	Antall
Totalt:	
Herav kvinner:	

4. Utlyste stillinger innen marin FoU

Har instituttet lyst ut forskerstillinger som omfatter marin FoU de to siste årene?	Ja	Nei
Hvis ja, hvor mange slike stillinger ble utlyst totalt i perioden? (antall)		

Hvor mange av stillingene var særlig beregnet på:	Antall
Nyutdannede kandidater	
Personer med lengre forskererfaring	
Både nyutdannede og erfarne	

Hvordan har søkningen til disse stillingene vært? (Sett kryss)	Erfarne	Nyutdannede
Meget god (svært mange kompetente søkere)		
God (mange kompetente søkere)		
Dårlig (svært få kompetente søkere)		
Meget dårlig (ingen kompetente søkere, ubesatte stillinger i lengre tid)		

Marin FoU

Dette skjemaet skal bare besvares av institutter som under punkt H på hovedskjemaet har oppgitt å ha FoU-aktivitet rettet inn mot marin FoU. Undersøkelsen av marin FoU er en oppfølging av satsingen på marin forskning gjort i St.melding nr. 39 (1998 – 99) "Forskning ved et tidskille" og gjennomføres nå for annen gang. En bred offentlig satsing på marin forskning skal dekke **relevant langsiktig grunnforskning, mer markedsnær anvendt FoU og forskning mot å videreutvikle kunnskapsgrunnlaget for en bærekraftig forvaltning.**

Satsingen kan deles i to hovedretninger: én knyttet til det biologiske ressursgrunnlaget med fiskeri, havbruk og foredling og én knyttet til skipsfart og de maritime næringer. Dessuten inngår marked, organisasjon, rammebetingelser, samfunn og politikk og kystsoneforvaltning i tilknytning til det marine området. I vedlegget "FoU-statistikk – definisjoner/kiassifikasjoner" er marin FoU definert. FoU knyttet til skipsfart og til maritime næringer omfattes ikke av kartleggingen. Unntak er marin- og maritim teknologi knyttet til fangst og høsting, akvakultur og integrerte transportløsninger.

Nedenfor følger en oversikt over fagområdene som skal være med i kartleggingen og som i denne sammenhengen defineres som marin FoU.

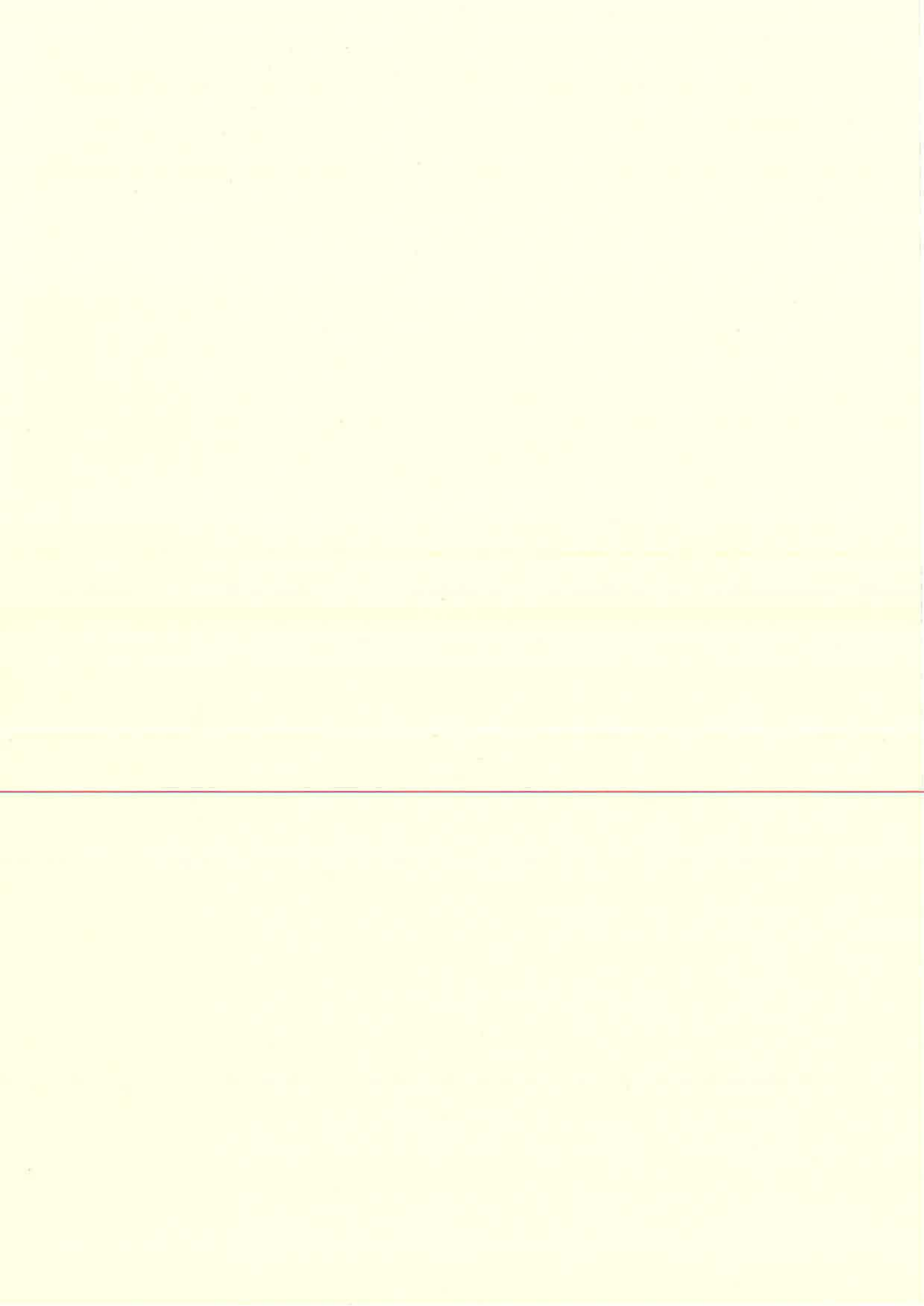
1. Grunnleggende marin biologi
2. Marin biologisk mangfold
3. Oseanografi, klimaforskning, økologi, miljøtoksikologi, miljøgifter, eutrofiering
4. Teknologi for overvåking og estimering av bestander av marine ressurser
5. Matematiske og numeriske modeller for marin forskning
6. Bioøkonomi, bioøkonomiske modeller
7. Akvakultur, kombinasjon av fangst og havbruk
8. Marin- og maritim teknologi knyttet til fangst og høsting, akvakultur og integrerte transportløsninger
9. Marin bioteknologi
10. Næringsmiddel- og annen foredlingsindustri basert på marine ressurser (foredling, prosesssteknikk, hygiene, logistikk, kvalitetsstyring, ernæring)
11. Marked, organisasjon, rammebetingelser, samfunn og politikk, kystsoneforvaltning

Er det andre sider vedrørende marin FoU du ønsker å kommentere, vennligst legg ved eget ark.

Næringslivet

(sendt april 2002)

- Brev om FoU- og innovasjonsundersøkelsen 2001 til foretakene
- Spørreskjema vedrørende FoU- og innovasjonsundersøkelsen 2001 til foretakene
- Rettleddning til FoU- og innovasjonsundersøkelsen 2001

Til foretakene

Oslo, april 2002

Seksjon for energi- og industristatistikk

FoU- og Innovasjonsundersøkelsen 2001.

Statistisk sentralbyrå gjennomfører for 2001 en samordnet undersøkelse over forskning og utviklingsarbeid og innovasjon i næringslivet. Undersøkelsen omfatter foretak både i industri og de fleste tjenesteytende sektorer. Innovasjonsdelen inngår i EU's harmoniserte undersøkelse og bygger på et standard skjema som blir brukt av alle landene. FoU-delen av skjema er i stor grad basert på forrige undersøkelse for 1999, men er forenklet noe. Også FoU-statistikken er i stor grad bundet opp av internasjonale standarder utarbeidet av OECD og EU's statistiske kontor Eurostat. Statistikken egner seg derfor godt til internasjonale sammenligninger.

Undersøkelser om nyskapingsevne i næringslivet er blitt gjennomførte siden slutten av 60-åra og er viktige for å kunne analysere utviklingen i næringslivet, lønnsomhet og konkurransevne. Undersøkelsen skal måle omfanget av næringslivets satsing på forsknings og utviklingsarbeid (FoU) og innovasjon totalt og i de enkelte næringene og størrelsesgrupper. Statistikken gir dermed foretakene anledning til å sammenligne sin egen innsats på området og møter også det behovet som bransjeforeningene og myndighetene har for å vurdere og innrette nærings- og forskningspolitikken. Dessuten er det viktig å undersøke hvordan og i hvilket omfang små og mellomstore enheter driver FoU og annen innovasjonsevne.

For at kvaliteten på statistikken skal bli best mulig, er det nødvendig at alle som mottar skjemaet deltar i undersøkelsen. Vi ber Dem fylle ut skjemaet og returnere det til Statistisk sentralbyrå **innen 10. mai 2002**.

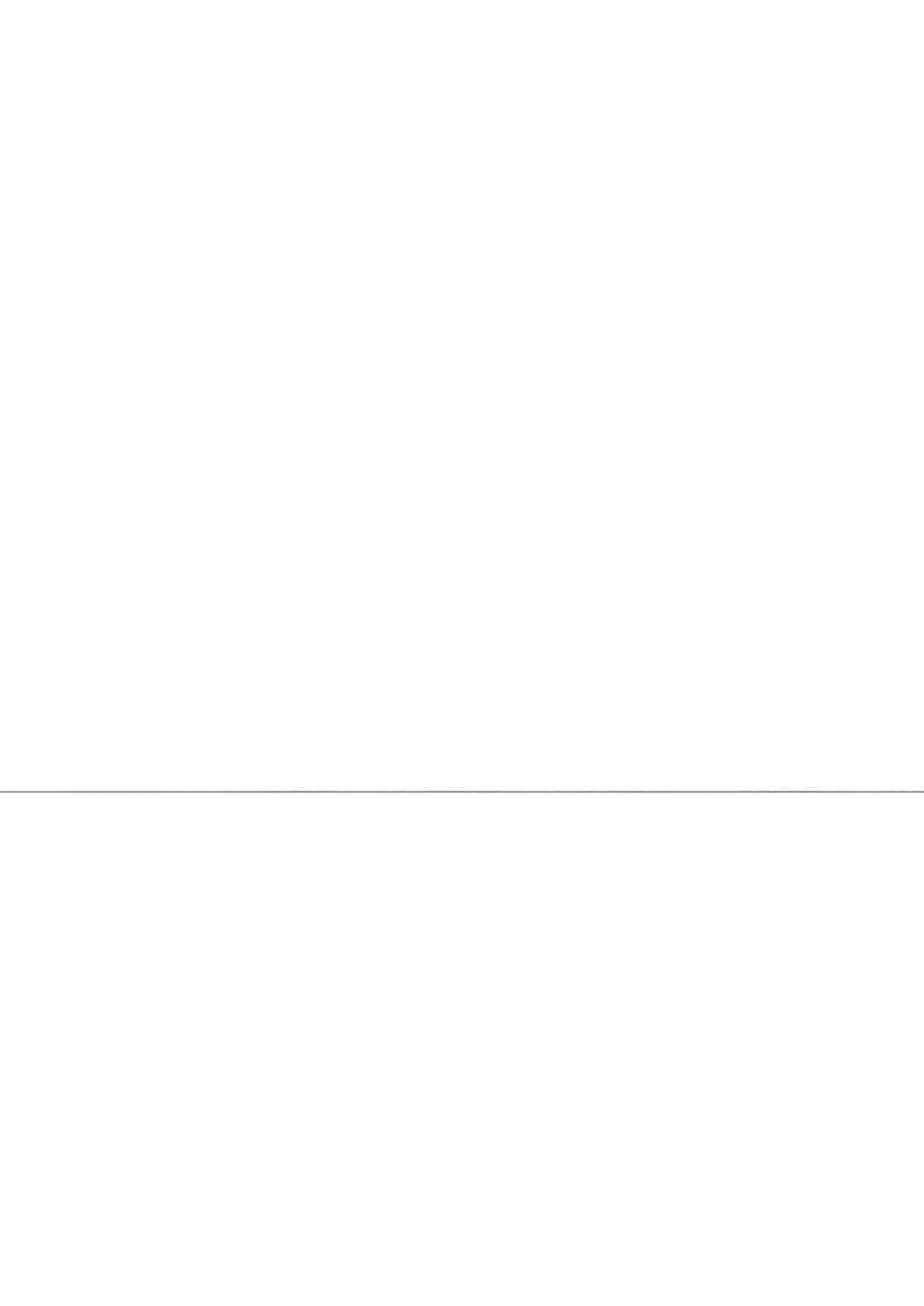
Oppgavene er svarpliktige og blir hentet inn av oss med hjemmel i lov av 16. juni 1989 nr. 54, jfr. kgl. res. 16. juni 1989, jfr. Finansdepartementets delegasjon til Statistisk sentralbyrå og forskrift fastsatt av Finansdepartementet 13. februar 1990. Dersom De mener at De ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi oppgaver, kan De klage over pålegget innen 3 uker. Klageretten gjelder ikke spørsmålet om oppgaveplikten er rimelig eller nødvendig. Oppgavene er underlagt taushetsplikt. De vil bare bli brukt til å utarbeide statistikk og vil bli oppbevart og eventuelt makulert på en betryggende måte.

Forespørsmål om utsettelse for innsending av oppgaven kan rettes til Ståle Mæland (tlf. 21 09 47 46).

Spørsmål om utfylling av skjema eller andre spørsmål av faglig art kan rettes til Ståle Mæland (tlf. 21 09 47 46), Geir Petterson (tlf. 21 09 47 59), Frants Gundersen (tlf. 21 09 44 23) eller Frank Foyen (tlf. 21 09 46 88).

Med hilsen

Bjørn Bleskestad
seksjonssjef

FoU- og innovasjonsundersøkelsen 2001

Frist for innsending: 10. mai 2002

For SSB:

Viktig: Det er viktig at utfyllingen blir utført nøyaktig, for skjemaet skal leses maskinelt. **Bruk blå eller svart penn.** Bruk A4 eller A5 konvolutt ved retur av skjemaet.

Sett kryss slik: og ikke slik: Hvis kryss i feil rute:

Skriv tall slik:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

FoU- og innovasjonsundersøkelsen 2001 omfatter forsknings- og utviklingsaktivitet spesielt og mer generelt utvikling av nye eller vesentlig forbedrede produkter eller prosesser og tilhørende aktiviteter som ikke nødvendigvis er relatert til FoU. Skjema er derfor delt inn i tre hovedavsnitt:

- Del A: Bakgrunnsinformasjon om foretaket
- Del B: Forskning og utviklingsarbeid (FoU)
- Del C: Innovasjon (introduksjon av nye produkter eller nye prosesser)

Undersøkelsen dekker foretak i industri og tjenesteytende virksomhet for perioden 1999-2001.

For å få mest mulig sammenliknbar informasjon for foretak med og uten innovasjonsaktivitet, ber vi om at alle spørsmål blir besvart, hvis ikke annet er spesielt angitt.

Hvis du har spørsmål til utfylling av skjema, ta kontakt med:

- Geir Petterson (tlf. 21 09 47 59, e-post: gep@ssb.no)
- Frants Gundersen (tlf. 21 09 44 23, e-post :fgu@ssb.no)
- Frank Foyen (tlf. 21 09 46 88, e-post: frf@ssb.no)
- Ståle Mæland (tlf. 21 09 47 46, e-post: stm@ssb.no)

Kontaktperson for SSB:

Navn: _____

Stilling: _____

Telefon: _____

Faks: _____

E-postadresse: _____

Underskrift: _____

Del A

Bakgrunnsinformasjon om foretaket

Et foretak er definert som den minste juridiske organisasjonsenheten for produksjon av varer og tjenester. Et foretak utfører en eller flere aktiviteter på ett eller flere steder. Et foretak vil være en egen juridisk enhet. Foretaket det skal gis oppgave for er spesifisert på første side av skjemaet. Bare enheter lokalisert i Norge skal inkluderes i denne oppgaven.

A.1 Er foretaket del av et konsern? (Konsern består av et morselskap og minst et datterselskap, der morselskapet gjennom eierinteresser kontrollerer datterselskapet)

Ja → I hvilket land ligger hovedkontoret? _____
Nei

A.2 Inntraff det i perioden 1999-2001 noen av følgende vesentlige endringer for foretaket?

	Ja	Nei
Foretaket ble etablert	☐	☐
Omsetningen ble økt med 10 % eller mer pga. fusjon med andre foretak	☐	☐
Omsetningen ble redusert med 10 % eller mer pga. avvikling eller salg av deler av foretaket.....	☐	☐

A.3 Oppgi gjennomsnittlig levetid for foretakets viktigste produkt (vare eller tjeneste) før det blir erstattet av et nytt eller blir vesentlig endret:

Mindre enn 1 år 1-3 år 4-6 år 7-9 år Mer enn 9 år Ikke mulig å oppgi

A.4 Hvor er foretakets viktigste marked lokalisert? *Kryss av for det mest passende alternativet*

Lokalt/ regionalt i Norge (innenfor en avstand av ca. 50 km)	☐	⊥
Lokal/ regionalt i våre naboland Sverige, Finland og Russland (innenfor en avstand av ca. 50 km)	☐	
Norge forøvrig (med en avstand på mer enn 50 km)	☐	
Internasjonalt (med en avstand på mer enn 50 km)	☐	

A.5 Omsetning¹ (salg av varer og tjenester, inklusive eksport, unntatt moms). 1000 Kr.

I år 1999	I år 2001
<input type="text"/>	<input type="text"/>

A.6 Eksport av varer og tjenester. 1000 Kr.

I år 1999	I år 2001
<input type="text"/>	<input type="text"/>

A.7 Bruttoinvestering i varige driftsmidler²
1 000 Kr

I år 1999	I år 2001
<input type="text"/>	<input type="text"/>

A.8 Sysselsetting³

A.8.1 Totalt antall sysselsatte (inkl. deltid)

I år 1999	I år 2001
<input type="text"/>	<input type="text"/>

A.8.2 Av dette: Med utdanning fra universitet eller høyskole (2 år eller mer)

<input type="text"/>

¹For kredittinstitusjoner: Renteinntekter og tilsvarende inntekter; for forsikringsselskaper: Brutto premieinntekter

²Anskaffelse, fratrukket ev. salg, av maskiner og utstyr, bygninger og fast eiendom

³Årlig gjennomsnitt. Hvis ikke tilgjengelig kan tallet på sysselsatte ved utgangen av året brukes

Del B

Forskning og utviklingsarbeid (FoU)

Denne delen av skjemaet omhandler informasjon om foretakets FoU-aktivitet. Med FoU menes kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap, og bruk av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser. Det kan være vanskelig å skille FoU-aktivitet fra beslektet virksomhet. **Hovedkriteriet er at FoU skal inneholde et nyhetselement og at det er knyttet en viss form for usikkerhet til resultatet. For mer informasjon om FoU se vedlegg.**

B.1a Utførte foretaket FoU selv i perioden 1999-2001?

Ja, på permanent basis
 Ja, periodevis
 Nei

⊥

B.1b Kjøpte foretaket FoU-tjenester fra andre i perioden 1999-2001?

Ja
 Nei

⊥

Foretak uten FoU-aktivitet, (dvs. Nei på hver av spørsmålene B.1a og B.1b), bes vennligst gå til Del C.

B.2a Hvor mange personer deltok i egen FoU-aktivitet i foretaket i 2001?

(omfatter alt FoU-personale direkte engasjert i forskning og utviklingsarbeid, inklusive administrativt personale, kontor- og hjelpepersonale, både i og utenfor eventuell FoU-avdeling)

	Antall personer i hel- eller deltids- stilling (års- gjennomsnitt)	Av dette: Kvinner	Utførte FoU-årsverk (Et årsverk er det arbeid som en person utfører i løpet av et år. En heltidsansatt som har brukt halve tiden på FoU har utført 0.5 FoU-årsverk)
FoU-personale med høyere utdanning (hovedfag eller tilsvarende) } Cand. scient/ siv.ing.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> ,
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> ,
Andre	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> ,
Annet FoU-personale	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> ,
FoU-personale i alt	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> ,
Av dette: FoU-personale med doktorgrad	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> ,

⊥

⊥

B.2b Anslag for FoU-personale og FoU-årsverk i inneværende år (2002)

FoU-personale i alt Antall personer Utførte FoU-årsverk

B.3a Oppgi kostnader til egenutført FoU i foretaket i 2001. 1 000 kr.

Driftskostnader til FoU:

- Lønnskostnader

- Andre driftskostnader (unntatt avskrivninger)

Interne driftskostnader i alt

Investeringer til FoU:

- Bygninger, eiendommer o.l.

- Maskiner, utstyr, instrumenter o.l.

Investeringer i alt (unntatt avskrivninger)

Interne FoU-kostnader i alt i 2001 (overføres til post 4.a i Del C)

B.3b Anslag for interne FoU-kostnader i alt i inneværende år (2002)

⊥

B.4 Fordel egenutførte FoU-kostnader på produkt-/prosessrettet FoU og forskningsart. 2001. Prosent

Produktrettet	<input type="text"/>	%
Prosessrettet	<input type="text"/>	%
I alt	1 0 0	%
Grunnforskning	<input type="text"/>	%
Anvendt forskning	<input type="text"/>	%
Utviklingsarbeid	<input type="text"/>	%
I alt	1 0 0	%

⊥

B.5 Oppgi hvor stor prosentandel av egenutførte FoU-kostnader i 2001 som primært var rettet mot hvert av disse områdene.

Offshoreteknologi	<input type="text"/>	%
Energiforsyning/-bruk	<input type="text"/>	%
Bioteknologi	<input type="text"/>	%
Marin forskning (inkl. marin bioteknologi)	<input type="text"/>	%
Materialteknologi	<input type="text"/>	%
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)	<input type="text"/>	%
Farmasi	<input type="text"/>	%
Miljøteknologi	<input type="text"/>	%
Andre områder, oppgi	<input type="text"/>	%
I alt	1 0 0	%

⊥

B.6 Oppgi finansiering av kostnader til egenutført FoU i 2001. 1 000 kr

Oppgi hvordan samlede kostnader til egenutført FoU, gitt i post B.3a, er finansiert. Salg av FoU-tjenester, også til andre enheter i konsernet, føres på Egne midler.

	Ja	Nei	Hvis ja, oppgi beløp
Egen finansiering:			
Egne midler (inntjening, ny egenkapital)	☐	☐	<input type="text"/>
- Av dette: Venture kapital	☐	☐	<input type="text"/>
Lån fra finansinstitusjoner (også SND)	☐	☐	<input type="text"/>
Ekstern privat finansiering:			
Norske foretak i samme konsern	☐	☐	<input type="text"/>
Utenlandske foretak i samme konsern	☐	☐	<input type="text"/>
Oljeselskap	☐	☐	<input type="text"/>
Andre norske foretak/institusjoner	☐	☐	<input type="text"/>
Andre utenlandske foretak/institusjoner	☐	☐	<input type="text"/>
Offentlig finansiering:			
Norges forskningsråd - NFR	☐	☐	<input type="text"/>
- Av dette: FUNN	☐	☐	<input type="text"/>
Tilskudd fra Statens nærings- og distrikts- utviklingsfond (SND)	☐	☐	<input type="text"/>
Departement, direktorat, fylke, kommune eller andre, oppgi:	☐	☐	<input type="text"/>
Finansiering fra EU-institusjoner	☐	☐	<input type="text"/>
Finansiering øvrig utland	☐	☐	<input type="text"/>
Finansiering i alt	☐	☐	<input type="text"/>

⊥

⊥

⊥

B.7 Oppgi kostnader til innkjøpte FoU-tjenester fra andre i 2001 (unntatt moms). 1 000 kr

Annen enhet i eget konsern i Norge	
Annen enhet i eget konsern i utlandet	
Andre norske foretak	
Andre utenlandske foretak	
Forskningsinstitutter i Norge	
Forskningsinstitutter i utlandet	
Universiteter og høyskoler i Norge	
Universiteter og høyskoler i utlandet	
Bransjeinstitutt mv. i form av kontingenter, avgifter, lisenser, gaver o.l.	
Eksterne FoU-kostnader i alt (overføres til post 4.b i Del C)	

┆

For foretak med flere typer virksomhet:

B.8 Vennligst fordel foretakets samlede FoU-aktivitet i 2001 på følgende bedrifter (virksomhetsområder):

┆

┆

	Antall personer tilknyttet FoU (i hel- eller deltidsstilling)	Egenutført FoU 1000 kr.
Andre		
┆ Foretaket i alt		

Skal samsvare
med post B.2

Skal samsvare
med post B.3

Del C

Innovasjon

Denne delen av undersøkelsen omhandler innovasjon. Dette omfatter FoU, men også annen aktivitet. Både foretak med og uten FoU skal svare på denne delen av undersøkelsen.

Innovasjon, slik det er definert i denne undersøkelsen, er nye eller vesentlige forbedrede produkter (varer eller tjenester) introdusert i markedet eller introduksjon av vesentlige forbedrede prosesser innen foretaket. Innovasjon er basert på resultater av enten ny teknologisk utvikling, nye kombinasjoner av eksisterende teknologi eller utnyttelse av annen kunnskap ervervet av foretaket.

C.1 Produktinnovasjon

Produktinnovasjon er en vare eller tjeneste som enten er ny eller vesentlig forbedret med hensyn på dets fundamentale egenskaper, tekniske spesifikasjoner, innebygd software eller andre immaterielle komponenter, tiltenkt bruk eller brukervennlighet.

Innovasjonen skal være ny for foretaket; den må ikke nødvendigvis være ny for markedet. Det er ikke avgjørende om innovasjonen er utviklet av ditt foretak eller av andre foretak. Endringer av bare estetisk natur, og bare salg av innovasjoner fullt og helt utviklet og produsert av andre foretak skal ikke inkluderes.

For eksempler på innovasjoner se vedlegg.

⊥

C.1.1 Har foretaket i perioden 1999-2001 introdusert produkter på markedet som er nye eller vesentlig forbedrede for foretaket?

Ja → **Hvem utviklet disse produktene?** Kryss av for det mest passende alternativet:

I hovedsak eget foretak eller konsern

Eget foretak i samarbeid med andre (foretak/institutt/U&H)

I hovedsak andre (foretak/institutt/U&H)

Nei → Gå til spørsmål C.2

⊥

C.1.2 Beskriv kort hva som er nytt eller vesentlig forbedret ved den viktigste produktinnovasjonen for foretaket i perioden 1999-2001.

C.1.3 Fordel etter beste skjønn foretakets omsetning⁴ i 2001 på

- Nye eller vesentlig forbedrede produkter (varer eller tjenester) introdusert i perioden 1999-2001 %

- Uforandrede eller lite endrede produkter (varer eller tjenester) i perioden 1999-2001⁵ %

Total omsetning i 2001 **1 0 0** %

⊥

C.1.4 Har foretaket i perioden 1999-2001 introdusert produkter på markedet som ikke bare er nye eller forbedrede for foretaket, men også for foretakets marked?

Ja → Anslå hvor stor del av omsetningen i 2001 som stammer fra disse produktene: %

Nei

⊥

⁴For kredittinstitusjoner: Renteinntekter og tilsvarende inntekter; for forsikringsselskaper: Brutto premieinntekter

⁵Varer og tjenester fullt og helt utviklet og produsert av andre skal inkluderes her

⊥

C.2 Prosessinnovasjon

Prosessinnovasjon omfatter ny eller vesentlig forbedret produksjonsteknologi/-metoder og nye eller vesentlige forbedrede metoder for levering av varer og tjenester. Prosessinnovasjonen skal i vesentlig grad påvirke produksjonsnivå, produktkvalitet eller kostnader ved produksjon og distribusjon.

Innovasjonen skal være ny for foretaket; foretaket må ikke nødvendigvis være den første til å introdusere denne prosessen. Det er ikke avgjørende om innovasjonen er utviklet av ditt foretak eller av andre foretak. Rene organisasjonsmessige endringer skal ikke inkluderes.

For eksempler på innovasjoner se vedlegg.

C.2.1 Tok foretaket i bruk nye eller vesentlig forbedrede prosesser, inkl. metoder for levering av varer og tjenester, i perioden 1999-2001?

Ja → **Hvem utviklet disse prosessene?** Kryss av for det mest passende alternativet:

I hovedsak eget foretak eller konsern

Eget foretak i samarbeid med andre (foretak/institutt/U&H)

I hovedsak andre (foretak/institutt/U&H)

Nei → Gå til spørsmål C.3

C.2.2 Beskriv kort hva som er nytt eller vesentlig forbedret ved den viktigste prosessinnovasjonen for foretaket i perioden 1999-2001.

C.3 Ennå ikke ferdigstilt eller avbrutt innovasjonsaktivitet

C.3.1 Hadde foretaket ved utgangen av 2001 pågående aktivitet for å utvikle eller introdusere nye eller vesentlig forbedrede produkter eller prosesser som ennå ikke var ferdigstilt, inkl. FoU-aktivitet?

Ja

Nei

C.3.2 Utførte foretaket i perioden 1999-2001 aktivitet for å utvikle eller introdusere nye eller vesentlige forbedrede produkter eller prosesser som er blitt avbrutt, inkl. FoU-aktivitet?

Ja

Nei

Foretak uten pågående eller uten nylig avsluttet innovasjonsaktivitet, inkl. FoU, (dvs. Nei på hver av spørsmålene B.1a, B.1b, C.1.1, C.2.1, C.3.1 og C.3.2), bes vennligst gå til spørsmål C.9.1b.

C.4 Innovasjonsaktivitet og kostnader i 2001

C.4 Utførte foretaket noen av følgende innovasjonsaktiviteter i 2001?

Kryss av "Ja" for de innovasjonsaktiviteter foretaket utførte i 2001 med sikte på utvikling av nye eller vesentlig forbedrede produkter (varer/ tjenester) eller prosesser (basert på vitenskap, teknologi eller annen kunnskap). Anslå de tilhørende kostnader i 2001, inkl. kostnader i ennå ikke ferdigstilt eller avbrutt innovasjonsaktivitet. Kryss av "Nei" for aktiviteter ikke utført i 2001.

		Ja	Nei	Hvis ja Anslå innovasjonskostnadene i 2001, inkl. lønns- og driftskostnader og investeringskostnader (ikke avskrivninger). 1000 Kr.
⊥				
FoU-kostnader (fra del B):				
a) Forskning og utviklingsarbeid i eget foretak (intern FoU) (overføres fra post 3a, del B)	All kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap og for å bruke denne kunnskap til å finne nye anvendelser, som nye eller forbedrede produkter og prosesser (inkl. IT-forskning).	☐	☐	<input type="text"/>
b) Anskaffelse av FoU-tjenester (ekstern FoU) (overføres fra post 7, del B)	Samme aktiviteter som ovenfor, men utført av andre foretak (inkl. andre foretak i konsernet) eller andre offentlige eller private forskningsorganisasjoner.	☐	☐	<input type="text"/>
Andre kostnader enn FoU:				
⊥				
c) Anskaffelse av maskiner og utstyr	Maskiner og utstyr, inkl. IT-hardware, rettet spesielt mot utvikling av nye produkter og/eller prosesser (<u>utenom FoU</u>).	☐	☐	<input type="text"/>
d) Anskaffelse av annen ekstern kunnskap	Kjøp av rettigheter til bruk av patenter, ikke-patenterte oppfinnelser, lisenser, know-how, varemerker, tegninger og konsulenttjenester (<u>utenom FoU</u>), samt anskaffelse av dataprogram som ikke er klassifisert annet sted	☐	☐	<input type="text"/>
e) Kompetanseoppbygging	Opplæring av personale i direkte tilknytning til utvikling og/eller introduksjon av nye eller forbedrede produkter eller prosesser, både bruk av eksterne tjenester og intern utdanning (<u>utenom FoU</u>).	☐	☐	<input type="text"/>
f) Markedsintroduksjon av innovasjoner	Innbefatter intern og ekstern aktivitet i forbindelse med lansering av et nytt eller forbedret produkt. Dette kan omfatte forundersøkelser i markedet, markeds tester og lanseringsreklame. Oppbygging av distribusjonsnett for markedsføring av innovasjoner skal derimot ikke inngå.	☐	☐	<input type="text"/>
g) Design, annet forarbeid for produksjon eller levering	Innbefatter planer og tegninger som beskriver prosedyrer, tekniske spesifikasjoner og andre praktiske tiltak, ikke nevnt annet sted, som er nødvendig for produksjon av de nye eller forbedrede produktene eller for å innføre de nye prosessene.	☐	☐	<input type="text"/>
⊥				
	Totale innovasjonskostnader i 2001 (1000 Kr.).....			<input type="text"/>
⊥				
⊥				

C.5 Effekter av innovasjon i perioden 1999-2001

Innovasjonsaktiviteten kan ha hatt forskjellige effekter for foretaket. For de ulike alternativene, oppgi graden av virkning ved utgangen av 2001 av innovasjonsaktivitet gjennomført av foretaket i perioden 1999-2001.

		Grad av virkning			Ikke relevant
		Høy	Middels	Lav	
Produkt-orienterte effekter	Utvidet spekter av varer eller tjenester	☐	☐	☐	☐
	Utvidet marked eller økt markedsandel	☐	☐	☐	
	Forbedret kvalitet i varer eller tjenester	☐	☐	☐	
Prosess-orienterte effekter	Forbedret produksjonsfleksibilitet	☐	☐	☐	☐
	Økt produksjonskapasitet	☐	☐	☐	
	Reduserte arbeidskostnader per produsert enhet	☐	☐	☐	
	Reduserte material- og energikostnader per produsert enhet	☐	☐	☐	
Andre effekter	Forbedret effekt på miljø, helse eller sikkerhet	☐	☐	☐	☐
	Oppfylt forskrifter eller standarder	☐	☐	☐	

C.6 Offentlig finansiell støtte til innovasjon

Offentlig finansiell støtte omfatter tilskudd, lån med subsidieelement og lånegarantier. Ordinær betaling for ordrer fra offentlige kunder skal ikke omfattes.

C.6.1 Mottok foretaket noen form for offentlig finansiell støtte for innovasjonsvirksomheten i perioden 1999-2001?

Fra:	Ja	Nei	
Regionale myndigheter (fylke, kommune)	☐	☐	⊥
Sentrale myndigheter (departement, direktorat, Norges forskningsråd, Statens nærings- og distriktsutviklingsfond)	☐	☐	
Den europeiske union (EU-institusjoner)	☐	☐	

C.6.2 Har foretaket mottatt finansiering fra EU's 4. (1994-98) eller 5. (1998-2002) rammeprogram for forskning?

Ja	☐	⊥
Nei	☐	

C.7 Informasjonskilder for innovasjonsvirksomheten i perioden 1999-2001

Forskjellige former for informasjon er nødvendig for utvikling og introduksjon av nye produkter og prosesser. Vi er interessert i å vite mer om hvor denne informasjonen kommer fra. Oppgi betydningen av følgende kilder til foretakets innovasjonsaktiviteter i perioden 1999 - 2001.

Informasjonskilder/idégivere		Viktighet (hvis brukt)			Ikke brukt
		Høy	Middels	Lav	
Interne kilder	Innen foretaket	☐	☐	☐	☐
	Andre foretak i samme konsern	☐	☐	☐	
Markedet	Leverandører av utstyr, materiell, komponenter eller dataprogram	☐	☐	☐	☐
	Klienter, kunder	☐	☐	☐	
	Konkurrenter	☐	☐	☐	
	Konsulenter, konsulentforetak	☐	☐	☐	
	Kommersielle laboratorier /FoU-foretak	☐	☐	☐	
Institusjonelle kilder	Universiteter eller høyskoler	☐	☐	☐	☐
	Offentlige eller private forskningsinstitutter	☐	☐	☐	
Andre kilder	Faglige konferanser, møter, tidsskrifter/journaler	☐	☐	☐	☐
	Messer, utstillinger	☐	☐	☐	

C.8 Innovasjonssamarbeid i perioden 1999-2001

Med innovasjonssamarbeid menes aktiv deltaking i felles FoU og andre innovasjonsaktiviteter med andre organisasjoner (enten andre foretak eller ikke-kommersielle institusjoner). Dette betyr ikke nødvendigvis at begge parter oppnår umiddelbar økonomisk gevinst fra samarbeidet. Rent kontraktarbeid uten aktivt samarbeid fra begge parter omfattes ikke.

C.8.1 Hadde foretaket innovasjonssamarbeid med andre foretak eller institusjoner i perioden 1999-2001?

Ja

Nei → Gå til spørsmål C.9

C.8.2 Vennligst kryss av for samarbeidspartner og lokalisering av denne

Flere svaralternativer er mulig

Type samarbeidspartner	Norge	Norden	EU ^a / EFTA ^b	EU søker- land ^c	USA	Japan	Andre
Andre foretak i samme konsern	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leverandører av utstyr, materiell, komponenter eller dataprogram	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Klienter, kunder	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Konkurrenter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Konsulenter, konsulentforetak	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommersielle laboratorier /FoU-foretak	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Universiteter eller høyskoler	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Offentlige eller private forskningsinstitutter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

^aEU-land utenom Norden (Belgia, Tyskland, Hellas, Spania, Frankrike, Irland, Italia, Luxembourg, Nederland, Østerrike, Portugal, and Storbritannia)

^bEFTA-land utenom Norden (Lichtenstein, Sveits)

^cEU-søkerland (Bulgaria, Kypros, Tsjekkia, Estland, Ungarn, Latvia, Litauen, Malta, Polen, Romania, Slovakia, Slovenia og Tyrkia)

C.8.3 Oppgi viktigheten av innovasjonssamarbeidet for foretaket

Type samarbeidspartner	Høy	Middels	Lav	Ingen partner
Andre foretak i samme konsern	☐	☐	☐	☐
Leverandører av utstyr, materiell, komponenter eller dataprogram	☐	☐	☐	☐
Klienter, kunder	☐	☐	☐	☐
Konkurrenter	☐	☐	☐	☐
Konsulenter, konsulentforetak	☐	☐	☐	☐
Kommersielle laboratorier /FoU-foretak	☐	☐	☐	☐
Universiteter eller høyskoler	☐	☐	☐	☐
Offentlige eller private forskningsinstitutter	☐	☐	☐	☐

C.9 Hindringer for innovasjonsvirksomhet

For foretak med innovasjon:

C.9.1.a Var noe av foretakets innovasjonsvirksomhet i perioden 1999-2001:

	Ja	Nei
→ alvorlig forsinket?	☐	☐
→ planlagt, men forhindret fra å starte?	☐	☐
→ hemmet/hindret av andre årsaker?	☐	☐

Gå til spørsmål C 9.2

Fravær av innovasjonsvirksomhet

For foretak uten innovasjon:

C.9.1.b Var noen av følgende forhold årsak til at foretaket ikke hadde noen innovasjonsvirksomhet i perioden 1999-2001:

	Ja	Nei
→ ikke behov pga. tidligere innovasjoner?	☐	☐
→ ikke behov pga. markedsforholdene?	☐	☐
→ andre faktorer som hindret innovasjon?	☐	☐

Faktorer som begrenset innovasjonsvirksomheten

C.9.2 Hvis foretaket erfarte hemmende faktorer for innovasjonsaktivitet i perioden 1999-2001, oppgi graden av viktighet for de relevante faktorene (flere enn én faktor kan krysses av).

Hemmende faktorer

		Grad av viktighet			Ikke relevant
		Høy	Middels	Lav	
Økono- miske faktorer	For stor økonomisk risiko	☐	☐	☐	☐
	For høye innovasjonskostnader	☐	☐	☐	☐
	Mangel på passende finansieringsmuligheter	☐	☐	☐	☐
Interne faktorer	Organisatoriske forhold (stivheter) innen foretaket	☐	☐	☐	☐
	Problemer med å holde på eller rekruttere kvalifisert personell	☐	☐	☐	☐
	Mangel på teknologisk informasjon	☐	☐	☐	☐
	Mangel på markedsinformasjon	☐	☐	☐	☐
Andre faktorer	For strenge forskrifter eller standarder	☐	☐	☐	☐
	Mangel på interesse blant kunder for nye varer og tjenester	☐	☐	☐	☐

C.10 Patenter og andre beskyttelsesmetoder

C.10.1a Søkte foretaket, eller konsernet som foretaket tilhører, i perioden 1999-2001 om minst en patent for å beskytte oppfinnelser eller innovasjoner utviklet av foretaket?

Ja

⊥

Nei

C.10.1b Hadde foretaket, eller konsernet som foretaket tilhører, noen gyldige patenter ved utgangen av 2001 for å beskytte oppfinnelser eller innovasjoner utviklet av foretaket?

Ja

⊥

Nei

C.10.1c Hvor stor andel av foretakets omsetning i 2001 var dekket av patentsøknader eller gyldige patenter (ved utgangen av 2001) eid av foretaket eller konsernet som foretaket tilhører?

Andel av omsetning i 2001 % Ikke mulig å oppgi

C.10.2 Gjorde foretaket, eller konsernet som foretaket tilhører, i perioden 1999-2001 bruk av andre metoder for å beskytte oppfinnelser eller innovasjoner utviklet av foretaket?

		Ja	Nei	
Formelle metoder	Mønsterbeskyttelse	☐	☐	⊥
	Varemerke	☐	☐	
	Opphavsrett (copyright)	☐	☐	
Strategiske metoder	Hemmeligholdelse	☐	☐	
	Kompleks utforming/design	☐	☐	
	Tidsforsprang på konkurrentene	☐	☐	

C.11 Andre viktige strategiske og organisatoriske endringer i foretaket

Denne undersøkelsen har til nå bare omhandlet nye og vesentlig forbedrede produkter (varer og tjenester) og prosesser. Dette spørsmålet omhandler andre kreative forbedringer som kan ha blitt foretatt av foretaket.

C.11 Gjennomførte foretaket i perioden 1999-2001 noen av følgende aktiviteter:

		Ja	Nei
Strategi	Gjennomføring av ny eller vesentlig endret strategi for foretaket ...	☐	☐
Ledelse	Gjennomføring av nye eller vesentlig endrede ledelsesteknikker innen foretaket	☐	☐
Organisasjon	Gjennomføring av nye eller vesentlig endrede organisasjonsmessige strukturer	☐	☐
Marked	Vesentlig endring av foretakets markedskonsept/-strategi	☐	☐
Estetiske endringer (eller andre subjektive endringer)	Vesentlige estetiske endringer i utseende eller utforming eller andre subjektive endringer i minst ett av foretakets produkter	☐	☐

⊥

⊥

FoU- og innovasjonsundersøkelsen 2001 Rettledning

Del B. Hva menes med Forskning og utviklingsarbeid (FoU)?

FoU er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap, og bruk av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser. FoU omfatter:

- **Grunnforskning:** Eksperimentell eller teoretisk virksomhet som primært utføres for å oppnå ny kunnskap, uten spesiell bruk.
- **Anvendt forskning:** Aktivitet av original karakter for erverve ny viten, primært rettet mot bestemte praktiske anvendelser.
- **Utviklingsarbeid:** Systematisk arbeid som anvender eksisterende kunnskap for å framstille nye eller vesentlig endrede materialer og produkter, og å innføre nye eller forbedrede prosesser, metoder, systemer eller tjenester, også innen administrasjon.

FoU kan være:

- **Produktrettet**, dvs. å utvikle nye eller vesentlig endrede varer og tjenester med hensyn til kvalitet og bruksmåte (ikke kosmetiske endringer eller produkt differensiering).
- **Prosessrettet**, dvs. å skape nye eller vesentlig forbedrede produksjonsteknikker i form av vesentlig endrede innsatsfaktorer (materialer, utstyr, energi, arbeidskraft) og systemer for styring av produksjon og administrative rutiner.

Det kan være vanskelig å skille FoU-aktivitet fra beslektet virksomhet. **Hovedkriteriet er at FoU skal inneholde et nyhetselement og at det er knyttet en viss form for usikkerhet til resultatet.** Et normalt konstruksjons- eller planleggingsarbeid, som følger helt etablerte rutiner, regnes ikke som FoU, heller ikke innføring av kjent, etablert teknologi i bedriften. Konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon med påfølgende utvikling regnes om FoU. Ved serie produksjon regnes ikke produksjon av den første serienheten som FoU. Både program- og systemvare som er del av et FoU-prosjekt, og forskning og utvikling av program- og systemvare skal klassifiseres som FoU. Ordinær oppgradering av eller anvendelse av program og systemvare i nytt bruksområde eller til nytt formål skal ikke klassifiseres som FoU.

Ikke FoU

Følgende aktiviteter skal ikke regnes som FoU (såfremt de ikke inngår direkte i et definert FoU-prosjekt):

- Rutinemessig prøving og kvalitetskontroll.
- Teknisk service, problemløsning i produksjon og engineering prosjekter med bruk av eksisterende teknikk.
- Forhåndsplanlegging og annet rutinemessig arbeid i forbindelse med oppstart av produksjon.

Kostnader til egenutført og innkjøpt FoU

FoU-virksomhet skal oppgis både når den er utført av eget personell, **egenutført FoU**, og utført av andre enheter, **innkjøpte FoU-tjenester**.

- **Egenutført FoU:** FoU-virksomhet utført av eget personell. FoU-aktiviteten tas med uavhengig av om arbeidet utføres i egen FoU-avdeling eller ikke. Arbeid utført i egen FoU-avdeling, men som ikke er av FoU-karakter, skal holdes utenfor.
- **Lønnskostnader:** omfatter lønn, arbeidsgiveravgift, andre ytelser og skal samsvare med FoU-personalets årsverk.
- **Andre driftskostnader:** omfatter direkte kostnader til materialer, utstyr, reise-, møte-, og kurskostnader for eget FoU-personale. Omfatter også andel av felles husleie, lys, brensel og kontortjeneste. Avskrivninger skal ikke tas med.
- **Investeringer:** er anskaffelser fratrukket salg i året av varige driftsmidler som nyttes i FoU-virksomhet, både aktiverte og direkte utgiftsførte. Varige driftsmidler er anlegg, bygninger, transportmidler, maskiner, inventar, instrumenter og utstyr med brukstid over 1 år. Avskrivninger skal ikke tas med.
- **Innkjøpte FoU-tjenester:** Omfatter oppdrag utført av andre enheter. Forskningsinstitutt er bransje- og oppdragsinstitutt samt alle institutter innen universitets- og høyskole sektoren. Andre foretak omfatter foretak, konsulentfirmaer o.l. som primært produserer varer og tjenester for salg. Fradragsberettiget moms skal ikke tas med.

Del C. Hva menes med innovasjon ?

Innovasjon, slik det er definert i denne undersøkelsen, vil enten være:

1. Produktinnovasjoner

- **Karakteristiske trekk ved produktet** (varen eller tjenesten):
 - ny teknologi gir produktet bedre egenskaper og bedre utnyttelse av varen eller tjenesten
 - vare- eller tjenestespekteret utvides

2. Prosessinnovasjoner

- **Proessen** i seg selv skal ha følgende egenskaper
 - mer automatisert eller integrert prosess
 - større fleksibilitet oppnås
 - forbedret kvalitet
 - forbedret sikkerhet eller miljø

ISO-sertifisering er bare betraktet som innovasjon når den er direkte knyttet til introduksjon av nye eller forbedrede prosesser.

- **Logistikk og kontroll** skal ha en eller flere av følgende egenskaper:
 - ny teknologi resulterer i mer effektiv planlegging og kjørerute
 - bedre fleksibilitet i distribusjon
 - forbedret lagerkontroll

Sektorvise eksempler på innovasjon:

Industri

- **Produktorienterte innovasjoner**
 - introduksjon av økologiske produkter i varespekteret
 - livstidsgaranti på nye eller brukte produkter
 - endring av materialet i varer, f.eks. "pustende" tekstiler
 - vannrette klær
 - introduksjon av elektroniske kontantkort
 - bruk av telematikk i motorkjøretøyer
 - mindre forurensende motorkjøretøyer
 - elektroniske stabiliseringsprogram i motorkjøretøyer
 - ny type papir for visse skrivere
 - ny type skipspropeller
 - gass-isolerte høyspenningslinjer
 - fjernstyrt vedlikehold
 - keramiske mikrobølger og overflatefilter for mobil kommunikasjon

Navneendring eller ompakking av eksisterende varer for et annet marked betraktes ikke som innovasjon.

- **Prosesorienterte innovasjoner**
 - digitalisering av trykkeprosesser
 - ny type knivbladssystem for produksjon av vedflis
 - ny type enhet/system for fjerning av vann
 - sensor-baserte målinger av utslippspartikler
 - automatisering av lakkeringsprosess
 - nye prosesser i syreproduksjon basert på ulike råvarer
 - nytt CAD-system
 - elektroniske klareringssystemer
 - nye informasjonssystemer for distribusjon
 - integrerte dataprosesseringssystemer
 - introduksjon av datastøttet metode for produktutvikling
 - introduksjon av simulasjonsprogram for optimalisering av deler/komponenter
 - bruk av e-handel i industrien
 - oppretting av direkte tilbakemeldingskanal mellom kunde og produsent

Varehandel

- **Produktorienterte innovasjoner**
 - introduksjon av økologiske produkter i varespekteret
 - livstidsgaranti på nye eller brukte produkter
 - ny type sertifiseringstjenester
 - introduksjon av tilleggstjenester
 - kombinasjonsløsninger, f.eks. teknikk- og konsulenttjenester
 - testing, vurdering og sertifisering av tjenester
 - introduksjon av kundekort-systemer
 - rådgiving og bestilling på innkjøpstidspunktet
 - leveringstjenester for kunder
 - fjernstyrt vedlikehold
 - salg via internet (e-handel); men bare informasjonsside uten on-line tjenester er ikke innovasjon
 - elektronisk klareringssystemer
 - direktesalg til forbruker

- **Prosesorienterte innovasjoner**
 - utvikling og introduksjon av digitale formidlingskanaler
 - bærbar PC for selgere for kundestøtte
 - elektroniske klareringssystemer
 - digital varemerking, f.eks. optiske strekkoder
 - reorganisering av salgslokaler, om dette forenkler handel for kundene
 - elektronisk faktura med mer vareinformasjon
 - elektroniske kataloger, f.eks. CD-ROM
 - selvbetjent bilverksted
 - opplæring av kvalifisert personale for å gi spesiell rådgivning til kundene
 - nye informasjonssystemer for distribusjon
 - integrerte dataprosesseringssystemer
 - oppretting av direkte tilbakemeldingskanal mellom kunde og produsent
 - kundesenter for å betjene og ko-ordinere alle forespørsler fra kunder

Finansiell tjenesteyting

- **Produktorienterte innovasjoner**
 - nye eller vesentlig endrede forsikringstjenester som f.eks.:
 - introduksjon av nye livsforsikringskonsept
 - ny yrkesskadeforsikring
 - introduksjon av nye finansielle plasseringsinstrument
- **Prosesorienterte innovasjoner**
 - nettbank
 - kontrollmetoder via telefon
 - ny eller forbedret programvare eller PC nettverk
 - innføring av nye metoder for risikospredning
 - optisk-elektronisk dokumentarkiv
 - papirfritt kontor
 - forbedret avregningssystem for premier
 - introduksjon av nye metoder for vurdering

Andre tjenesteytende sektorer

- **Produktorienterte innovasjoner**
 - billettautomater for elektroniske betalingskort
 - fjernstyrt vedlikehold av programvare, fjernstyrt rådgivning
 - nye metoder for statistisk analyse
 - utvikling av fleksibel kundeprogramvare
 - tjenestekontrakter innen miljø og energi
 - tilbud av nye multimedia applikasjoner
 - nye logistikk-tjenester
 - telefonsvar
 - ring-inn tjenester
- **Prosesorienterte innovasjoner**
 - elektronisk datautveksling
 - CAD eller CAD planlegging
 - nettbank
 - kundespesifikt dataverktøy
 - vesentlige forbedringer i datanettverk
 - overvåkingssystem for nettverk
 - bruk av termografi for evaluering av tekniske systemer
 - navigasjonssystemer via satellitt
 - introduksjon av gassdrevne busser
 - introduksjon av busser med lav på- og avstigning